

Ү дар байни мо зиндагӣ мекунад

Хонандаи азиз, ин китоби рангин туро бо шахсияти барҷастае ки қариб 2000 сол пеш зиндагӣ мекард, бо касе ки ҳоло ҳам доимо дар байни мост, шинос мекунад. Ў Исои Масеҳ, Писари Худо — Начотдиҳандаи инсоният аст.

Ба хоҳири он ки ҳамагон, аз хурд то бузург, Китоби Муқаддасро беҳтар дарк кунанд, яке аз рассомони Фаронса ин расмхоро кашидааст. Муаллиф ва тарҷумон кӯшиш кардаанд, аз ибораҳои камистеъмол худдорӣ намуда, сабӣ кунанд, ки матнро барои хонандаи нотаӣёр (беимон) ҳам осон ва дастрас бисозанд. Дар айни ҳол онҳо дар суҳанони ҳавворӣ Павлус дастгирии маънавиро пайдо мекарданд: „Барои нотаӣнон чун нотаӣнон шудам, то ки нотаӣнонро ҷалб намоям. Барои ҳама кас ман ҳама чиз шудам, то ки бо ҳар роҳ баъзе касонро начот диҳам“ (1 Қӯринтиён 9:22).

Бинобар ин тасвирҳои ғайрирасмӣ ва навишти баъзе калимаҳо, ки на бо ҳарфи калон, балки бо ҳарфи хурд навишта шудаанд, хонандаи имондорро бояд ба тааҷҷуб наоваранд. Мақсади асосии муаллифон аз он иборат аст, ки ин қиссаи ҳақиқӣ барои шиносоии боз ҳам муфассалтар бо зиндагии Исо ва таълимоти Ў ва барои фаҳмидани тафсилоти ба вучуд омадани масеҳият шавқу рағбат пайдо кунанд. Оиди ин дар Аҳди Ҷадид гуфта шудааст, ки аз он дар ин ҷо фақат баъзе порчаҳои беҳтарин ба қор бурда мешаванд. Аҳди Ҷадид инчунин маълумоти ниҳоят муҳимро дар бораи нақшаи Худо, ки ба ҳар яки мо ва ба тамоми олам дахл доранд, дар бар мегирад.

Ин китоб барои хониши Китоби Муқаддас ҷӣ дар доираи оилавӣ ва ҷӣ дар байни дӯстон имконият фароҳам меоварад. Мо ба хонандагони худ вохӯрии шахси ро бо Исо орзу мекунем, ки Ў гуфтааст: „Ман роҳ ва ростӣ ва ҳаёт ҳастам“.

Originally published in English under the title
He Lived Among Us.

This book can be seen on internet in various languages
www.gospelcomics.com

Scripture taken from the HOLY BIBLE
© 2007 for the Tajik edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Напечатано в Турции
ISBN: 978-975-462-0467

Мундариҷа

	Саҳ.
Фаластин ва халқи яҳудӣ таҳти ҳукмронии румиён дар давраи салтанати қайсар Тибариюс	4-5 10
Яҳёи Таъмиддиханда омадани Масеҳро хабар медиҳад ва Исоро дар оби Урдун таъмид медиҳад	10
Маряма бокира аз Носира мефаҳмад, ки модари Исо мешавад	11-12 28
Марям дар меҳмонии хеши худ Элисобаъ. Таваллуди Яҳёи Таъмиддиханда	13-17
Юсуф, номзади Марям амр мегирад, ки чӣ тавр рафтор кунад ва Марямро ба занӣ гирад	18-19
Таваллуди Исо дар Байт-Лаҳм	20-22
Исоро ба маъбади Ерусалим меоваранд	23-24
Ҳикоят дар бораи ҳақимони Шарқ	24-27 29
Харитаи музофоти румии Фаластин дар замони Исо	30
Исо шогирдони аввалини худро пайдо мекунад	31-32
Тӯи арӯсӣ дар Қоно	33-35
Мӯъҷиза ҳангоми сайди моҳӣ дар кӯли Цинесор (бахри Чалил)	36-39
Исо беморон, нотавагон ва махавиро шифо медиҳад	40-41
Исо Маттои боҷгирро даъват мекунад, ки аз паси ӯ ояд	42-43
Исо дар Кафарнаҳум шахси фалаҷро шифо медиҳад	44-45
Исо зани гунаҳкорро дар Маҷдал мебахшад	46-48
Исо ҷавонеро аз Ноин зинда мекунад	49
Яҳёи Таъмиддихандаро дар зиндон сар мезананд	50-52
Мӯъҷизаи афзун шудани нон	53-54
Петрус дар Қайсария дар бораи имони худ ба Исо арз мекунад	55
Ҷамъияти Фаластин дар замони Исо	56
Мӯъҷизот дар Инчилҳо	57
Озмоиши Исо дар биёбон	58-61 80
Дигаргун шудани Исо дар болои кӯҳ	62-63 80
Пешвозгирии ботантанаи Исо ҳангоми ворид шудан ба Ерусалим	64-66 80
Исо фурӯшандагонро аз маъбад пеш мекунад	67-69 80
Ҳукуматдорони Ерусалим қарор медиҳанд, ки Исоро ҳабс кунанд. Яҳудо нияти хиёнат карданро мекунад	70-71
Тайёрӣ ба иди Фисх	72-73 81
Исо пойҳои шогирдонро мешӯяд	74-75
Исо хиёнати Яҳудоро фош мекунад	76-77
Таоми шомӣ пинҳонӣ	78-79 81
Исо вазифаи додаи Падарро қабул мекунад	82-85 110
Ҳабси Исо дар болои кӯҳи Зайтун Петрус	
Исоро инкор мекунад. Азоби вичдон Яҳудоро ба худкушӣ меоварад	86-91 110
Суди Шӯрои Олӣ Исоро ба қатл маҳкум мекунад	88-89 110
Исоро ба назди ҳокими румӣ — Пилотус меоваранд	92-93 110
Тамасхур бар Исо, тоҷи хордор	94
Бараббоси террорист афв карда шуда, ба ҷои Исо ба озодӣ мебарояд	95-97
Дар зери фишори ҳокимони Ерусалим	
Пилотус Исоро ба маслӯбшавӣ маҳкум мекунад	98-99 110
Исоро таҳқир мекунанд ва мезананд	100
Исо салиби худро ба ҷои қатл мебарад	101-103
Маслӯб кардани Исо дар Қолҷолто ва марги ӯ	104-107 111
Ҷасади Исоро дар мақбара мегузоранд	108-109
Субҳ рӯзи Фисх маълум мешавад, ки мақбара ҳолӣ аст	112-113 126
Воҳӯрии Исои эҳёшуда бо Маҷдалия	114-115 127
Воҳӯрии Исои эҳёшуда бо шогирдон дар Аммоус	116-118 127
Воҳӯрии Исои эҳёшуда бо шогирдон ва Тумои нобовар	119-121
Воҳӯрии охирин дар соҳили кӯли Цинесор. Насихати Исо ба шогирдон оиди паҳн кардани таълимоти ӯ дар тамоми ҷаҳон	122-125 127
Беназирии эҳёи Исо	126
Маънои „Имонуил“ „Худо бо мо“ аст	127
Эзоҳ	128

Дар ҳудуди солҳои 30-юми то милод империяи Рум аллакай 780 сол вучуд дошт ва дар ҳайати худ ҳамаи мамлакатҳои ҳавзаи баҳри Миёназаминро аз Испания ва Галлия то Миср ва Сурия дар бар мегирифт.

Ерусалим, қасри ҳокими румӣ Понтиус Пилотус, фармондеҳи артиши ишғолӣ.

Ерусалим пойтахти Яҳудо дар Фаластин буд ва ба ҳайати музофоти Сурияи Рум медаромад.

Капитан, дар бораи хабарҳои ҳафта Арз кунед

Ҳоким! Тӯдаи одамон ба Урдун раҳсипор шуда истодаанд. Дар он ҷо Яҳёи. Таъмиддиҳанда ном шахсе башорат медиҳад. Уро пайғамбар ҳисоб мекунанд.

Ҷалқро дар Урдун таъмид медиҳад ва дар бораи омадани Масеҳи нав нубувват (пешгӯӣ) мекунанд.

Аҷабо! Боз як Масеҳи дигар! Боз жалқро ба ошӯб бар зидди мо — румиён бармеангезонад!

Ин Масеҳи яқум нест ва шояд охириин ҳам не. Вале кори онҳо барор нахоҳад гирифт.

Чӣ хел жалқи ноором.

Ҳеч не ки ором шаванд! Бинед-а, худӣ қайсар Тибериӣ ба онҳо гузашт мекунанд. Ман ин қасрро бо тасвири худоеӣ румӣ оро додам. Қайсар бошад дур кардани онҳоро ба ман фармуд.

Барои ибриён ин баробари палид гардондани шаҳри муқаддаси онҳо буд. Ба онҳо ҳатто тасвир намудани Худои худашон ҳам мамнӯ аст.

Онҳо ба қайсар шикоят карданд ва тасаввур кунед — муваффақ шуданд!

Онҳоро роҳбарӣ кардан бисёр мушкил аст. Дар тамоми империя аз ин дида кори нохуштар нест!

Ғайр аз он ки онҳо дар рӯзи шанбе кор кардан намехоҳанд, онҳо ба маъбади худ даромадани ғайриибриёнро манъ мекунанд ва худро «халқи интихобшуда» эълон кардаанд.

Ин рост аст! Онҳо ягона халқе дар тамоми империя мебошанд, ки худоёни Румро ибодат намекунанд!

Вале мо аз қалъаи Антоний амалиёти онҳоро назорат мекунем ва дар вақташ мудохила мекунем!

Хуб, капитан! Вазъиятро дар Урдун назорат кунед ва маро бохабар карда истед.

Ман худам ба он ҷо меравам.

Ҳукуматдорони Яҳудо — саркоҳин ва фарисиён ба ин Яҳёи Таъмиддиханда бисёр тавачҷӯх зоҳир мекунанд ва худашон таҳқиқро оғоз намудаанд.

Оҳ ин маъбад! Фалокат! Вақте ки 200000 зиёраткунандагон ба ид мебиёянд, бояд хушёр буд! Террористҳо аз паноҳгоҳи биёбонӣ мебароянд ва фурсати ба миён овардани бетартибихоро аз даст намедиханд.

Ин набӣ аз биёбон халқи зиёдро ҷалб мекунад, фаҳмидан лозим, барои чӣ?

Хама гӯш кунед! Хабарӣ бузург! Масеҳи Худо ба назди мо омад. Ба наздикӣ Ӯ дар ин ҷо мешавад!

Бо Ӯ довари Худо меояд! Ғалбери ғаллабодкунӣ дар дасташ аст. Ӯ бо он ғалларо дар анбораш ғун мекунад!

Лекин коҳро дар оташи хомӯшнашаванда хоҳад сӯзонд! Роҳи Худовандро тайёр кунед, тариқи Ӯро рост кунед!

Чӣ? Масеҳ аллакай омад? Хукмронии Рум ба охир расид!

Озодӣ! Асри тиллоӣ наздик аст. Мо ҷаҳонро аз қарои худ мебарем!

Ин Яҳё марди Худо аст. Монандаш кайҳо боз набудааст!

Ӯ дар танҳой зиндагӣ мекунад. Чӣ хеле ки пайғамбарони қадим зиндагӣ мекарданд. Ӯ либоси аз пашми уштур мепӯшад,

дар миёнаш камарбанди чармин, хӯроқаш малах ва асали ёбӣ аст.

Агар ман Ӯро дуруст фаҳмида бошам, ҳар як одам бояд дар дилаш иваз шавад ва ба Масеҳ итоат кунад.

Луқа 3:1-2: Ин дар соли понздаҳуми ҳукмронии қайсари Рум Тибариюс ба амал омад. Он гоҳ Понтиюс Пилотус ҳукмрони музофоти Яҳудо, ва Хиродус подшоҳи Чалил буд... Ҳонон ва баъдтар Қайфо коҳинони мартабаи олӣ (саркоҳинон) дар Ерусалим буданд.

Матто 3:1-17: Дар ин айём Яҳёи Таъмиддиханда дар биёбони Яҳудо ба мавъиза сар мекунад. Мавъизаи асосии мавъизаи Ӯ: Дар асоси худ тағйир ёбед! Сӯи Худо баргардед! Зеро акнун давраи салтанати Худо сар мешавад. Ишаъи набӣ дар нубуввати худ вазифаи Яҳёро чунин тасвир кардааст: „Ман мешунавам, ки касе дар биёбон нидо мекунад: «Барои Худованд роҳро тоза кунед! Тамоми монеаҳоро аз роҳи Ӯ дур созед!»“

ДАР ИН ВАҚТ

Ман туро дар об ғўта медихам.

Ва боз туро мебардорам. Ин маънои покшавӣ ва навшавиро дорад.

Оё чизе ки набӣ мегӯяд, ба шумо дахл надорад?

Мо ба дигаргуншавӣ эҳтиёҷ надорем.

Мо ба хотири гузарондани тадқиқот барои ҳукуматдорони Ерусалим — саркоҳин ва фарисиён омадем.

Ту Яҳёи Таъмиддиҳанда номида мешавӣ! Ростаҷро гӯӣ, — Масеҳ ту ҳастӣ?

Не, ман Масеҳ нестам. Ман лоиқ нестам ҳатто банди пойафзоли Ҷро кушоям.

Пас, ту кӣ ҳастӣ? Ту аз кучо омадӣ ва туро кӣ фириристод?

Ман овози нидокунанда дар биёбон ҳастам. Роҳи Худовандро рост кунед!

Яҳё китфпӯшаке аз пӯсти шутур дар бар дошт, ки бо камарбанди чармин баста мешуд. Хӯроки ӯ малах ва асал буд, ки онро дар биёбон меёфт. Бисёр одамон аз Ерусалим, водии дарёи Урдун ва аз тамоми Яҳудо ба назди ӯ меомаданд. Онҳо гуноҳҳои худро ошкоро эътироф мекарданд ва Яҳё онҳоро дар оби Урдун таъмид меод.

Вале чун ӯ дид, ки бисёр фарисиён ва садақиён назди ӯ барои таъмид меоянд, онҳоро пеш карда гуфт: „Эй афъизодагон! Шумо умед доред, ки аз довари наздикшудаи Худо халос мешавед? Аввал амалан исбот намоед, ки шумо ҳақиқатан дигар шудаед! Фақат фикр накунед, ки шумо худро бо он сафед мекунед, ки „Иброҳим (дӯсти Худо) падари мо буд!“ Ин шуморо наҷот намедиҳад. Худо қодир аст аз ин санғо барои Иброҳим наслҳо ба вуҷуд оварад. Эҳтиёт шавед! Ва алҳол теша бардошта шудааст, то ки дарахтон бо решааш бурида шаванд. Ҳар як дарахте ки меваи нағз надиҳад, бурида ва дар оташ андохта хоҳад шуд. Қасонеро, ки ба назди Худо бармегарданд, ман дар об таъмид медиҳам.

Дар ин вақт аз байни тӯда одаме мебарояд.

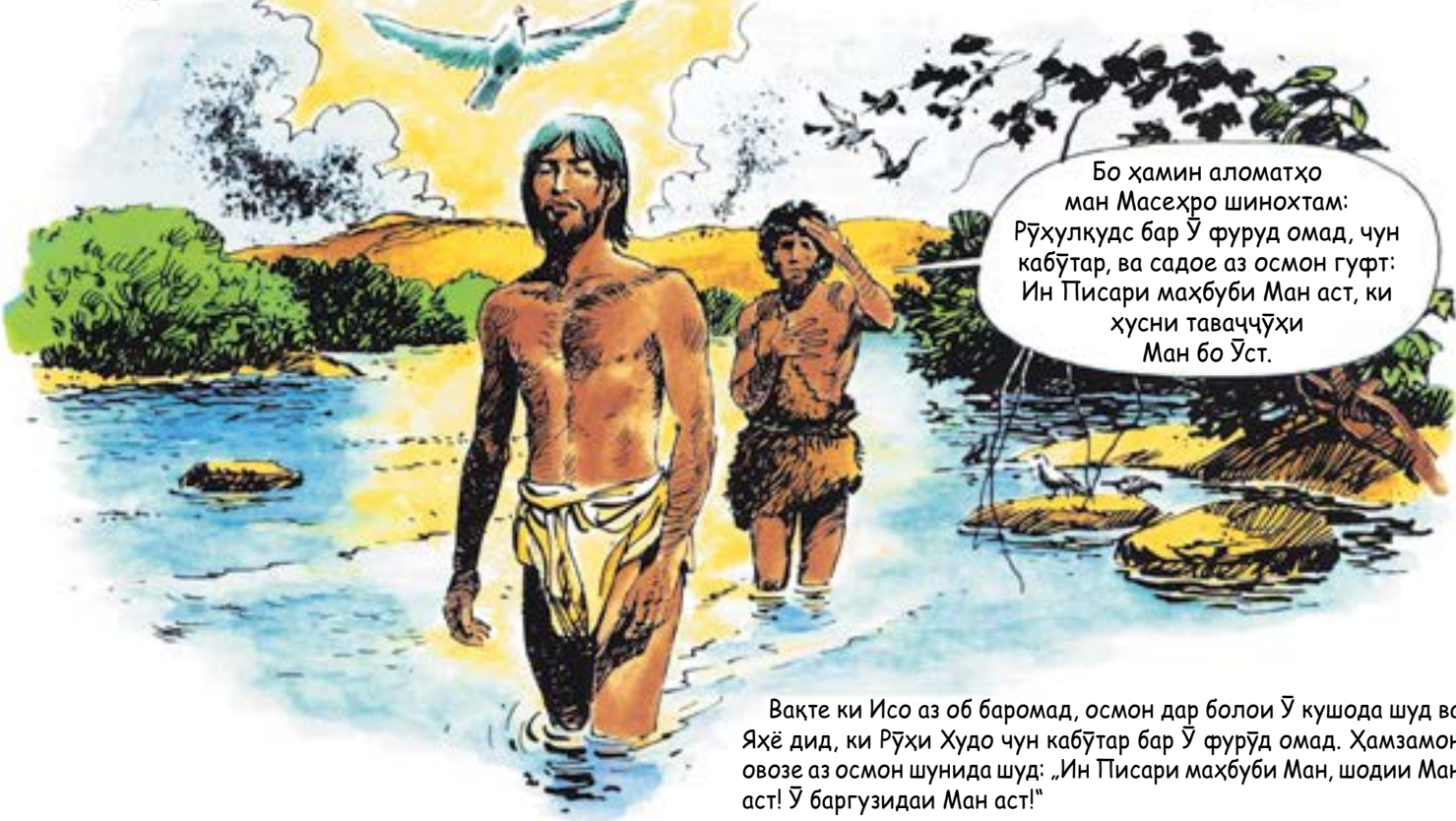
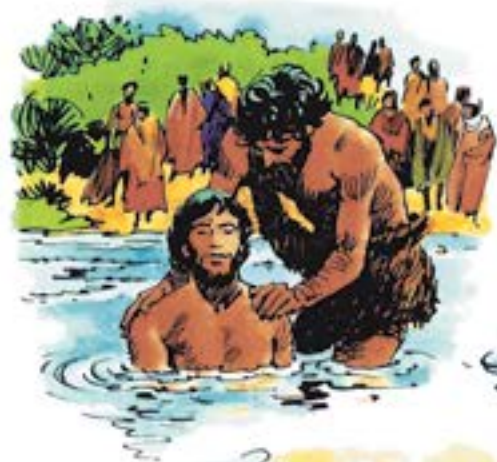

Ин Исои носирӣ аст. Ӯ ба назди Яҳё мебиёяд.

Лекин баъди ман Касе меояд, ки нисбат ба ман бисёр тавонотар аст. Ман ҳатто сазовори ба Ё хизмат кардан ҳам нестам. Ё шуморо бо Рӯҳулқудс ва оташ таъмид медиҳад”.

Исо аз Ҷалил ба Урдун омад, то ки аз Яҳё таъмид ёбад. Аввалан Яҳё мехост Уро боздорад: „Ту бояд маро таъмид бидиҳӣ, ва Ту ба назди ман омадӣ?“ Исо дар ҷавоб гуфт: „Бигзор он чи бояд ба амал ояд, воқеъ шавад. Мо бояд иродаи Худоро ба ҷо оварем“. Ва Яҳё Исоро таъмид дод.

Вақте ки Исо аз об баромад, осмон дар болои Ё кушода шуд ва Яҳё дид, ки Рӯҳи Худо чун кабӯтар бар Ё фуруд омад. Ҳамзамон овозе аз осмон шунида шуд: „Ин Писари маҳбуби Ман, шодии Ман аст! Ё баргузидаи Ман аст!“

Дар замони Исо Фаластин зери ҳокимияти Рум буд

Ҳисоб кардани солшуморӣ аз давраи таваллуди Исои Масех барои мо ҳукми одат шудааст. Агар мо соли 1985, 1990, 2000 нависем, ин онро ифода мекунад, ки баъди таваллуди Ӯ ҳамон қадар сол гузаштааст. Таваллуди Исои Масех воқеаи муҳимтарини ҷаҳон аст. Он тамоми таърихи башариятро ба ду давра ҷудо кард: то таваллуди Ӯ ва баъд аз он. Мувофиқан, дар бораи он чи то таваллуди Масех рӯй дода буд, чун дар бораи воқеоти то давраи мо мегуянд, ва дар бораи он чи баъди таваллуди Ӯ ва вукӯъ омадааст, чун дар бораи воқеоти давраи мо гап мезананд.

Дар давраи зиндагии Исо тамоми мамлакатҳои атрофи баҳри Миёназамин зери ҳукмронии румиён қарор доштанд. Империяи Рум аз бунёдшавии Рум дар соли 753 то милод ба вучуд омада, охист-охишта сарзаминҳои бузургро, ки Испания, Фаронса ва Марокаши ҳозираро дар бар мегиранд, ба худ ҳамроҳ кард. Ҳукмронии он то ҳуди Миср, Сурия ва ҷануби Русия паҳн мешуд.

Дар замони таваллудшавии Исо дар роҳбарии империя қайсар Август қарор дошт. Дар солҳои сиюми замони мо, вақти марги Исо, империяи Румро қайсар Тибариус идора мекард.

Румиён дар сарзаминҳои ишғолкардаашон соҳибони кулл буданд. Ба иқтисоди лашкари ҷарбии худ таъя карда, онҳо ҳар як кӯшиши шӯришро бераҳмона фуру менишонданд. Лекин дар мамлакатҳои тобеи онҳо норозигӣ аз румиён бисёр набуд. Румиён дар он ҷо худро ҳамчун ташкилотчиёни хуб нишон медоданд. Онҳо ҷангҳои дохилии ҳокимон ва қабिलाҳои рақибро, ки барои халқҳои маҳаллӣ бадбахтӣ буданд, қатъ карда, оромӣ ва тартиботро барқарор карданд. Дар мамлакатҳои ишғолкардаи худ румиён дар сари ҳокимият мондани ҳокимони пештараро иҷозат медоданд, ки мамлакатро акнун таҳти назорати онҳо идора мекарданд. Румиён дин ва расму русуми халқҳои маҳаллиро манъ намекарданд. Вале онҳо талаб мекарданд, то ки дар маъбадҳои бутпарастии мамлакатҳои истилошуда ба худоёни румӣ сачда карда шаванд. Аз рӯи дараҷаи кӯшише ки дар роҳи парастии Рум ва қайсари он нишон дода мешуд, эътимоднокии ин ё он халқ баҳо дода мешуд.

Дар тамоми империя халқи ягонае ки қайсари Рум ва худоёни румиро парастид намекарданд, яҳудиён буданд. Онҳо ба нуфузи тамаддуни юнонӣ-румӣ муқобилият мекарданд ва мустақилият ва урфу одатҳои қадимаи худро саҳт муҳофизат мекарданд. Онҳо бо халқи шуморааш қариб панҷ миллион нафар аз дигарон алоҳида зиндагӣ мекарданд, ки як миллиони онҳо дар сарзамини Исроил ва Фаластини ҳозира зиндагӣ мекарданд ва пойтахти онҳо Ерусалим буд, ва чор миллиони дигар дар мамлакатҳои империяи Рум — Юнон, Сурия, Миср пароканда буданд. Онҳо дар ҳуди Рум зиндагӣ мекарданд, ки дар он ҷо худро чун тоҷирон ва дасисакорони моҳир нишон дода, дар тамоми доираҳои ҷамъияти румӣ то ҳуди дарбори қайсари Рум эътибори калон доштанд. Бинобар ин онҳоро рӯйхотир мекарданд.

Дар таърихи олам барои халқи яҳудӣ нақши махсус муайян шудааст. Он бояд ба Замин омадани фиристодаи Худоро омода созад (Он фиристода „Масех“ ба забони яҳудии қадимӣ ва „Христос“ ба забони юнонӣ номида мешавад). Дар бораи омадани Масех пайгамбарони яҳудӣ аз қадим пешгӯӣ мекарданд. Маъбади ягонаи яҳудиён дар Ерусалим ҷойгир буд: дар он ҷо онҳо дуо мекарданд ва ба Худои худ қурбонӣ меоварданд. Яҳудиён тасвир кардани Худоро манъ мекарданд, дар бораи бутҳо бошад ҳочати гап ҳам нест, чунки онҳо ба расмҳо ва ҳайкалҳо, ки офаридаи одамон ҳастанд, балки ба Худи Худо сачда карданро лозим медонистанд. Хусусан нигоҳ доштани ҳайкали қайсари Рум дар маъбад нораво буд. Дар натиҷаи мақоми махсуси худ ба яҳудиён муяссар шуд, ки аз ибодати худоёни румӣ

Уқоби румӣ, аломати империяи Рум: мансабпарастии дарранда...

озод шаванд. Дар тамоми империяи Рум ин ягона халқе буд, ки чунин имтиёз дошт.

Ҳангоми таваллуди Исо дар Ерусалим писандидаи румиён подшоҳ Ҳиродуси бузург ҳукмронӣ мекард, ки дар пеши назари онҳо ду хусусияти пурбахоро доро буд: расман ӯ тарафдори дини яҳудӣ ҳисоб мешуд, вале бо тамоми ҷону дилаш ба Рум дода шуда буд. Баъди марги ӯ Фаластин ба якҷанд қисматҳо ҷудо карда шуд, ки дар қатори онҳо Ҷалил, Сомария ва Яҳудо буданд. Яҳудо бо пойтахташ Ерусалим, ки бисёр бетартибӣ ва шӯришҳо дошт, таҳти назорати бевоситаи румиён қарор гирифт. Дар солҳои 30-юм, вақте ки Исо фаъолияти Худо оғоз кард, ҳокимият дар Яҳудо дар дасти ҳокими румӣ Пилотус буд.

Яҳёи Таъмиддиханда Исоро дар оби Урдун таъмид медиҳад

Яҳёи Таъмиддиханда, ки оиди таваллуди ӯ дар аввали Инчили Луқа ба мо маълумот дода шудааст, ҳанӯз дар синни ҷавонӣ ҳаёти зоҳидонаро дар биёбон ба худ интихоб кардааст. Баъдтар даъвати асроремез ӯро ба соҳили Урдун овард, то ки дар он ҷо хабарро дар бораи омадани Масех паҳн кунад. Яҳё одамоне дар оби Урдун таъмид дода, бо ҳамин омодагии дилҳои онҳоро барои қабули фиристодаи Худо нишон медод. Урдун дарёи муқаддас ҳисоб мешуд ва ғўтидан дар оби он баробари пок шудан буд.

Чӣ тавре ки маълум аст, об манбаи ҳаёт аст ва ҳамзамон гирдобест, ки ҳамаро фуру мебарад. Ҷамчун манбаи ҳаёт он серҳосилӣ ва шодӣ меоварад, асос барои ҷашнгириҳо мешавад. Аввалин махлуқоти зинда маҳз дар об пайдо шудаанд. Ва бозгашт ба обро аз нав барқарор шудан, аз нав таваллуд шудан ҳисобидан мумкин аст. Вале об гирдоби марговар ҳам шуда метавонад. Дар он ғарқ шудан, абадан ғайб задан мумкин аст.

Бинобар ин, ба дарё даромадан ва дар оби он ғўта задан аломати сар кардани ҳаёти нави одамии мебошад. Баромадан аз об рамзи таваллуди дуҷум, пайдо шудани махлуқи нави тоза мебошад. Моҳияти маросими таъмид дар об ҳамин аст.

Яҳёро ба хотири он Таъмиддиханда меномиданд, ки ӯ он одамоне дар оби Урдун таъмид медод, ки дар гуноҳҳои худ иқрор шуданд ва ҳамин тариқ қарор доданд ҳаёти худро дигар созанд, то ки дилҳои онҳо барои қабул кардани Масех, ки Худо қайҳо ваъда карда буд, то ӯро ба халқи Худ фиридад, тайёр бошанд. Одамоне тасаввур карда наметавонистанд, ки Худо Худаш ба замин меояд. Чунин пиндошта мешуд, ғўе ҳангоми тамоси бевосита бо Худои абадӣ одамоне бояд ба ҳеч чиз мубаддал мешуданд,

яъне ғайб мезаданд. Бинобар ин, тамос фақат бо фиристодаи Ӯ мумкин аст, ки худаш бо Худо робитаи хеле наздикдорад. Ӯ довари бузургро ба амал меоварад, одамоне бадро ҷазо медиҳад ва ҳамроҳи неқдилон асри тиллоии ҳукмронии Худоро дар замин барқарор мекунад. Дар ин бора Яҳёи Таъмиддиханда пешгӯӣ карда буд.

Вақте ки Исо ба ӯ наздик шуд, Яҳё ӯро таъмид додан нахост, зеро хис кард, ки Исо бегуноҳ аст. Вале Исо ба таъмид исро мекард. Ҳамин тавр Ӯ нишон дод, ки тамоми одамоне дунёро ба қалби худ қабул кард ва бо ҳамин ҳамаи гуноҳҳои онҳоро ба гардани худ гирифт.

Баъди таъмиди Исо Яҳё ваҳӣ гирифт. Ҳангоми ин аз рӯи шаҳодатҳои фаҳмидаш ӯ пай бурд, ки Исо Масех аст, ки ҳамагон ӯро интизор буданд.

Ҳодисаи воқеешуда дар Китоби Муқаддас бо забони тимсолҳо тасвир меёбад. Бинобар ин барои фаҳмидани забон ба қор овардани тафаккури фасеҳ зарур аст. Он гоҳ иборати „осмонҳо кушод шуданд“ метавонад дар байни дигар тимсолҳо боиси ба вучуд омадани як навъ воситаи маълумот шаванд, ки ба воситаи он мушоракат бо Худо ва ошти бо Ӯ мумкин аст — осмон дигар баста нест, монеа дар мушоракат вучуд надорад. Ҷумлаи „Рӯи Худо дар сурати кабутар аз осмон фуруд меояд ва бар Исо қарор мегирад“ инчунин тимсолҳои гуногунро ба вучуд меоварад, масалан, кабутареро, ки баъди ғўфони Нӯх оварда буд: ва ё он ногоҳ ба эҳсос намудани меҳрубонии Худо нисбат ба Исо имкон медиҳад. „Овоз“-ро ҳам тимсолан дарк кардан зарур аст, ки ба Яҳёи Таъмиддиханда нисбат ба муждарасони Худо муҳимтар будани Исоро хабар дода буд — Ӯ Писари ягонаи Худо аст, ки ба замин омадааст.

Исо вақте ки 30-сола буд, дар Урдун таъмид дода шуд. Ҷуро писари Юсуф, дуредгар аз Носира меномиданд. Модари ӯ Марям буд. Аз тарафи модар ӯ ба Яҳеи Таъмиддиханда холабача буд.

Таваллуди ӯ аҷоиб буд, ки дар бораи ин волидаини ӯ шаҳодат дода метавонистанд.

Марям ба Юсуф номзад шуд, вале ҳанӯз зани ӯ набуд, вақте маълум гардид, ки ӯ ҳомиладор аст. Ин чӣ тавр рух дод?

Дар як рӯзи шанбе падару модари Марям аз куншт ба хона баргаштанд.

Шумо пешгӯии Дониёлро медонед? Ҷаришта Ҷабраил ба ӯ дар бораи таваллуди Масеҳ гуфта буд. Оё мо ин рӯзи бузургро мебинем?

Ман ба ин боварӣ дорам.

Аз рӯйи нубуввати Дониёл ин бояд дар замони мо рух меод.

Марям рав равған барои ҷароғ ва маҳсулот барои хӯрок биёр.

Ногаҳон... Шодӣ кун, Марям, ту аз Худо файз ёфти.

Ин салом чӣ маъно дорад? Наход ин хабар аз осмон буд?

Луқо 1:26-38. Худо ҷаришта ҷабраилро назди Маряма бокира ба Носира ном шаҳри Ҷалил фиришод. Марям ба Юсуф номзад шуда буд, ки ба авлоди подшоҳи бузург Довуд тааллуқ дошт. (Ҷ 1000 сол пеш то воқеаҳои тасвиршаванда бар Исроил ҳукмронӣ мекард).

Ҷаришта ба вай зоҳир шуда гуфт: „Салом, эй Марям! Худо туро хушбахт кард. Ӯ туро дар миёни тамоми занон интиҳоб кардааст“. Марям ҳаросон пурсид, ки ин суханони аҷиб чӣ маъно дорад. „Натарс, эй Марям, — ҷаришта вайро ором кард. — Худо туро дӯст медорад ва туро барои иҷрои нияти Худ интиҳоб кардааст. Ту ҳомила шуда, писаре хоҳӣ зоид ва Ӯро Исо хоҳӣ номид. Ӯ бузург хоҳад шуд ва Ӯро Писари Худо хоҳанд номид. Кори подшоҳ Довудро давом дода, Ӯ то абад бар Исроил салтанат хоҳад ронд“.

„Ин чӣ тавр имконпазир хоҳад буд? — аз ҷаришта пурсид Марям. — Ман ҳанӯз бо шавҳар зиндагӣ намекунам“. Ва ҷаришта ба вай ҷавоб дод: „Рӯҳулқудс бар ту хоҳад омад ва қудрати Исо дар ин ҳодиса зоҳир хоҳад шуд. Бинобар ин кӯдак муқаддас хоҳад буд ва Писари Худо номида хоҳад шуд. Ҳатто ҳеши ту, Элисабба, ки Ӯро бенасл мегуфтанд, акнун дар моҳи шашуми ҳомиладорӣ аст.“

Натарс, эй Марям! Ту писаре хоҳӣ зоид. Ӯро Исо хоҳид номид. Ӯ Масеҳ аст.

Ман чӣ гуна кӯдак дошта метавонам, дар ҳоле ки ҳанӯз ба шавҳар набаромадам?

Рӯҳулқудс бар ту хоҳад омад ва қуввати Ҳаққи Таоло ба ту соя хоҳад афканд; Мавлуди муқаддас Писари Худо номида хоҳад шуд. Ана исботи он чизе ки ман гуфтам. Элисобаъ, хеши ту, гарчанде ки пир аст, кӯдак таваллуд мекунад. Вай нозой буд, ҳоло бошад ӯ дар моҳи шашум аст. Зеро барои Худо чизи имконнопазир нест!

Ман канизи Худо ҳастам! Бигзор чизе ки ту гуфтӣ, бо ман шавад!

Пас аз якчанд рӯз...

Модарчон, ман мехостам муддате дар хонаи хешамон Элисобаъ меҳмон шавам.

Ман мебинам, ки ту ба ин хоҳиши сахт дорӣ, гарчанде намегӯӣ, ки барои чӣ?

Ташрифи ту Элисобаъ ва шавҳараш Закарёро шод мегардонад, вале онҳо хеле дур, дар Яҳудо зиндагӣ мекунанд.

Ту танҳо дар он ҳолат рафта метавонӣ, ки ба қорвоне ки ба Ерусалим ба воситаи Носира меравад, ҳамроҳ шавӣ...

БА ЗУДӢ БАЪДИ ИН,
ДАР РОҲ БА ЕРУСАЛИМ...

Ман туро ба ҳимояи роҳбалади бозътимод месупорам, то барои ту ғамхорӣ кунад.

Ман тамоман наметарсам, ман медонам, ки Худо маро ниғаҳбонӣ мекунад.

Худо маро бо ҳузураш баракат дод ва ваъда дод, ки ман модари Масеҳ мешавам, ки ӯро тамоми ҷаҳон интизор аст.

Мехостам бидонам, ки Элисобаъ дар он ҷо чӣ хел аст? Наход, ки ҳамаи ин рост аст?

Марям, ана роҳ ба Айнқарин, ки дар он ҷо хеши ту Элисобаъ зиндагӣ мекунад. Деҳа дар ин водӣ аст.

Ташаккур ба ту роҳбалад. Худо ниғаҳбонат бошад!

Вақте ки
Марям омад...

Хоҳар Элисобаъ. Амонӣ
бар ту аз Худованд!

Марям аз
Носира, чӣ
хел нағз.

Вале бо ман чӣ шуд. Кӯдаке
ки ман дорам, дар батнам ба
чунбиш даромад.

Ин қадар
ногахонӣ...

Ох, Элисобаъ,
чӣ хел хуб аст,
ки ту ҳомила
ҳастӣ.

Ин исбот мекунад, ки ҳар он
чи Худо ваъда медиҳад, рост аст ва
хатман ба амал меояд.

Марям,
туро чӣ ба
ин чо овард?

Вале
аввал ман
мехоҳам сирри
худро ба ту
кушоям.

Марям, чӣ
хел хуб аст, ки
ту ба чизи шунда
бовар кардӣ.

Ман
бояд иқро
шавам.

Овози
туро шунда,
кӯдак дар батнам
ба чунбиш омад.
Ин аломат аст!

Ман сазовори
чӣ ҳастам, ки модари
Масех ба назди ман
омадааст.

Дар синни куҳансолӣ вай писаре хоҳад зоид. Барои Худо ягон
чиз имконнопазир нест".

„Ман тайёр ҳастам иродаи Худоро ба чо оварам, — ҷавоб дод
Марям. — Бигзор ҳама чиз аз рӯи гуфтаи ту шавад“. Баъди ин
фаришта аз назди вай рафт.

Ту миёни занҳо муборак ҳастӣ! Ва муборак аст самарае (кӯдаке), ки дар шиками ту аст.

Чони ман Худовандро ситоиш мекунад! Ӯ фурутани маро дид. Ҳақ Таоло ба ман мӯъҷиза нишон дод. Бигзор номи Ӯ баланд гардад!

Ана Закарё омад. Ӯ гап задан наметавонад.

Ман ҳамаашро ба ту мефаҳмонам.

Марям, гунгии Закарё ва ҳомиладории ман аломат аз Худо аст...

Ҳомиладории ту низ!

Ту медонӣ, мо аз фарзанддор шудан умедвор набудем...

Ним сол пеш Закарё бо ҳамроҳии дигар коҳинон ба маъбад барои парастии Худованд даромад...

Қуръа номи коҳинеро нишон дод, ки сазовори шарафи гузаронидани парастии дар пеши Худо кист.

Номи ӯ Закарё аст!

Чӣ хел фахр аст барои ман. Ба ҳузури Худо даромадан!

Луқо 1:39-66. Марям қарор дод ҳарчи тезтар назди Элисобаъ равад, ки ҳамроҳи шавҳараш Закарё дар кӯҳистони Яҳудо, дар деҳаи хурде зиндагӣ мекарданд. Вай ба хонаи Элисобаъ даромада, ба вай салом гуфт. Овози Марямро шунида, Элисобаъ бо таҳрики Рӯҳулқудс хитоб кард: „Худо туро дар миёни дигар занҳо интиҳоб карда, туро ва кӯдаки туро баракат додааст! Барои ман шараф аст, ки модари Худованд назди ман омадааст! Вақте ки ман садои туро шунидам, кӯдак аз шодӣ дар шикамам ба чунбиш омад! Ту хушбахттарин зан ҳастӣ, чунки имон овардӣ! Он чи аз ҷониби Худо ба ту гуфта шуда буд, ба амал хоҳад омад!“

Ниҳоят
Закарё мебарояд...

Ў парешонҳол аст.
Ў ба мо ишорат
мекунад,

ки гӯё якбора
забонаш лол
шуд!

Аз афташ ба ў
рӯё омадааст.

Ё ваҳй
гирифтааст.

Ва ман ҳомиладор
шудам! Аллакай
моҳи шашум аст!

Бузург аст
Худои мо,
ки маро аз
безурёти
халос кард!

Марям дар меҳмони Элисобаъ боз 3 моҳи дигар буд ва баъд ба Носира баргашт. Баъди муддате Элисобаъ писар таваллуд кард. Дар рӯзи ҳаштум лозим буд кӯдакро хатна кунанд ва ба ў ном ниҳанд.

Инак маросими
хатнакунӣ ба охир
расид!

Шумо
кӯдакро чӣ ном
мегузored?

Номи
ў Яҳё
мешавад!

Номи хуб! Он
маънои онро дорад,
ки Худо меҳрубон
аст.

Вале дар авлоди
шумо касе чунин
ном надорад!

Марям Худоро сипосгузорӣ кард: „Худовандо, ман аз самими қалб Туро сипосгузорӣ мекунам. Ман хеле хушбахт ҳастам, эй Начотдихандаи ман! Ту маро — зани оддиро ба иҷрои вазифаи бузург даъват кардӣ. Дар тамоми даврҳо одамон маро хушбахт хоҳанд хонд, зеро Худои муқаддас ва қодир маро ба ниятҳои бузурги Худ ҳамроҳ кард!“ Марям қариб се моҳ дар назди Элисобаъ монд ва баъд ба хонаи худ баргашт.

Дар вақти муайяншуда Элисобаъ писар таваллуд кард... Баъди таваллуд дар рӯзи ҳаштум кӯдакро хатна карданд. Дар айни ҳол аз рӯи одат ў бояд номи падарро мегирифт ва Закарё номида мешуд. Лекин Элисобаъ инро нахост:

Ўро ба шарафи падараш
Закарё ном монед.

Закарё, ту
падарй, ту чй
мегуй?

Мана, номи
ўро навис...

Номи ў
Яхё!

Номи ў
Яхё.

Чалол ба Худо бод!
Ў ба мо Масех мефиристад, то
ки халқи Худро начот диҳад!

Ту бошй,
писарам,
пешопеши
Худованд
меравй ва
барои ў рох
тайёр
мекунй!

Ба Закарё
боз атои сухан
кардан баргашт!

Бешубҳа,
Яхё аз тарафи
Худо барои хизмати
махсус интихоб
шудааст!

„Не, номи ў Яхё хоҳад буд“. Ба вай гуфтанд: „Пештар дар авлоди ту ягон кас чунин ном нашофт“. Он гоҳ падарашро даъват карда, ўро пурсиданд: „Писари ту чй ном хоҳад дошт?“ Закарё (ҳоло гунг буд) тахтачаро ба даст гирифта, дар рӯи он навишт: „Номи кӯдак Яхё аст“. Ҳама хеле мутааҷҷиб буданд. Вале аз ин лаҳза забони Закарё кушода шуда, ў Худоро ҳамду сано хонд.

Дар бораи ин дар тамоми кӯҳистони Яҳудо мегуфтанд ва дар ҳама ҷо одамон аз ин ҳодиса дар ҳарос буданд. Онҳо ба худ мегуфтанд: „Ин кӯдак кй хоҳад шуд? Бешубҳа, Худо ўро барои ягон кори махсус таъин мекунад“.

Марям баъди чанд моҳ ба Носира баргашт.

Бешубҳа, Марям ҳомиладор аст! Наход вай ба ман содиқ нест? Ман бояд бо вай гап занам.

Юсуф, ба ман бовар кун. Ман аз осмон ваҳй гирифтам!

Ҳомиладори ман аз Худо аст. Ман бояд ҳаётанро ба Масеҳ бахшам!

Марям, ман чӣ хел метавонам ба и н бовар кунам?

Ин номумкин аст!

Вале ин барои вай беномусӣ мешавад. Ман ўро бе овоза қардан сар медиҳам!

Ин кўдак аз они ман нест ва ман бояд Марямро тарк кунам...

Матто 1:18-24. Ҳамин тавр Исои Масеҳ, Писари Худо, дар сурати одамай ба дунё омад: модари ӯ Марям бо Юсуф номзад шуда буд. Вале пеш аз издивоҷ қардани онҳо Марям ҳомиладор шуд, зеро Рӯҳи Худо дар батни ӯ кўдакро офарид. Юсуф дар бораи пайдоиши илоҳии кўдак нафаҳмида, меҳост ақди никоҳро вайрон кунад. Қояни Худо ба вай чунин мефармуд. Вай меҳост Марямро ҷавоб дода, диққатро ба ин ҷалб накунад, то ки вайро нангин насозад. Боре баъди андешаронию пуразоб, Ҳангоми хоб, фариштаи аз ҷониби Худо фиристора ба ӯ зоҳир шуд ва гуфт: „Эй Юсуф, писари Довуд, шубҳаро дур кун ва Марямро ба занӣ бигир!“

Рӯзе, сахарӣ...

Чӣ хел хоби ачиб!

Бешубҳа, Худо бо ман ба воситаи фаришташ гап зад!

Ман медонам, ки Марям дурӯғ гуфта наметавонист. Кӯдаке ки вай интизор аст, аз Худост...

... Ва ин Масех аст!

Масех бояд аз насли шох Довуд бошад!

Пас азбаски мо бо Марям низ аз насли Довуд ҳастем...

... дар ин кӯдак пешгӯии қадим ба амал меояд!

Акнун ман медонам, Худо аз ман чӣ мехоҳад!

Қарор медиҳам! Ман бояд ҳарчи тейтар Марямро ба занӣ гирам!

Ба наздикӣ, баъди ин Юсуф бо Марям тўйро барпо мекунанд...

Маряма азиз! Ба хона дарро! Акнун он аз они ту аст!

Писареро, ки вай интизор аст, Рӯҳи Муқаддас офаридааст. Ва Ӯ Исо номида хоҳад шуд, ки маънояш Начотдиҳанда аст. Ва Ӯ халқи Худро аз гуноҳ халос мекунанд. Ҳамин тавр нақшаи пешакии Худо иҷро шуд, ки Ишаъеи набӣ оиди он хабар дода буд (Ишаъё 7:14): „Боқирае ҳомила хоҳад шуд ва писареро хоҳад зоид. Ӯ Имонуил номида хоҳад шуд, ки маънояш «Худо бо мо» аст“.

Вақте ки Юсуф бедор шуд, ӯ чунон рафтор кард, ки фаришта гуфта буд ва Марямро ба занӣ гирифт (мувофиқи урфу одати яҳудиён маросими тўии дуюмро иҷро кард).

Пас аз якчанд моҳ дар Носира...

Қайсар Августус фармон дод, ки саршумории тамоми аҳолии империяи Румро гузаронанд. Сарвари ҳар оила бояд ба ватани аслии худ барои номнавис шудан баргардад.

Ҳилаи навбатии румиён. Андозро баланд кардан мехоҳанд.

Ё доништа мегиранд, ки чӣ қадар халқ исён бардошта метавонад!

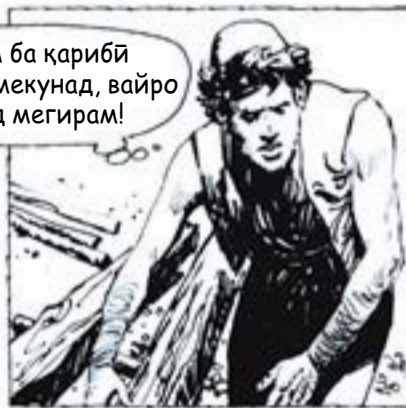

Шоҳ Довуд аз Байт-Лаҳм буд. Пас ман бояд ба он чо биравам...

Марям ба қарибӣ таваллуд мекунад, вайро бо худ мегирам!

Баъди якчанд рӯз.

Ана Байт-Лаҳм.

Чӣ қадар мардуми бисёр. Юсуф, мо дар кучо сарпаноҳ ёбем?

Умедворам, дар назди хешони ман меёбем. Лекин аввал расмиятро иҷро кунем!

Дар идораи саршумории аҳоли...

Дар навбат истед! Диққат! Барои маълумоти қалбақӣ чазо мегирад!

Йисой, ман хашмгин ҳастам. Ман аз насли шоҳ Довуд ҳастам, аммо бояд дар назди ин румиён ҳисобот диҳам.

Ба ман бовар кун, ҳокимияти онҳо дер давом намекунад!

Масеҳ ба наздикӣ меояд. Меғӯянд, ки ситораи навро дидаанд!

Нубувватро ба хотир биёр! Аз Исроил ситора мебарояд ва ӯ бар чаҳон ҳукмронӣ мекунад!

Марям то ҳуди таваллуди писар бокира монд. Юсуф ӯро Исо номид.

Луқо 2:1-20. Дар он айём қайсар Августус фармон дод, ки аввалин саршумории тамоми сокинони қаламрави Рум ба амал оварда шавад. Ҳар як шахс бояд ба зодгоҳи худ, ба шаҳр ё ба деҳаи худ омада, дар он чо ба рӯйхат дароварда шавад.

Дар хонаи хешон...

Бигзор Худо шуморо баракат диҳад.

Юсуф, хуш омадед.

Ин зани ман Марям аст. Вай ба қарибӣ бояд таваллуд кунад. Барояш чой ёфт мешавад?

Афсӯс, хона пур аст ва хама чойҳо банданд...

Гӯш кун, Юсуф. Ба қӯра равед. Дар паҳлӯи гӯсфандон барои шумо гарм мешавад.

Фикри хуб аст. Дар он ҷо оромтар ҳам аст...

Дар ин шаб дар қӯра Марям писар таваллуд кард...

Вай кӯдакро парпеч карда, Уро ба охур гузошт...

Азбаски Юсуф аз насли Довуд буд, ки дар Байт-Лаҳм таваллуд шуда буд, ӯ аз Носираи Чалил ба Байт-Лаҳми Яҳудо раво шуд ва дар он ҷо ҳамроҳи зани ҷавони худ Марям, ки ҳомиладор буд, ба рӯйхат дароварда шуд.

Ҳангоми дар Байт-Лаҳм будан онҳо дар ягон мусофирхона истода натавонистанд, чунки дар он ҷо барои онҳо чой ёфт нашуд ва Марям кӯдаки аввалини худро дар оғил таваллуд кард. Дар он ҷо вай ӯро парпеч карда, ба охур гузошт.

Шабона, дар наздикии Байт-Лаҳм чӯпонон рамаи худро ниғахбонӣ мекунанд...

Хабари хуш ба ҳамаи одамон! Начотдиҳандаи ҷаҳон таваллуд шуд! Шумо ӯро дар Байт-Лаҳм, дар охур меёбед!

Биёед равам ва мебинем.

Дар шаби пайдоиши ситораи нав, дароҳур, дар Байт-Лаҳм, дар шаҳри Довуд таваллуд шуд! Ҳамаи аҳли оила дар ин ҷо!

Ин аломот аст! ШУБОНИ БУЗУРГ! МАСЕХ!

Ин кӯдак аз тарафи Худо интиҳоб шудааст!

Худо моро аёдат кард! Осмон дар оташ аст. Ман хониши „ҷалол бар Худо дар арши аъло“-ро мешунавам!

Дар рӯзи ҳаштум маросими хатна аз рӯи аҳди Худо бо Исроил гузашт...

Хабар ба тамоми гирду атроф паҳн шуд...

Юсуф, ту писаратро чӣ ном мегузорӣ?

Номи ӯ Исо!

Яъне Худо Начотдиҳандаи мост!

Худи ҳамон шаб дуртар аз шаҳр дар яке аз ҷарогоҳҳо чӯпонон рамаҳои худро посбонӣ мекарданд. Ногаҳон дар байни онҳо фариштае пайдо шуд ва нури дурахшон онҳоро мунаввар кард. Чӯпонон ба ҳарос афтоданд, вале фаришта ба онҳо гуфт: „Натарсед! Ман барои тамоми одамон муждаи бисе хурсандона дорам: имрӯз дар шаҳре ки як вақтҳо подшоҳ Довуд таваллуд шуда буд, Начотдиҳандаи шумо ба дунё омад. Ин Масеҳи Худованд аст. Ва инак аломатҳои ки мувофиқи онҳо шумо ӯро мефаҳмед: кӯдаки парпечшуда, ки дар охур хобидааст“. Ва худи ҳамон лаҳза фариштагони зиёде чӯпононро ихота карданд. Онҳо Худоро ҷалол медоданд, ки сулҳ ва осоиштагиро барои касоне ки ин ҳадяро қабул кардан мехоҳанд, ба замин фиристодааст. Вақте ки фариштагон дур шуданд, чӯпонон чунин қарор доданд: „Ба Байт-Лаҳм рафтан ва дидан даркор, ки дар он ҷо чӣ рӯй додааст...“ Онҳо ба роҳ баромаданд ва Марям, Юсуф ва кӯдакро ёфтанд, ки дар охур хобида буд. Он гох онҳо дар бораи муждае ки фаришта ба онҳо оварда буд, нақл карданд. Ҳамаи касоне ки онҳоро гӯш мекарданд, хеле мутааҷҷиб шуданд. Марям бошад ҳар як суханро аз ҳикояти онҳо дар хотир дошта, баъд ҳамеша дар бораи ин фикр мекард.

Ҳангоми хатна кардани кӯдак, ки дар рӯзи ҳаштум баргузор гардид, ба ӯ Исо ном ниҳоданд. Ин номе буд, ки фаришта ханӯз то ҳомиладор шудани Марям онро номида буд.

Волидаини Исо бисёр вақт хурдсолии ўро ба ёд меоварданд. Масалан, дар рӯзи 40-ум баъди таваллуди Ӯ...

Марям, аз рӯи шариати Худо ҳар як бачаи нахустзода бояд ба Худо бахшида шавад...

Маъбади Ерусалим наздик аст. Ба он чо меравем ва писарамонро ба Худо мебахшем!

Ох, Юсуф, ман бо хушнудӣ мерavam.

Дар ҳавлии маъбад...

Барраи хуб барои қурбонӣ!

Не ин қимат аст. Ман ин чуфти кабӯтарро мехарам!

Дар ин вақт ба маъбад Шимъун медарояд...

Шимъун, ту ро чӣ чиз имрӯз ба маъбад овард?

Ҳанно, ман медонам, ки имрӯз Ӯро мебинам! Рӯҳулқудс маро мебарад...

Ин мӯйсафед кист?

Ин Шимъун аст, то Масехро набинад, ӯ наместурад!

Шимъун, ба ин кӯдак нигоҳ кун!

Чӣ чиз маро ин қадар ба изтироб овард?

Акнун ман метавонам мурам. Чашмони ман наҷоти Худоро диданд, нури Ӯ тамоми дунёро равшан мекунад!

Луқо 2:22-38. Дар рӯзи чилуми баъди таваллуди кӯдак, Марям ва Юсуф Ӯро барои бахшидан ба Худо ба Ерусалим оварданд. Онҳо мувофиқи қонуни Мусо амал карданд, ки аз рӯи он „ҳар писари нахустин дар оила бояд ба Худо бахшида шавад“. Ҳангоми иҷрои маросими пешниҳод волидаини Исо ду кабӯтарро қурбонӣ карданд.

Дар он айём дар Ерусалим марде бо номи Шимъун зиндагӣ мекард. Ӯ аҳкоми Худоро ҳаматарафа риоя мекард ва омадани Наҷотдиҳандаи Исроил — Масехро бо эҳтирос мунтазир буд. Аз Худо ба ӯ маълум шуда буд, ки то ба дидори Масех нарасад, ба марг дучор нахоҳад шуд. Бо ҳидояти Рӯҳулқудс ӯ ҳамон рӯз ба маъбад омад. Вақте ки Марям ва Юсуф кӯдакро дохили маъбад карданд, Шимъун Ӯро ба даст гирифта Худоро ҳамду сано хонд.

Ман шуморо баракат медиҳам...

Ин кӯдак сабаби болоравӣ ва афтиши бисёр одамон мегардад.

„Худовандо, акнун ман метавонам оромона аз дунё биравам, зеро ман Начотдиҳандаро дидам, ки ту Ӯро ба олам додай. Ӯ нури тамоми ҷаҳониён ва ҷалали халқи Исроили ту хоҳад буд“.

Марям ва Юсуф дар таачҷуб буданд. Шимъун онҳоро баракат дода ба Марям гуфт: „Ин кӯдак тақдири бисёр шахсонро дар Исроил муайян месозад;

Волидайнӣ Исо инчунин дар бораи омадани хирадмандони мамалакатҳои шарқ ба Ерусалим ба хотир меоварданд.

Ин ҳодиса нишон дод, ки Исо аз тарафи бегонагон қабул шуд, вале дар байни халқи худаш рад шуд...

Масехи тифл — Подшоҳи шумо дар кучост?

Дар мамлакатамон мо ситораи ӯро дидем...

Чӣ? Масех аллакай омад?

Ин номумкин аст! Дар Ерусалим дар бораи ин касе нашунидааст!

Ман бояд дар бораи ин тез ба шоҳ хабар диҳам!

Тақсирам!
Ҳакимони Шарк дар
ин чо Масехро
мечӯянд!

Онҳо мавлуди Ӯро
аз рӯи ситораҳо муайян
намудаанд!

Чӣ гуна Масех?
Довталаби махфӣ ба
тахт! Ва ман чизеро
намедонистам!

Ин суиқасдро
бохирадона
кушодан даркор...

Фарисиён ва
донандагони
шариатро назди
ман хонед!

Овозаҳо дар бораи
таваллуди Масех дар байни
мо рафта истодаанд! Дар
бори оила ва чои
таваллуди Ӯ чӣ
медонед?

Навиштаҷот мегӯянд,
ки Масех аз насли
шоҳ Довуд
мешавад.

Довуд бошад
аслан аз Байт-
Лаҳм буд.

Навишта
шудааст „Аз
Байт-Лаҳм Пешво
мебиёяд, шубони
халқи мо“.

Ин ҳакимонро
ба қаср даъват
кунед!

Чанде баъдтар...

Оё дуруст аст, ки
шумо кӯдак Масехро
мечӯед?

Мо
ситораи
Ӯро дидем!

Ӯ ё Начотдихандаи онҳо ё довари онҳо хоҳад шуд. Бисёр шахсон бо исрор ба Ӯ муқобилият мекунанд ва бо ҳамин нишон медиҳанд, ки онҳо муқобили Худо ҳастанд. Он гоҳ ба дили ту алами саҳт мерасад”.

Матто 2:1-15. Исо дар замони ҳукмронии подшоҳ Ҳиродус дар Байт-Лаҳм, шаҳрчаи хурди Яҳудо таваллуд шудааст. Баъдтар баъди таваллуди ӯ мунаҷҷимони шарқӣ ба Ерусалим омада, пурсиданд: „Кучост он подшоҳи яҳудиён, ки нав таваллуд шудааст? Мо баромадани ситораи Ӯро дидем ва ба ин чо омадем, то ки Ӯро парастӣш кунем“. Подшоҳ Ҳиродус дар тааҷҷуб буд ва сокинони дигари Ерусалим ҳам.

Аз рӯйи ҳисоби шумо, ӯ кай таваллуд шудааст?

Ба наздикӣ.

Ман ба шумо кӯмак мекунам. ӯ дар Байт-Лаҳм таваллуд шуд. ӯро ёбед ва ба ман хабар диҳед. Ман меравам ва ӯро парастӣш мекунам.

Ҳақимон ба Байт-Лаҳм равон мешаванд...

... Ва дар он ҷо онҳо тифлро меёбанд.

Ба вориси Довуд ман тилло тақдим мекунам!

Ин лодон ба шафафи Ғиристодаи Худост!

Баласон ба Оне ки андӯхи одамиро мефаҳмад!

Субҳи рӯзи дигар...

Хоби даҳшатнок! Ман хоб дидам, ки шоҳ Ҳирудус мехоҳад тифлро кушад!

Юсуф, бозхатиёт бош, ба Ҳирудус боварӣ нақун!

ӯ тифлро бад мебинад.

Мо ба Ерусалим барнамегардем.

Подшоҳ Ҳирудус коҳинонро ва китобдононро даъват карда, онҳоро пурсид: „Ин подшоҳи нав бояд дар кучо таваллуд шавад?“ Онҳо ҷавоб доданд: „Дар китоби пешгӯиҳо навишта шудааст: «Эй Байт-Лаҳм, ту дар ягон маврид шаҳри ночизтарини Яҳудо ҳисобида шудан наметавонӣ. Зеро ту одамеро ба миён хоҳӣ овард, ки ӯ халқи Исроилро пеш мебарад»“.

Он гоҳ подшоҳ Ҳирудус мунаҷҷимонро назди худ даъват карда, вақти пайдоиши ин ситораро фаҳмида гирифт. Баъд ӯ онҳоро ба Байт-Лаҳм равона карда гуфт: „Кӯдакро қофта ёбед ва ба ман хабар диҳед. Ман ҳам мехоҳам рафта ба ӯ саҷда кунам“.

Рӯзҳо гузаштанд... Шоҳ
Ҳиродус дар қаср интизор аст...

Фаҳмо! Онҳо ворисро пинҳон
мекунанд, то ки маро аз тахт
дур кунанд.

Ман ин
суикасдро
дар хун ғарқ
мекунам!

Бо аскарон ба Байт-Лаҳм рав.
Ҳамаи писарбачаҳои то 2-соларо
чустуҷӯ кунед ва раҳм накарда кушед!

Бихез, Марям!
Ҷаришта маро пешакӣ
огоҳ кард! Кӯдак дар
хатар аст!

Мо бояд фавран ба
Миср равем!

Мунаҷҷимон ба Байт-Лаҳм равон шуданд. Ва ҳодисаи ачибе рӯй дод: ситорае ки онҳо дар шарқ дида буданд, онҳоро мебурд. Он дар болои хонае ки дар он ҷо кӯдак буд, қарор гирифт. Хурсандии мунаҷҷимон ҳадду канор нашошт. Онҳо ба хонае даромаданд, ки дар он ҷо кӯдак ҳамроҳи модараш Марям буд, ва ӯро иззату эҳтиром карданд. Онҳо ба кӯдак тилло ва атриёт пешкаш карданд. Шаби дигар онҳо дар хоб фаҳмиданд, ки Худо назди Ҳиродус баргаштани онҳоро манъ мекунад. Бинобар ин онҳо роҳи дигарро барои баргаштан ба ватан интихоб намуданд.

Шабона баъди рафтани мунаҷҷимон ҷариштаи Худо дар хоб ба Юсуф зоҳир шуда, ба ӯ фармуд: „Фавран бархез ва кӯдакро бо модараш гирифта ба Миср бирав! То вақти даъват кардани ман дар он ҷо бош, зеро подшоҳ Ҳиродус кӯдакро куштан мехоҳад“. Худи он шаб Юсуф ҳамроҳи Марям ва кӯдак ба Миср рафтанд. Онҳо то худи марғи подшоҳ Ҳиродус дар он ҷо монданд. Пешгӯии аз ҷониби Худо додашуда иҷро шуд: „Ман Писари худро аз Миср хондам“.

Луқо 2:39-40. Марям ва Юсуф ба Носираи Ҷалил баргаштанд. Кӯдак бо ҳикмати Худо пур шуда калон мешуд. Ва ҳама мекунанд, ки лутфи Худо бо ӯ аст.

Чанд вақт дар бадарға
зиста, Юсуф бо оилааш
ба Носира баргашт.

Исо дар итлоат ба
волидайн, бохирадона ба
воя расид.

ӯ 30-сола буд, вақте
ки ба назди Яҳёи
Таъмиддиҳанда рафт ва
таъмид гирифт!

Хабари Марям

Баъзе маълумотҳо дар бораи таваллуд ва кӯдакии Исо аз Инчили Луко ва Матто ба мо дода шудаанд. Луко бо аввалин масеҳиёне ки дар Фаластин зиндагӣ мекарданд ва оилаи Исоро хуб дар ёд доштанд, вохӯрдааст. Эҳтимол, ӯ бо модари Исо Марям низ ҳамсӯхбат шудааст, ки дар бораи вай тез-тез ёдовар мешавад ва мегӯяд, ки „вай ҳамаи ин суҳанонро дар дили худ нигоҳ медошт“ (Луко 2:19,51).

Ибтидои ин воқеа дар Носира, деҳаи хурде дар музофоти Ҷалил, ки қисми Фаластин аст, ба амал меояд. Бокираи ҷавон Марям ба воситаи фаришта Ҷабраил аз Худо хабареро мегирад. Он фаришта чӣ хел буд? Ин номаълум аст. Марям дар ин бора ягон чиз намегӯяд. Лекин дар бораи вучуд доштани фариштаҳо худи Исо ҳам мегӯяд. Ба худ тасаввур кардан мушқил нест, ки дар олами Худо мавҷудоте вучуд дошта метавонанд, ки ба мо монанд нестанд. Онҳо метавонанд ба баргузидагони Худо зоҳир шаванд, аммо баъди ин баргузидагон ҳангоми дар бораи онҳо нақл кардан душворӣ мекашанд. Вакте ки мо ба тасвири фариштагон дар намуди одамони болдори аз ҷониби ҳайкалтарошон ва рассомон офаридашуда назар мекунем, набояд фаромӯш кард, ки ин танҳо тасвири бадеии фиристодагони ҷолоки Худо аст. Дар ҳақиқат чӣ тавр будани онҳо маълум нест.

Ба воситаи қосидон — фариштагони худ — Худо метавонад дар бораи ягон воқеа хабар диҳад, барои ягон чизро фаҳмидан ёри диҳад ё амри муайян фармояд.

Марям бо осонӣ мефаҳмад, ки суҳан дар бораи чӣ меравад. Вай, монанди дигарон омадани Масеҳро кайҳо боз интизор аст, ки Худо ӯро бояд барои барқарор кардани адолат, барои маҳкум кардани гуноҳкорон ва тоза кардани ҷаҳон бифиристад. Акнун вай мефаҳмад, ки модари Исо мешавад. Лекин номафҳумии вазъият Марямро хавотир месозад. Волидайнаш мувофиқи урфу одат вайро ба як ҷавони носирӣ, Юсуфи дуредгар, номзад карда буданд. Лекин онҳо яққоя зиндагӣ намекунанд, вай бокира аст ва ҳеч гоҳ бо мард алоқаи ҷинсӣ надоштааст. Пас вай чӣ тавр писар таваллуд кунад?... Вай эзоҳ мегирад: кӯдаке ки таваллуд мешавад, писари Юсуф нахоҳад буд. Худо худаш ӯро дар батни вай ба вучуд меоварад. Ибораи „Қуввати Ҳаққи Таоло бар ту соя хоҳад афканд“ дар Китоби Муқаддас хузур доштани Худоро ифода мекунад.

Дар ҳикояти худ Луко дар бораи кӯдак асосан ду чизро мегӯяд: ӯ Масеҳ хоҳад буд, ки ӯро интизор ҳастанд ва, чун падари худ подшоҳ Довуд, ҳокими халқи худ хоҳад буд, вале бо тавофуте ки подшоҳии ӯро охир нахоҳад буд... Дар айни замон ӯ мавҷуди илоҳӣ хоҳад буд: ӯро „Писари Худои пурқудрат“ меноманд.

Оё Марям фаҳмида буд, ки кӯдак Писари Худи Худо мешавад?... Ба ин савол ҷавоб додан мушқил аст; он вақт ибораи „Писари Худо“ дар мавридҳои низ ба қор бурда мешуд, ки суҳан дар бораи одамоне мерафт, ки Худо онҳоро чун падар фарзандони худро дӯст медошт.

Подшоҳон, ҳокимони халқи Худоро низ чунин меномиданд. Ва яҳудиёни хеле диндор ҳам он вақт ба худ тасаввур карда наметавонистанд, ки Худо ба сурати одамай мебарояд ва дар байни онҳо зиндагӣ мекунад. Ҳатто шогирдони Исо инро фақат баъди эҳё шудани ӯ дарк карданд.

Юсуф — аз насли подшоҳ Довуд

Вале номзоди Марям Юсуф чӣ фикр мекунад ва дар бораи кӯдак фаҳмида, ӯ чӣ қор мекунад? Зеро баъди муддате худи Марям дар бораи ҳама чиз ба ӯ нақл мекунад. Инчили Матто ходисаро чунин тасвир мекунад.

Юсуф мефаҳмад, ки Худо ба таври ғайриоддӣ ва якбора ба зиндагии онҳо дохил шудааст. Акнун ба занӣ гирифтани Марям онро ифода мекунад, ки ӯ меҷӯяд худро падари кӯдаки илоҳӣ вонамуд кунад. Бинобар ин ӯ фикр мекунад, ки худро ба як тараф гирад ва ақди никоҳро бо Марям вайрон кунад.

Вале боре шаб ба фикрҳои ӯ равиши дуруст дода мешавад. Оё ман, ки номзоди модари Масеҳ ҳастам, метавонам вайро монда биравам? — фикр мекунад ӯ. Не, барои кӯдаки илоҳӣ падари заминӣ ҳам дарқор мешавад, то ӯро писархонд карда, тарбия кунад. Дар пешгуӣ бехуда гуфта нашудааст, ки Масеҳ бояд дар хонаводаи подшоҳ Довуд таваллуд шавад.

Юсуф ба ин авлоди подшоҳӣ тааллуқ дошт. Албатта, ӯ шоҳзода набуд; бисёр садсолоҳо

Дар хотима фаришта ба Марям далели ҳаққонияти муждаи худро меоварад, ки Марям барои санҷидани он шитоб мекунад: хеши вай Элисобаъ, зани солхӯрда, ки то ин дам зани бенасл буд, бояд кӯдак таваллуд мекард. Зеро „барои Худо ягон чиз имконнопазир нест“, — анҷом медиҳад фаришта.

гузаштанд ва аксари авлодони падари машҳури ӯ акнун мисли ӯ танҳо косиб ҳастанд. Албатта, ӯ сарватманд нест, вале бо авлоди худ метавонад фахр кунад. Кӯдаки Марямро писархонд карда, — фикр мекунад Юсуф, — ман ӯро ба авлоди қадимаи мо дохил мекунам, ки он дар байни халқи яҳудӣ машҳуртарин ва гиромитарин аст.

Юсуф тамоми шаб андеша мекунад ва то дамидани субҳ бо мадади Худо мефаҳмад, ки чӣ тавр рафтор кунад. Ӯ қарор медиҳад, ки Марямро ба занӣ гирад ва вайро назди худ оварад. Матто дар Инчили худ қайд мекунад, ки агарчи Юсуф аллақай шавҳари Марям буд, то таваллуди кӯдак ба вай „даст нарасонда буд“. Эҳтиром дар назди самари илоҳӣ, ки дар батни Марям буд, ин парҳезгориро ба Юсуф амр мекунад. Юсуф дарқ кард, ки бар дӯши ӯ чӣ гуна масъулият истодааст; ӯ фаҳмид, ки дар қиссаи илоҳӣ гуё қаҳрамон мешавад.

Мағора-огил дар Байт-Лаҳм

Бигзор ягон кас дар тааҷҷуб набошад, ки Марям ва Юсуф барои шабгузаронӣ дар огил ҷой гирифтанд, ки он эҳтимол дар мағора ҷойгир буд. Байт-Лаҳм деҳае буд, ки танҳо 1000–2000 нафар аҳоли дошт. Мехмонхонаҳо, қорвонсаройҳо ва хонаҳои шахсӣ аз одам пур буданд: барои саршуморӣ якбора чунон миқдори зиёди одамоне ба зодгоҳашон омаданд, ки ҳамаи онҳоро ҷо ба ҷо кардан ғайримумкин буд. Шабгузаронӣ дар огил ё қӯра, ки одатан ба хона васл ё дар хорсанг қанда мешуданд, он вақтҳо тамомен муқарраӣ ҳисоб мешуд. Чунин огилҳо дар замони мо ҳам дар ноҳияи Байт-Лаҳм дучор мешаванд. Барои гармтар будан, дар фасли зимистон деҳотиён бисёр вақт ҳамроҳи ҳайвонот хоб мерафтанд. Дар баъзе мамлакатҳо ин одат то ҳол боқӣ мондааст.

Охур тағораест, ки дар санг қанда шудааст ё аз тахтаҷаҳо сохта шудааст; дар он барои чорво хӯрок мегуздоранд. Охури пур аз алаф метавонад ҳамчун гаҳвора хизмат кунад. Дар хусуси тасвири қурра ва барзагов дар назди охур бошад, ин одати дар назди гаҳвораи Масеҳ

тасвир кардани ҳайвонот дар садсолои 3-юм ба вучуд омад. Дар ин бора дар Китоби Муқаддас ягон чиз гуфта нашудааст. Ҷӯпононе ки бо гӯсфандон ба огил бармегаштанд, шохидони аввалини таваллуди Исо шуданд.

Ҳамаи ин ходисаҳо ҳақиқати таърихӣ мебошанд; ин ҳангоми хондани Инчили Луко аён мегардад. Барои ба хонанда маълум кардани он, ки кӯдаки дар охур буда пайдоиши илоҳӣ дорад, Луко тасвири бадеиро истифода мебарад, манзараи ба ҷӯпонон зоҳир шудани фариштагонро тасвир мекунад. Ҷӯпонон фиристодагони Худоро дар нури дурахшанда мебинанд, Худоро ҷалол дода, фариштаҳо шаҳодат медиҳанд, ки кӯдаки дар охур буда ба замин осоиштагӣ ва хушбахтиро ба ҳар касе ки Худоро ба дили худ ҷо мекунад, овардааст. Ин тасвириро бо суҳанон чунин баён кардан мумкин аст: „Дар шаҳре ки Довуд таваллуд шуда буд, акнун Наҷотдиҳанда ба дунё омад, ки шумо ҳамагон ӯро бесаброна интизор будед“. Ин мужда ба ҳамаи одамоне нигаронида шудааст, ки пештар дар рӯи замин зиндагӣ мекарданд ва акнун зиндагӣ карда истодаанд.

Хатна

Хатна чарроҳии хурдест, ки бо мақсади гирифтани пӯсте ки нӯги узви мардонро пӯшидааст, гузаронда мешавад. Ин аломат яҳудӣ тааллуқ дорад, бинобар ин иштирокчи аҳдномае мешавад, ки Худо бо Иброҳим ва ҳамаи наслҳои ӯ баста буд.

Хабар дар бораи омадани ҳакимон (мунаҷҷимон) ба назди кӯдаки дар охур хобида, ки дар Инчили Матто ҷой дорад, ба ҳақиқати таърихӣ асос меёбад ва воқеаҳоеро тасвир мекунад, ки дар замони ҳукмронии Ҳиродуси бузург дар Фаластин рӯй додаанд. Исо ҳақиқатан дар солҳои охири ҳукмронии ӯ таваллуд шудааст. Подшоҳ Ҳиродус, ки бо мансабпарастӣ ва

золимии худ машҳур буд, яҳудӣ набуд. Ӯ зулму ситам ва ҳимояи румиёро истифода бурда, ба сари ҳокимияти Ерусалим омад. Ӯ ҳар як шахсеро, ки дар душманӣ гумонбар мешуд, ба қатл мерасонд ва ҳатто ба занон ва писарони худ ҳам раҳм намекард. Дар охири умраш дар ҳама ҷо ба ҳаёли ӯ суиқасд меомад ва ӯ ҳар дафъа онро дар баҳри хун ғарқ мекард.

Матто дар бораи мунаҷҷимони форсӣ ва бобилӣ ба мо нақл мекунад, ки бутпараст буда, барои парастии Исо омаданд. Эҳтимол онҳо аз Бобил омаданд, зеро яқинан маҳз дар ҳамин мамлакат, ки пештар яҳудиён дар он ҷо дар бадарга зиндагӣ мекарданд, дар бораи Масеҳро интизор будани онҳо медонистанд. Дигаргунӣ дар ҷойгиршавии ситораҳо, ки мувофиқи тасаввуроти ситорашиносии бобилӣ барои ҳакимон метавонист таваллуди „подшоҳи яҳудиён“-ро ифода кунад, ба мутобиқати секаратаи сайёраҳои Муштарӣ ва Зуҳал дар бурҷи Ҳут мувофиқ аст, ки ҳамон сол мушоҳида шуда буд.

Дар китоби 4-уми Мусо (24,17) дар бораи пайғамбари хориҷӣ Билъом гуфта мешавад, ки пешгӯӣ мекунад: „Монанди ситорае ҳокими Исроил хоҳад омад“. Дар асоси ин пешгӯӣ халқи яҳудӣ наҷотдиҳандаро интизор буд, ба монанди он ки Мусо дар замони худ буд.

Хабардор карда шудани ҳакимон аз нияти подшоҳ Ҳиродус, ки кӯдакро куштан мехост, барои қиёс бо ҳамин гуна ходиса дар ҳаёти Мусо имкон медиҳад. Чӣ тавре ки он гоҳ писарбачаи хурдак Мусо аз фиръавни Миср дар даруни сабад дар ҷарёи Нил пинҳон карда шуд, ҳоло ҳам Юсуф ва Марям метавонанд Исои кӯдакро аз таъқибгарони ӯ наҷот диҳанд.

Ҳакимони хориҷӣ аввалин бутпарастоне буданд, ки Исоро иззату эҳтиром карданд. Баъдтар, вақте ки Исо таълимоти худро ба таври ошкоро мавъиза мекард, бисёр роҳбарони халқи яҳудӣ Ӯро чун Масеҳ эътироф намекарданд ва оқибат Ӯро ба марг маҳкум карданд. Ва вақте ки Матто Инчили худро менавишт, дар атроф аллакай бисёр ғайрияҳудиёро медид, ки ба Исои Масеҳ имон меоварданд. Ҳикояти Инчили Матто дар бораи „ҳакимони шарқӣ“, ки аз пайи ситора рафта, ба назди Исо омаданд, барои ҳамаи одамони дунё, ки Худоро меҷӯянд, намунаи ибрати фасеҳ хоҳад буд. Нуре ки онҳоро роҳнамоӣ мекунад, худи Исо аст, ки дар бораи худ гуфтааст: „Ман нури ҷаҳон ҳастам“. Ҳамин тавр Худо ба воситаи Китоби Муқаддас ба мо меғӯяд, ки Исои Масеҳ чун „Мусои нав“ Наҷотдиҳанда ва Халоскунандаи на танҳо халқи Исроил, балки тамоми инсоният мебошад.

Оғил дар наздикии Байт-Лаҳм. Аён аст, ки чӣ тавр мағораи табиӣ бо девори дару тирезадор ҷудо карда шудааст. Роҳ аз болои мағора мегузарад.

ФАЛАСТИН ДАР ЗАМОНИ ИСОН МАСЕҲ

Рӯзе Яҳеи Таъмиддиханда
Исоро мебинад, ки аз наздаш мегузарад...

Онҳо вақти
зиёдро бо Ў гузаронданд...

Филиппус дар навбати худ...

Натангил, хабари хубтарин!

Чӣ гап шуд? Барои ҳар чизи беҳуда маро барои чӣ бедор мекунед!

Масех! Мо ӯро ёфтем!

Пас кист ӯ?

Исо аз Носира!

Оё аз Носира ҳам чизи хуб буда метавонад? Бовар намекунам!

Рафтем ва мебинӣ...

Майлаш, ба хотири дӯстии мо ман бо ту меравам...

Ана, исроилии ҳақиқӣ, ки рост мегӯяд!

Ту маро аз кучо медонӣ?

Ман туро дар таги дарахти анҷир дидам, вақте ки Фелиппус туро фарёд кард...

Наход? Ман бовар кардан мегирам, ки Пайғамбаре ҳастӣ, ки мо интизорем!

Ба ман бовар кун...

Натангил, ту мӯъҷизаҳои калонро хоҳӣ дид. Ту мебинӣ...

...Осмонҳои кушода ва фариштаҳои Худоро,

ки назди Писари одам омаданд!

Юҳанно 1:29-51. Рӯзе Исо назди дарёи Урдун омад. Яҳёи Таъмиддиханда ӯро дида хитоб намуд: „Нигоҳ кунед, инак барра — қурбонии Худо, ки ҳамроҳи худ гуноҳҳои ҳамаи одамонро мебарад...“ Яҳё дар бораи Исо гуфтааст: „Ман дидам, ки чӣ тавр Рӯҳи Муқаддас чун кабутар аз осмон бар ӯ фуруд омада, бо ӯ монд. То ин дам ман ӯро наменинохтам, вале Худо, ки маро бо об таъмид додани одамонро фармуда буд, ба ман гуфт: „Агар бубинӣ, ки Рӯҳулқудс ба ҳар кас фуруд ояд ва бар ӯ қарор гирад, пас бидон, ин ҳамон аст, ки бо Рӯҳулқудс таъмид медиҳад“. Ва модоме ки ман инро дидам, пас метавонам шаҳодат диҳам: Ин одам Писари Худо аст!“

Фардои он рӯз Яҳёи Таъмиддиханда бо ду шогирди Худ ба ҳамин ҷо омад ва вақте ки Исо аз он ҷо мегузашт, Яҳё ӯро нишон дода гуфт: „Нигоҳ кунед, ин қурбонии Худо аст!“ Шогирдони Яҳё ин суханонро шунида, аз пайи Исо равон шуданд. Исо ба ақиб нигоҳ карда, аз онҳо пурсид: „Шумо чиро меҷӯед?“ Онҳо ҷавоб доданд: „Устод, ту дар кучо истиқомат мекунӣ?“ — „Ҳамроҳи ман биёед ва хоҳед дид“, — гуфт Исо. Вақте ки онҳо ҳамроҳи ӯ равон шуданд, соат қариб чори рӯз буд; ва онҳо то бевақтии шаб дар назди ӯ монданд.

Дере нагузашта яке аз онҳо, ки Андриёс ном дошт, бародари худ Шимъунро вохӯрда, ба ӯ гуфт: „Мо Масех, Начотдихандаро, ки Худо ваъда дода буд, ёфтем!“ Вақте ки Андриёс бародари худро ба назди Исо овард, Исо ба ӯ нигоҳ карда, ҳамон дам гуфт: „Ту Шимъун, писари Юнус ҳастӣ. Акнун номи ту Петрус хоҳад буд, ки маънояш сахра аст“.

Хеле хуб! Исо, ман ҳамаи шуморо ба Қоно, ба тӯй даъват мекунам.

Тамоми деҳа ҷамъ шудааст.

Ана, Натанъил бо дӯшташ омада истодааст. Салом!

Марҳамат кунед!
Ман, роҳбари маърака, дар хизмати шумоям!

Ман Исо Носириро мебинам.
Исоро? Дар бораи Ӯ бисёр гап мезананд...

Модари Ӯ ҳам ҳамин ҷост. Бидавам, ба вай гӯям...

Рӯзи дигар дар роҳ ба сӯи Чалил, Исо Филиппусро вохӯрд, ки ӯ ҳам мисли Андриёс ва Петрус аз Байт-Сайдо буд. Исо ба ӯ гуфт: „Аз паси Ман бие“. Даре нагузашта Филиппус Натанъилро вохӯрд ва ба ӯ гуфт: „Хайрият, мо он касеро ёфтем, ки Мусо ба дигар пайғамбарон дар борааш пешгӯӣ карда буданд. Номи Ӯ Исо аст ва Ӯ писари Юсуф аз Носира аст“. — „Носира? — ҷавоб дод Натанъил, — оё аз он ҷо ягон чизи хубе пайдо шуда метавонад?“ „Ту бояд худат бо Ӯ шинос шавӣ. Бо ман бие!“ — гуфт ба ӯ Филиппус. Вақте ки Исо Натанъилро дид, гуфт: „Инак исроилии ҳақиқӣ меояд, ки одами содиқ аст!“ „Ту маро аз кучо медонӣ?“ — ҳайрон шуд Натанъил. Исо ҷавоб дод: „Ҳанӯз то вақте ки Филиппус туро даъват карда буд, ман туро дар зери дарахти анҷир дидам“. „Худовандо, Ту дар ҳақиқат Писари Худо ҳастӣ! — хитоб кард Натанъил. — Ту подшоҳи Исроил ҳастӣ!“ „Ту инро барои он эътироф мекунӣ, ки Ман дар кучо будани туро то назди Ман омаданат фаҳмида будам, — ҷавоб дод Исо. — Вале ту борҳо дар ҳайрат хоҳӣ монд. Ман ба ҳамаи шумо мегӯям: шумо хоҳед дид, ки осмон кушода мешавад ва фариштагони Худо дар байни Худо ва Писари одамӣ ба боло ва поён парвоз хоҳанд кард!“

Исо, чӣ хел хурсандам,
ки Ту ба тӯй омадӣ!

... Лекин афсӯс, ки шаробашон тамоm
шудааст. Оё Ту ёрдам кардан метавонӣ?

Модар, моро
ба ин чӣ кор аст?
Вақти Ман ханӯз
наомадааст!

Кӯзаи ман
холист!

Ман медонам.
Лекин гӯш кунед...

Шаробҳои
мондагӣ
ҳам тамоm
шудаанд.

Вақте ки Исо ба
шумо иҷро кардани
чизеро гӯяд, бе пуршиш
иҷро кунед!

Дар он чо
шаш кӯзаи калон
барои шустушӯӣ
истодаанд.

Онҳоро
бо об пур
кунед!

Бигузур
гуфтаи Ту
шавад, Исо!

Юҳанно 2:1-11. Ду рӯз пас аз ин дар деҳаи Қонои Чалил тӯи арӯсӣ буд. Модари Исо Марям низ дар он чо хузур дошт. Исо ҳам ҳамроҳи шогирдонаш даъват шуда буд. Дар вақти чашн маълум шуд, ки шароб камӣ мекунад. Он гоҳ Марям ба писараш гуфт: „Шароби онҳо тамоm шуд!“ Исо ба вай ҷавоб дод: „Чаро ту ба ман мурочиат мекунӣ? Ханӯз вақти Ман фаро нарасидааст“. Ба ин нигоҳ накарда Марям ба хизматгори гуфт: „Ҳамаи фармонҳои ӯро ба чо оваред!“

Дар хона шаш кӯзаи сангин барои об истода буданд. Онҳоро одатан барои таҳорат, ки мувофиқи оини яҳудиён амр шуда буд, истифода мебуданд. Ҳар як кӯза аз 80 то 120 литр обро мебуд. Исо ба одамон гуфт: „Кӯзаҳоро бо об пур кунед!“ Ва онҳо зарфҳоро лабрез карданд. Он гоҳ Исо фармон дод: „Акнун бигузур роҳбари чашн бичашад!“ Ва роҳбар шаробро, ки то ин дам об буд, чашид. Албатта ӯ намедонист, ки ин шароб аз кучо пайдо шуд. Инро танҳо хизматгори медонистанд.

Тамоm,
онҳо пур
шуданд!

Акнун ба сардори тӯй барои чашидан диҳед.

Ў фикр мекунад, ки мо ӯро аҳмак мекунем...

Чизе ки Исо гӯяд, ҳамон тавр бикун. Марям гуфта буд, ки савол надихем.

Канӣ, ҳаминро бичаш...

Бале, ин шароби бехтарин! Қадом намуд?

Дар он ҷо боз шаш кӯзаи пур.

Эй домод,

ту ба мо аввал шароби арзонро додӣ, нағзтарашро дар охир нигоҳ доштаӣ!

Ин хел намешавад! Дар тӯйҳо аввал шароби хубтар менӯшанд. Ва баъд аз он бадтарро!

Сардор намедонад... вале мо охир медонем, Исо аз Носира обро ба шароб мубаддал кард.

Ин мӯъҷиза аст обро ба шароб табдил додан. Ғайриимкон аст, лекин амри воқеъ!

Ва базм давом ёфта метавонад.

Мо шодӣ мекунем ва ба хотири ҷавонон суруд мекунем!

Бовар кун, чунин мӯъҷизаро фақат Худо карда метавонист! Наход Исо Масеҳи чашмдошташуда аст?

Шароб рамзи шодист. Ин шароби бехтарин дар бораи ҳаёти нави шодибахш, ки Худо дар Масеҳ додааст, мегӯяд!

Он вақт роҳбари чашн домодро назди худ хонда, маломатомезона ба ӯ гуфт: „Аввал шароби хубро додан даркор аст ва танҳо вақте ки ҳама андаке маст мешаванд, навъи бадтарро додан лозим аст! Вале ту то ҳол шароби хубро нигоҳ доштаӣ!“ Ин мӯъҷиза дар Қоно рӯй дода буд. Дар он ҷо, дар Чалил Исо бори аввал қувваи илоҳии худро нишон дод ва шогирдонаш ба ӯ имон оварданд.

Исо ба соҳили кӯли Чинесор, ба Кафарнаҳум мебиёяд, ҷое ки Юҳанно, Андриёс ва Петрус моҳӣ сайд мекунанд...

Ана киштиҳои мо. Ин киштии Шимъӯни Петрус аст...

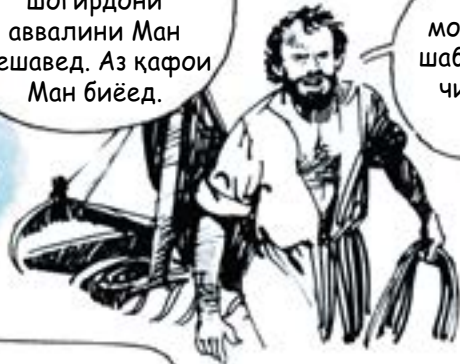
Бародарам Юҳанно ва ман Яъқуб кори худро хуб медонем...

Шумо, моҳигирон, шогирдони аввалини Ман мешавед. Аз қарои Ман биёед.

Барои моҳигирии шабона ҳамачиз тайёр аст...

Исо, дар хонаи ман хоб кун... Лекин модарарӯси ман бо бемор табларза хоб аст.

Петрус, рафтем... Бовар кун, ки модарарӯси ту сиҳат хоҳад шуд!

Аҳволи ман беҳтар аст... Ман тамоман сиҳатам. Худи ҳозир ба шумо хӯрок тайёр мекунам!

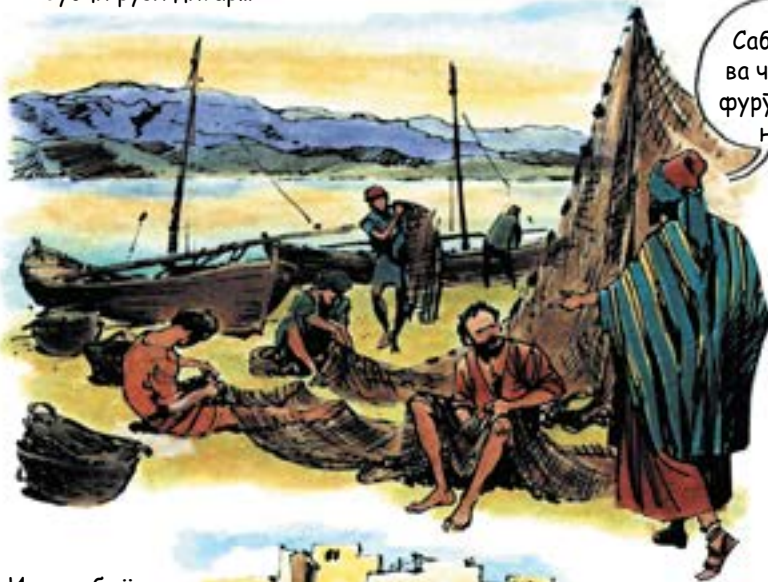

Имшаб Петрус ва гурӯҳи ӯ ба моҳигири мебароянд...

Луқо 4:38-41. Исо ба Кафарнаҳум омада, ба хонаи Петрус даромад. Модарарӯси Петрус бо таби баланд хобида буд. Аз Исо хоҳиш карданд, ки ба вай ёри диҳад. Ӯ назди бистари вай омада, дар болои вай ҳам шуд ва фармуд, ки табаш мӯътадил шавад. Зан ҳамон дам сиҳат шуд. Вай аз бистар бархост ва ба зиёфати меҳмонон машғул шуд.

Хабар дар бораи шифо додан дарҳол паҳн шуд ва онҳое ки дар оила касалҳо доштанд, онҳоро назди Исо оварданд. Ӯ дастонашро бар онҳо гузошта, ҳамаашонро шифо дод.

Субҳи рӯзи дигар...

Ин чӣ бадбахтӣ!
Сабадҳо холианд
ва чизи
фуруҳтани
нест!

Тамоми шаб меҳнат кардем,
вале чизеро сайд накардем.
Акнун боз тӯрҳоро тоза кардан
даркор.

Исо мебиёяд
ва аз қарояш
тӯдаи одамон...

Петрус, аз соҳил камтар дуртар шино кунем,
то ки ҳама Каломи Худоро гӯш кунанд!

Рӯзҳо
мегузаранд,
тухмӣ неш
мебарорад ва
месабзад.

Ба Малакути Худо ҳар кас даромада метавонад,
лекин аввал ҳаёти худро иваз кунед, дилҳои чун
санг саҳти худро нарма кунед. Онҳо чун замини
хордор ташнаи пул ва ҳаловат ҳастанд...

Исо гуфт:
Малакути Худо
монанди одаме
аст, ки тухмӣ
мекорад...

Одам намедонад, ки ин чӣ тавр
руҳ медиҳад, зеро замин худаш
навдари мерӯнад, баъд донро
дар хӯша — ризку рӯзии моро.

Луқо 5:1-11. Рӯзе тӯдаи калони одамон дар назди баҳри Чалил Исоро иҳота карданд. Ҳама каломи Худоро шунидан меҳостанд. Дар соҳил ду қайқи моҳигирӣ ҳолӣ истода буданд. Моҳигирон дар ин вақт тӯрҳои худро соз мекарданд. Исо ба яке аз қайқҳо, ки аз ӯни Петрус буд, савор шуда хоҳиш кард, ки ӯро андаке аз соҳил дуртар барад, то ки ҳама ӯро беҳтар бинанд ва шунаванд.

Худ ва дигаронро фиреб
надиҳед. Дилҳоятонро
дида бароед.

Худо мехоҳад, ки
шумо дар пеши ӯ
одил ва фурӯтан
зиндагӣ
кунед!

Вақте ки Исо гуфтанро
тамом кард...

Петрус, акнун ба чои чуқур шино
кун ва тӯр парто...

Охир мо
тамоми шаб
моҳидорӣ кардем
ва ҳеҷ чизро сайд
накардем...

Петрус, Ман
такрор мекунам,
аз соҳил дуртар
шино кун ва тӯр
парто...

Ин бефоида аст.
Дар ин вақтҳо ҳамаи
моҳиҳо ба қаъри об
мераванд...

Петрус,
ба Ман бовар
кун!

Фақат бо
хошиши Ту як
бори дигар тӯр
мепартоям.

Ман
боварӣ
дорам, ки мо
ҳеҷ чиз сайд
намекунем!

Эй, бачаҳо! Андриёс,
Яъқуб ва Юҳанно! Мо шино мекунем,
як бори дигар мебинем!

Ациб! Ана
ин сайд! Тӯр
канда мешавад!

Эй дӯстон,
ёрдам кунед!

Баъд ӯ ба Петрус гуфт: „Дуртар шино кунед ва тӯрҳои худро андозед“. „Худовандо, — нобоварона ҷавоб дод Петрус, — мо тамоми шаб моҳигирӣ кардем ва ягон чиз сайд накардем. Лекин модоме ки ту мегӯӣ, ман боз меандозам“. Онҳо тӯрҳои худро андохта, ҷунон моҳии зиёд гирифтанд, ки тӯрҳояшон ба зӯр тоб меовард. Бинобар ин, онҳо моҳигиронро бо қайқи дигар даъват карда, ёри хошанд. Ва ҳар ду қайқ аз моҳӣ пур шуданд.

Ба соҳил шино кунед,
вагарна ғарқ мешавем!

Аҷаб! Ман дар ҳаётам чунин
сайдро надидаам!

Оҳ, Исо! Ба
нобоварии ман
ёрдам кун...

Мо бояд на
ба таври худ, балки
ба тариқи Ту зиндагӣ
кунем!

Натарс, Петрус! Минбаъд
ту на сайёди моҳӣ, балки сайёди
одамон хоҳӣ шуд!

Аз қарои
Ман биёед ва
Ман шуморо „сайёди
одамон“ хоҳам
кард!

Он гоҳ онҳо киштиҳо
ва тӯрҳои худро
монданд ва аз паси
Исо рафтанд...

Вақте ки Петрус инро дид, дар ҳаросе пеши Исо зону зада гуфт: „Худовандо, аз пеши ман бирав! Ман шахси гунаҳкор ҳастам!“ Ў, Яъқуб, Юҳанно ва ҳаммаи моҳигирони дигар аз чунин сайд ҳайрон буданд, вале Исо ба Петрус гуфт: „Натарс! Ту дигар моҳӣ нахоҳӣ гирифт. Ту барои Ман пайравонро ҷустуҷӯ карда хоҳӣ ёфт“. Баъд онҳо ба соҳил шино карда, ҳамма чизро монданд ва ҳамроҳи Исо равон шуданд.

Исо дар Чалил гашта, Инчилро мавъиза мекард ва одамонро шифо меод. Одамони зиёд аз қафои ӯ мерафтанд...

Вақти Ман расид! Малакути Худо наздик аст! Он дар пеши дари шумост! Ба Худо рӯ оваред ва ба ӯ хизмат кунед!

Бисёр меҳостам, ки ин рост бошад. Шоҳон, инқилобҳо ва ивазкунии ҳокимият ба диламон зад!

Асрҳо одамон ба мо фақат ноумедӣ меоварданд. Ба мо марҳамати Худо даркор аст!

Ҳамаи пайғамбарон дар бораи омадани Масеҳ ва мӯъҷизае ки ӯ ба амал меорад, менавиштанд, кӯрон бино мешаванд ва шалҳо роҳ мераванд!

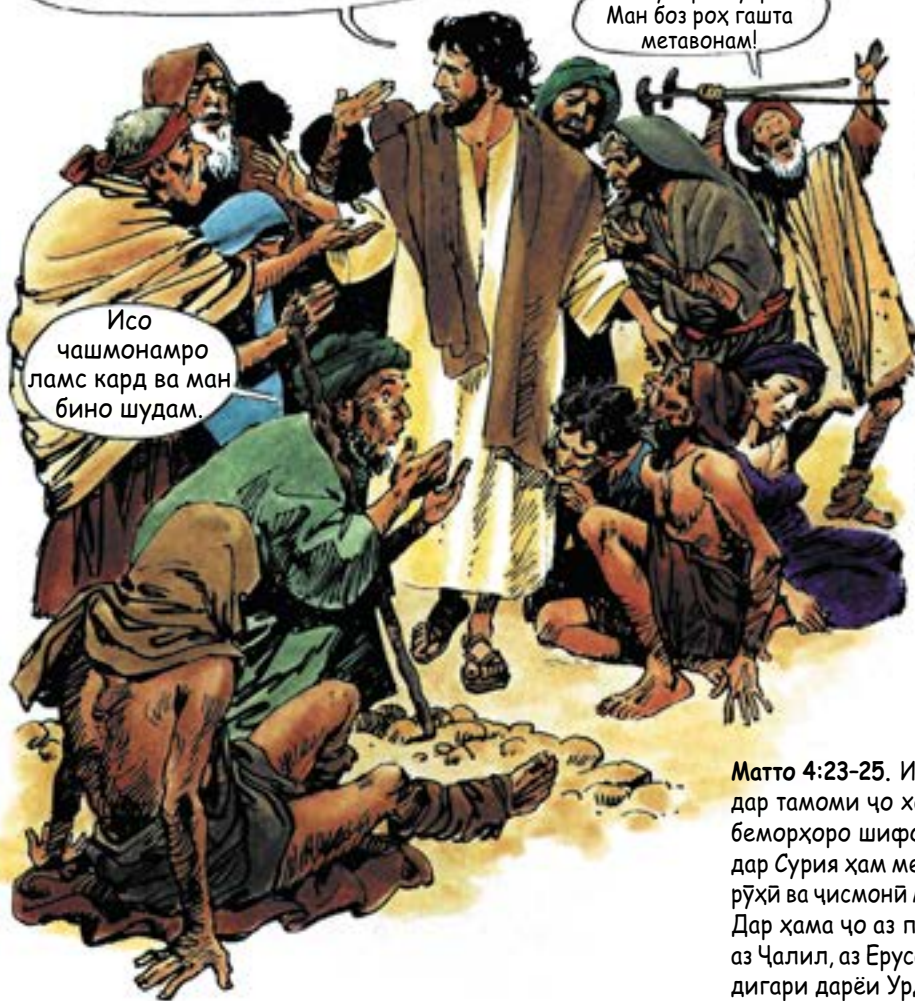
Ба назди Ман биёед, сустон ва хастагон ва Ман шуморо таскин хоҳам дод! Аз Ман ёд бигиред, зеро Ман фурутан ва хоксор ҳастам!

Худоро шукр! Ман боз роҳ гашта метавонам!

Ман зангӯлаи махавиро мешунавам. Биёед дар канор истем!

Одамон бо касалиҳои сироятӣ бояд дар ҷудой (изоляция) зиндагӣ кунанд. Онҳо Исоро дар пеши дарвозаи шаҳр интизор ҳастанд...

Исо чашмонамро ламс кард ва ман бино шудам.

Матто 4:23-25. Исо дар Чалил гашта, дар маъбадҳо мавъиза мекард, дар тамоми ҷо хабарро дар бораи малакути Худо паҳн мекард ва беморҳоро шифо меод. Баъдтар дар бораи ӯ дар ҳама ҷо, ҳатто дар Сурия ҳам мегуфтанд. Ба назди ӯ ҳамаи беморонро, ки азоби рӯҳӣ ва ҷисмонӣ мекашиданд, меоварданд ва ӯ онҳоро шифо меод. Дар ҳама ҷо аз пайи ӯ мардуми бисёр равон мешуданд — одамон аз Чалил, аз Ерусалим ва дигар ноҳияҳои Яҳудо ва ҳатто аз соҳили дигари дарёи Урдун.

Эй, ту! Нопок!
Наздик набиё! Ба роҳи
худар бирав!

Ба ӯ нарас, дардаш
гузаранда аст!

Исо, агар
хоҳӣ, маро
шифо дех!

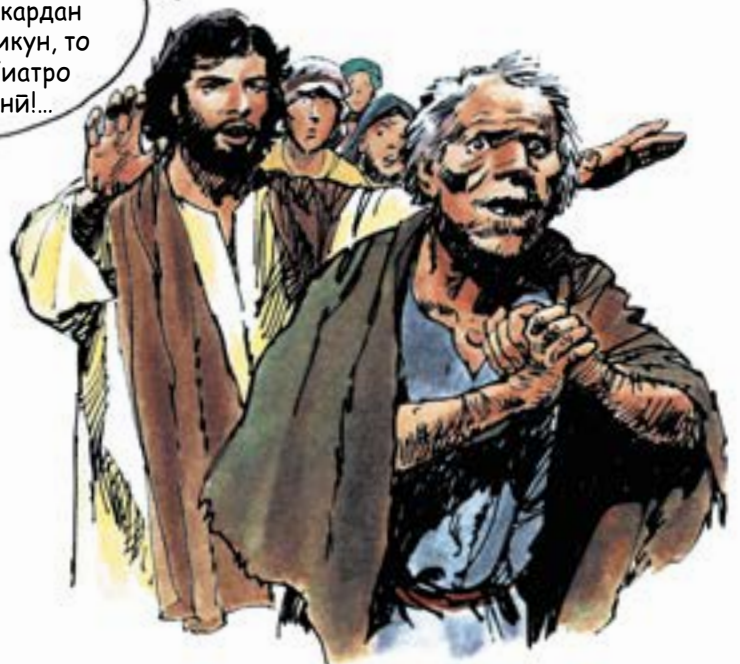
Аз рӯи имонат
бигзор шавад.
Сихат шав!

Ман
тағйирёбро
дар худ ҳис
мекунам...

Бирав ва
чизеро, ки аз
рӯи шариат қардан
лозим аст, бикун, то
ки шифоёбиатро
тасдиқ кунӣ!...

Чун дигарон ту ҳуқуқи дар байни
ҷамъият зиндагӣ қардан дорӣ!...

Луқа 5:12-14. Дар яке аз шаҳрҳо, ки дар соҳили баҳри Ҷалил ҷойгир буд, Исо шахсеро вохӯрд, ки ҷисми ӯро маҳав пӯшонда буд. Вақте ки ӯ Исоро дид, дар пеши ӯ ба зону нишаста, илтиҷо қард: „Худовандо, агар Ту мехостӣ, маро шифо медодӣ!“ Исо даст дароз қарда, ба ӯ расид ва гуфт: „Ман мехоҳам, ки ту шифо ёбӣ!“ Ва мард шифо ёфт. Исо ба вай фармуд, ки дар бораи шифо ёфтани ба ягон кас нақл накунад, балки рафта худро ба қохин нишон диҳад ва мувофиқи фармони Мусо барои пок шудани худ қурбонӣ ба ҷо оварад.

Шаҳри сарҳадии Кофарнаҳум.
Дар гумрукхона...

Эй, Матто,
ҳамона дар бораи
даромади худ орзу
мекунӣ?

Ин Исо, ки дар борааш ҳама мегӯянд...
Ҳис мекунам, ки ман ҳам ба сӯи ин
пайғамбар чалб мешавам!

Маро нахандон.
Ту, чамъкунандаи андоз,
бо душманони мо кор
мекунӣ...

Аз зиндагӣ лаззат мебарӣ. Зиёфатҳо,
занҳоро дӯст медорӣ... Монанди
ту ба Ӯ чӣ даркор?

Шояд ту рост мегӯӣ...
Бин, ана Ӯ!

Салом, Матто! Шогирди
Ман шудан мехоҳӣ?

Чӣ? Кӣ?
Ман?

Ва ногаҳон...

Исо, ман
ваъда медиҳам,
ки аз қафои ту
меравам!

Дӯстон,
ман хабаре
дорам.

Ман аз назди
шумо бо Исо меравам!
Тааҷҷуб накунед. Ӯ Худаш
мехоҳад, ки ман аз
паси Ӯ равам!

Матто 9:9-13. Вақте ки Исо аз Кафарнаҳум мегузашт, Ӯ дар гумруки андозситонӣ Маттои бочгирро дид. Исо ӯро даъват кард: „Бо Ман биё!“ Матто дарҳол бархост ва аз пайи Ӯ равон шуд.

Баъдтар Исо ҳамроҳи шогирдонаш назди Матто ба меҳмонӣ омад. Матто инчунин бисёр ҳамкорон ва шиносҳои худро даъват карда буд; ҳамаи онҳо шӯҳрати бад доштанд. „Чаро устоди шумо бо ин гунаҳкорон муносибат мекунад?“ — ба ғазаб омаданд фарисиён. Исо инро шунида ҷавоб дод: „Тандурустон ба табиб ҳоҷат надоранд, табиб ба беморон зарур аст“. Ва боз илова кард: „Охир маънои сухани Худоро дарк кунед: „На қурбонӣ ва ҳадяҳои шумо ба Ман муҳим ҳастанд, балки марҳамати шумо ба дигарон“. Ман омадам, то ки ба гунаҳкорон роҳро Худо нишон диҳам. Танҳо онҳо ба Ман эҳтиёҷ доранд“.

Дар вақти
хайрухуш ман
зиёфат медиҳам.
Исо хоҳад омад!
Ҳамаатон биёед!

Баъди якчанд рӯз...

Исо, нигоҳ кун, фарисиён
моро пойда истодаанд. Онҳо аз
рафтори Ту ҳайрон
шудаанд...

Дар ҳақиқат...

Ана
хамин хел
пайғамбар!

Ба Ӯ нигоҳ
кунед! Дӯстони
Ӯ андозситонҳо ва
ҳар хел одамони
паст ҳастанд!

Марҳамат меҳоҳам, на қурбонӣ...
Худо раҳомон ва дилсӯзро дӯст дошт.

Шумо ҳамона нафаҳмидед!
На солимон, балки беморон
ба духтур мӯҳтоҷанд...
Ба ёд оваред, ки Худо чӣ мегӯяд.

Рӯзе сокинони Кофарнаҳум дар хонаи Петрус
чамъ шуданд, ки дар он ҷо Исо буд. Ҳама
меҳостанд Ӯро гӯш кунанд...

Назоратро
давом додан
даркор... Ноаён
наздиктар
меравем...

Медавам,
агар ба хона
даромадан
хоҳем!

Бин, чӣ гуна
издиҳомии мардум.
Ба назди дар расидан
намешавад!

Ягон қор
кунед! Ман
бояд Исоро
бинам! Танҳо
Ӯ метавонад
маро шифо
диҳад!

Маркӯс 2:1-12. Хабар дар бораи он ки Исо дар хонаи Петрус аст,
дар як дам дар Кафарнаҳум паҳн шуд. Бисёр одамон ба ин хона
шитоб мекарданд ва касоне ки ба он ҷо даромада натавонистанд,
дар назди дар чамъ мешуданд. Исо дар бораи малакути Худо ба
онҳо мавъиза мекард.

Канӣ, биёед ба бом бароем!

Юҳанно, таноб биёр!

Боми ҳамвори хонаҳо аз гил сохта мешуданд. Онҳоро гирифтани мумкин буд.

Сарҳоятонро эҳтиёт кунед! Ҷой диҳед!

Офарин, бачаҳо!

Бечора шал аст...
Ҳама медонанд, ки ба ӯ ёрдам кардан номумкин аст!

Дӯстам, Ман имони туро мебинам. Гуноҳхоят омурида шуд!

Дар ин вақт чор мард омаданд, ки шахси мафлурро бардошта меоварданд. Бо сабаби бисёрии мардум онҳо ба хона даромада натавонистанд. Он гоҳ онҳо қисми боми хонаро кушода, ба воситаи сӯроҳи шахси мафлурро бо занбар поён фуруварданд. Чун Исо дид, ки имони онҳо ба он ки ӯ дӯсти онҳоро начот медиҳад, ҷӣ тавр бузург аст, ӯ ба шахси фалаҷ гуфт: „Писарам, гуноҳҳои ту омурида шуд!“

Баъзе аз ҳақимони дин, ки дар он ҷо ҳузур доштанд, дар ин лаҳза фикр мекарданд: „Охир ин куфр аст! ӯ чиро ба худ раво мебинад!“

Байни шал ва гуноҳҳо чӣ муносибат ҳаст?

Исо медонад, ки чони ӯ назар ба чисмаш дардмандтар аст...

Ту шунидӣ? Ин куфр ба Худо аст!

Ба ғайри Худо кӣ гуноҳхоро бахшида метавонад?

Ман медонам, ки шумо дар бораи чӣ фикр мекунед. Чӣ осонтар аст? Ба инсон гуфтани он ки гуноҳхоят омурида шуданд...

... ё гуфтани он, ки бихез ва ба хона рав?

Ман ҳеч чиз намегӯям. Агарчи маълум аст, ки ҳам ин ва ҳам он танҳо ба Худо дастрас аст!

Мебинем, ки ӯ чӣ кор мекунад!

Шумо шоҳид ҳастед, ки Писари одам қудрати омуридани гуноҳхоро дорад! Аломати он ин шал аст!

Бихез, бистаратро гиру ба хона рав!

Худоро шукр!

ӯ Худо Писари одам менамод. Дар ин ном ӯ чиро пинҳон мекунад?

Танҳо Худо метавонад гуноҳхоро бубахшад". Исо андешаи онҳоро фаҳмида, пурсид: „Ба фикри шумо, кадомаш осонтар аст — ба фалаҷ гуфтани он, ки: „Ман гуноҳҳои туро мебахшам“, ё шифо додани ӯ? Ман ба шумо исбот мекунам, ки Писари Одам дар рӯи замин аллакай ҳозир қудрати омуридани гуноҳхоро дорад“. Ва ӯ ба шахси фалаҷ гуфт: „Бархез, бистари худро бигир ва ба хонаи худ равон шав!“ Вай бархост ва занбарро гирифта, аз хона берун рафт. Одамон аз пайи ӯ ҳайрон шуда, нигоҳ мекарданд. Баъд онҳо бо вачд фарёд заданд: „Мисли инро ҳаргиз надидаем!“ Ва онҳо Худоро қалол мебуданд.

Пайғамбар Дониёл дар бораи Писари Одам мегуфт, ки ӯ дар як вақт Худо ва Одам мешавад!

Намедонам, намедонам...

Баъди чанд рӯз дар Мацдал, деҳаи наздики Кофарнаҳум, дар назди хонаи Шимъӯни бой...

Шимъӯн, Исо ба ин чо мебиёяд. Ёрдами ту даркор аст. Гӯш кун...

Мо тадқиқот мегузаронем. Ёро ба хӯрок даъват кун. Мо бошем аз дур поида меистем...

Ман зид нестам. Аз роҳ монда шудед, дам гиред!

Аз омадани Исо тамоми деҳа безобита шуд...

Исо, хуш омадӣ! Овоза дар бораи Ту ба гӯши мо ҳам расид!

Ана Исо, ки ҳатто ман барин занани бадахлоқро таҳқир намекунад! Ман бояд бо Ӯ гап занам!

Ман ба зиёфат ҳамаи одамони обрӯмандро даъват намудам. Бо ташрифи Худ моро сарфароз кун!

Ташаккур, Ман мебиёям!

Бегоҳӣ Ӯ бо фарисиён хӯрок мехӯрад... Тайёр шудан даркор аст. Ба фикрам ин рӯзи махсус хоҳад буд!

Луқо 7:36-50. Боре шахси фарисӣ Исоро ба хӯроки нисфирӯзӣ даъват кард. Исо омада дар назди миз нишаст. Баъди муддате зани чавоне ки дар ин шаҳр зиндагӣ мекард ва фоҳиша буд, ба хона даромад. Вай фаҳмид, ки Исо ба ин хона даъват шуда буд ва зарфери бо равғани пурқимат овард. Зан назди Исо омада, дар пеши Ӯ ба зону нишаст ва чунон гирия кард, ки пойҳои Ӯ аз ашки вай тар шуданд. Сипас вай бо мӯйҳои худ пойҳои Ӯро хушк карда, онҳоро бӯсид ва равған молид.

Ана ӯ, дар байни меҳмонон... Чӣ хел дилам метапад...

Чуръат кардан даркор! Ман ба хона меदारоям. Ба пеши пойҳои ӯ меафтам, онҳоро атриёт мерезам ва бўса мекунам!

Бигзор чӣ хеле ки хоҳанд, дар бораи ман фикр кунанд! ӯ маро рад намекунад!

Ба ин зан нигоҳ кунед. Вай гирия мекунад ва пойҳои ӯро бо мӯйҳояш хушк мекунад...

Исо агар пайғамбар мебуд, ӯ мефаҳмид, ки бо кӣ сару кор дорад...

Бале! Ва вайро пеш мекард!

Беҳуда фикр накун! Исо ба вай иҷозат медиҳад, ки ба ӯ даст расонад!

Шимъун... Ман мехоҳам аз ту дар бораи чизе пурсам. Зид нестӣ?

Бо камоли майл! Пурсидан гир.

Фарисӣ ба ҳамаи ин нигоҳ карда, фикр мекард: „Агар ин одам дар ҳақиқат пайғамбари Худо мебуд, пас ӯ бояд медонист, ки ин зан кист“. „Ман мехоҳам чизеро ба ту нақл кунам“, — андешаи ӯро бурида гуфт Исо. „Ман гӯш мекунам, устод“, — ҷавоб дод фарисӣ. „Боре шахси сарватманд ба ду шахс пул қарз дод. Яке аз онҳо 5000 ва дигаре 500 танга қарздор буд. Вале онҳо қарзро дар вақташ баргардонда натавонистанд ва ӯ онҳоро бахшид. Кадоме аз ин ду қарздорон барои ин бояд бештар миннатдор бошад?“ —

Ин масалро гӯш кун...

Як судхӯр ба қарздоронаш, ки намедонистанд бо чӣ қарзро адо кунанд, қарзро бахшид. Яке 500 дино қарздор буд ва дигаре — 50...

Ту чӣ фикр дорӣ, кадоме аз онҳо бисёртар шукргузор аст?

Савол назар ба он ки дар назари аввал метобад, чуқур аст... Бисёртар шукргузор касест, ки қарзи калонтар дошт!

Дар ин чо низ чунин аст...

Ту ба Ман об надодӣ, ки пойҳоямро бишӯям...

...чӣ хеле ки ин расм аст. Ту Маро бо бӯса вохӯрӣ накардӣ, ки мебоист ҳар меҳмонро кунӣ.

Ин зан бошад бӯса қардани пойҳои Маро бас намекунад...

Ғуноҳҳои зиёдтари вай омурида шуданд, барои ҳамин вай зиёдтар дӯст медорад!

Ба касе ки кам бахшида шудааст, ӯ кам дӯст медорад!

Духтарам, ба саломатӣ бирав, ғуноҳҳои омурида шуданд!

Ӯ Худро кӣ мешуморад? Магар на Худо, ки ғуноҳҳоро омурида метавонад.

Аз он рӯз Маряма Маҷдалия Исо ро пайравӣ кард.

„Албатта, он касе ки қарзаш зиёдтар буд“, — ҷавоб дод фарисӣ. „Ту ҳақ ҳастӣ!“ — таъкид кард Исо. Сипас ӯ ба зан нигариста гуфт: „Ба вай нигоҳ кун! Ман ба хонаи ту омадам, лекин ту барои шустани пойҳоям ба Ман об надодӣ. Вай бошад пойҳоямро бо ашкони худ шуста, бо мӯйҳои худ хушк кард. Ту бо бӯсаи дӯстона Маро пешвоз нагирифтӣ, аммо вай тамоми вақт пойҳоямро мебӯсид. Ту пешони Маро бо рағғани хушбӯӣ намолидӣ, чӣ тавре ки ин аз рӯи одат аст, вай бошад пойҳои Маро бо рағғани хушбӯӣ тадҳин кард.“

Ва Ман ба ту мегӯям: қарзи калони вай бахшида шуд; вагарна вай чунон дӯст доштан наметавонист. Касе ки барояш камтар бахшида шудааст, камтар дӯст медорад“.

Ба зан муроҷиат карда, Исо гуфт: „Ғуноҳҳои омурида шуданд“. Он вақт меҳмонон пичиррос зада гуфтанд: „Ин чӣ гуна одам аст! Оё ӯ кодир аст, ки ғуноҳҳоро биомурзад?“ Вале Исо бори дигар ба зан гуфт: „Имонат туро начот дод! Ба саломатӣ бирав!“

Дар Ҷалил сафар карда, Исо бо шогирдонаш ба деҳаи Ноин мебиёяд...

Чӣ хел даҳшатнок...
Маросими дафн дар роҳ
ба сӯи қабристон!

Бигӯ, кӣ
мурдаст?

Як ҷавон,
писари ягонаи
як бевазан... Зани
бечора маъюс аст!

Эй зан,
гирия накун!

... Боркашҳо,
кани истед!

??

Нигоҳ кун,
ҷавон шишт!
Ачиб!

Ман мисли
инро ягон бор
надида будам.

Ман дар
кучоям?

Ҷавон! Ба ту амр
медихам. Бихез!

Ин одам
кист?

Исо аз Носира, шаҳри
на он қадар дур...

Пайғамбари нав ба
мо зоҳир шуд! Худо
халқи Худро фаромӯш
накардааст!

Исо бар марг
ғолиб омад!

Зан, Ман писаратро
ба ту бар мегардонам!

Бачаам!
Ҷалол
бар Худо
барои ту!

Луқо 7:11-17. Рӯзе Исо ҳамроҳи шогирдонаш ба шаҳри Ноин омад. Одатан аз паси онҳо мардуми бисёр мерафтанд. Вақте ки Исо ба дарвозаи шаҳр наздик шуд, ӯ маросими мотамро дид. Шахси мурда писари ягонаи бевазани буд; дар маросими мотам ҳамроҳи вай бисёр сокинони шаҳр мерафтанд. Исо аз бадбахтии зани бечора хеле нороҳат шуд. „Гиря накун“, — гуфт Исо ба вай. Сипас ӯ ба тобут наздик шуда, даст бар он гузошт. Одамоне ки тобутро мебурданд, бозистоданд. Исо ба ҷавони мурда гуфт: „Ман ба ту фармон медиҳам: бархез!“ Ҷавон бархост ва ба гап даромад. Ҳамин тавр Исо кӯдакро ба модараш баргардонд. Ҳама аз ҳодисаи дидаашон дар ҳарос буданд. Аз тарс ба худ омада, одамоне Худоро ҳамду сано мехонданд ва ба якдигар мегуфтанд: „Худо пайғамбари пуққудратро ба мо фириристодааст. ӯ ба халқи мо ёрӣ медиҳад!“ Ба зудӣ ҳар як сокини Исроил ва кишварҳои ҳамсоя дар бораи ин воқеа фаҳмиданд.

Исо қарор дод назди Кафарнаҳум ва баҳри Ҷалил баргардад. Дар музофоти Ҷалил, ки ӯ бо шогирдонаш аз он мегузашт, бо иҷозати румиён шоҳ Ҳиродус хукмронӣ мекард... Дар роҳ...

Исо мо омадем, ки Туро огоҳ кунем... Шоҳ Ҳиродусро хотираҳо оиди пайғамбари қатлкардааш азоб медиҳанд... ӯ Туро чун Яҳёи эҳёшуда қабул мекунад.

Ӯ шундааст, ки мӯъҷизот мекунӣ, аз тарси ин қарор дод Туро бикушад...

Ту бояд ҳарчи тезтар аз Ҷалил биравӣ!...

Ҳаётамро Ман Худам идора мекунам, на ӯ. Биравед ва ба он рӯбоҳ инро бигӯед, ки Ман дар ин ҷо ҳоло қордорам. Қорҳоямро тамоm қарда, баъд ба Ерусалим меравам. Фақат дар он ҷо мурдани пайғамбар вочиб аст.

Он чи дар бораи марги Яҳёи Таъмиддиҳанда медонед, ба ман бигӯед!

Рӯзе пайғамбар ба дарбори Ҳиродус омад...

Маро назди шоҳ бар! Ман ба ӯ қори зарурдорам!

Зани бародаратро оғӯш қарда, ту шариати Худоро вайрон мекунӣ! Рафтори ту нафратовар аст!

Ту чуръат мекунӣ дар дарбори ман, дар пеши афсаронам маро ёд диҳӣ? Тоқатам тоқ шуд!

Ин ваҳшӣ аз биёбон чаро ин қадар ба ҳар қор даҳлат мекунад?

Посбон! Ӯро бигиред ва ба қалъа партоед!

Луқо 13:31-33. Яқчанд фарисиён назди Исо омада, Ӯро огоҳ қарданд: „Аз ин ҷо бирав, зеро Ҳиродус туро куштан мехоҳад!“ „Ба ин рӯбоҳ бигӯед, ки ман имрӯз ва фардо девҳоро берун мекунам ва беморонро шифо медиҳам ва дар рӯзи сеюм анҷом медиҳам. Баъд аз се рӯз сарнавишт ба амал хоҳад омад. Ба ғайр аз Ерусалим боз дар қучо пайғамбар кушта шуда метавонист?“

Марқӯс 6:17-29. Подшоҳи Ҷалил Ҳиродуси Антипос Яҳёи Таъмиддиҳандаро ишкел зада, зиндонӣ қард. Ин дархости зани ӯ буд, ки пеш зани бародари ӯ Филиппус буд. Яҳё подшоҳро мазаммат

Исто, пайғамбари лаънатӣ! Ман қасосамро мегирам! ... Ва саратро ба даст меорам... Бо ҳар роҳе бошад!

Гоҳ-гоҳ шоҳ Хиродус назди маҳбусаш медарояд...

Яҳё, ту медонӣ бо кадом дард ман фармудам, ки туро зиндонӣ кунанд... Ман туро бисёр қадр мекунам!

Ба ту раҳмам меояд, шоҳ! Ту намедонӣ, ки бисёртар аз ҷӣ метарсӣ — аз ту дилмонда шудани маҳбубаат ё аз даст додани эҳтироми халқ. Намунаи хуб нишон дех, аз ин зан ҷудо шав... Вагарна дар рӯзи довари ибузург маҳкум хоҳӣ шуд!

Пас аз чанд вақт шоҳ Хиродус дар дарбор рӯзи таваллудашро ҷашн мегирад... Дар рӯзи ид назди вай ва меҳмононаш духтари малика рақс мекунад.

Ман ба шавқ омадам! Мафтун шудам! Чизе ки хоҳӣ, хоҳиш кун! Тантанавор қасам меҳӯрам ҳамин соат ҳар гуна хоҳиши туро ба ҷо меорам.

Ин шоҳдхтари ҷавон тавонист малохат ва шефтакунондагиро бо санъати волои рақс як кунад!

Дуруст, вай дилрабо, лекин ман ба вай бовар намекардам. Вай мисли модараш аст.

Модар... Аз шоҳ ҷӣ бипурсам?

Духтарам, ту хеле хуб рақс кардӣ... Шоҳ ба ту не намегӯяд. Маро шод кун, барои ман қасос гир!... Аз шоҳ хоҳиш кун, ки то охири ид ба мо сари Яҳёи Таъмиддихандаро биёрад!

Ту қасам ёд кардӣ, шоҳ, акнун иҷро кун. Бигзор дар табақ ба ман сари Яҳёи Таъмиддихандаро биёранд!

Ҷӣ, ту барои рақсат сари пайғамбарро мукофот мецоҳӣ?

мекард: „Ту ҳақ надоштӣ зани бародари худро бигирӣ“. Барои ҳамин малика ба Яҳё нафрат дошт ва мехост, ки ӯ кушта шавад, лекин Хиродус ба ин розӣ набуд. Ӯ дар назди Яҳё тарсро ҳис мекард, зеро медонист, ки ӯ марди одил ва муқаддас аст. Ва ӯро ба зиндон андохтанд. Хиродус бо рағбат ӯро гӯш мекард, ҳатто агар суханони Яҳё ӯро нороҳат месохтанд. Вале ниҳоят фурсати хурсандии зани Хиродус фаро расид.

Хиродус ба рӯзи мавлуди худ дарбориён, лашкаркашон ва дигар аъён ашрофро даъват кард. Дар зиёфати идона дар назди ҷамъомадагон духтари малика рақс мекард. Рақси вай ва худаш подшоҳ ва меҳмононро чунон мафтун кард, ки пошдоҳ ба вай ваъда дод: „Ҳар ҷӣ мецоҳӣ, талаб кун. Ман қасам меҳӯрам, ки хоҳиши туро ба ҷо меорам, ҳатто агар нисфи қаламрави

Чй хел аҳмақона ба даст афтадам... Аз гапи худ гаштан ҳам наметавонам...

Ҳеч кор карда наметавонам. Ба ваъда вафо кардан лозим... Ҳой посбонон, ба қалъа равед ва сари пайғамбарро аз танаш ҷудо кунед!...

Кайфи мастии шоҳ дарҳол рафт!.. Ӯ аллақай аз ваъдаи додаш пушаймон шуд.

Малика ба мақсадаш расид ва аз қасосгириаш ҳаловат мебарад.

Оқибати тираи чашн! Чй хел аҳмақй... Халқ тарафдори таъмиддиҳанда буд. Марги ӯ метавонад халқро ба иғво андозад...

Хотираи сари буридаи айбдоркунандаи ӯ дар болои табақ шоҳро таъкиб мекунад... Ӯ аз хоб махрум мешавад. Шоҳ хурфотпараст аст ва аз пайғамбар доимо метарсид.

Шогирдони азизам, бидонед: Яҳёи Таъмиддиҳанда пайғамбари бузург буд. Ӯ роҳи Маро тайёр кард... Бо Малакути Худо, ки Ман оиди он хабар медиҳам, чаҳони нав ба вучуд меояд! Мо бояд роҳамонро давом диҳем!...

маро хоҳй ҳам". Духтар ба назди модари худ рафта, пурсид: „Ман аз подшоҳ чиро талаб кунам?“ — „Аз ӯ талаб кун, ки Яҳёи Таъмиддиҳанда ба қатл расонда шавад!“ — ҷавоб дод модараш. Он гоҳ духтараш ба Ҳиродус гуфт: „Ман мехоҳам, ки каллаи Яҳёи Таъмиддиҳанда ба ман биёранд!“

Подшоҳ дар ҳайрат монд. Вале ӯ дар ҳузури меҳмонон иҷро кардани ҳар хоҳиши вайро ваъда дода буд ва акнун хоҳиши вайро рад карда

наметавонист. Ӯ фармон дод, ки Яҳёро ба қатл расонанд ва сари ӯро дар табақ монда, оваранд. Духтар онро ба модараш дод. Вақте ки шогирдони Яҳё инро шуниданд, онҳо часадро гирифта, ба ҳол супурданд.

Ӯҳанно 6:1-15. Исо ба соҳили дигари баҳри Чалил омад. Бисёр одамон, ки аз ҷониби Ӯ шифо ёфтани беморонро дида буданд, аз паси Ӯ равон шуданд. Ҳамроҳи шогирдони

Дар сохили кӯли Ченисор Исоро мардуми зиёде
вохӯрданд, ки хоҳиши Ӯро гӯш кардан доштанд...
Ӯ онҳоро аз дехот дур мебарад ва то бегоҳ
бо онҳо гап мезанад...

Исо, аллакай
шом шуд,
одамонро чавоб
дех, то ки хӯрок
ба худ пайдо
кунанд!

Филиппус,
мо бояд онҳоро
хӯронем!

Аммо ин
қадар хӯрокро аз
кучо ёбем?

Исо, 200 тангаи
нуқра барои ба
ҳама харидани нон
намерасад!

Он бача 5 нон ва 2 моҳӣ дорад. Барои
ин қадар мардум ин чӣ мешавад?

Писарбачаро
ҷеғ занед
ва хӯрокро
таксим кунед!

Вале ин
барои ҳама
намерасад!

Биравед, ба
ҳама нон ва
моҳӣ диҳед!

Одамонро дар болои
сабза шинонед!

Муборак аст Худое ки ба мо
аз самарои замин ғизо
медихад!

Хӯроки
беҳтарин! Ва
боз зиёдатӣ
кард...

Ош шавад!
Ҳамаатон хӯред!

Ана ин
хӯроки шом,
мӯъҷиза

Худ Исо ба теппаи хурде баромад; онҳо нишастанд ва Исо онҳоро таълим медод. Ин пеш аз иди асосии яҳудиён — Фисҳ буд. Вақте издиҳоми мардуме ки аз паси онҳо мерафтанд, наздик шуд. Исо Филиппусро пурсид: „Барои ин одамон нонро аз кучо пайдо кунем?“ Албатта, Исо медонист, ки чӣ тавр одамонро сер кунанд, вале Ӯ имони Филиппусро санчидан мехост. Филиппус фикр карда гуфт: „Мо бояд маблағи зиёд сарф кунем, то ки ба ҳар яки онҳо андаке нон диҳем“. Он гоҳ Андриёс, бародари Петрус, писарбачаеро ба назди онҳо овард ва гуфт: „Ӯ панҷ нони чавин ва ду моҳӣ дорад. Оё ин ба ту даркор мешавад?“ Он гоҳ Исо ба шогирдонаш муроҷиат кард: „Ба одамон гӯед, ки шинанд!“ Ҳама дар марғзори

калон чо ба чо шуданд — тақрибан 5000 мард, ғайр аз занон ва кӯдаконе ки бо онҳо буданд — ва Исо панҷ нонро гирифт ва Худоро барои ин меҳрубониаш шукргузорӣ карда, тақсим кардани нонро фармуд. Ва бо ду моҳӣ низ ҳамин тавр кард. Ҳар як одам ба қадре ки хост, ҳамон қадар гирифт. Вақте ки ҳама сер шуданд, Исо гуфт: „Акнун боқимондашро чамъ кунед, то ки ягон чиз ҳайф нашавад“. Ва шогирдон аз он нонҳои чавин дар дувоздаҳ сабади калон боқимондаҳоро чамъ намуданд.

Чун одамон фаҳмиданд, ки Исо барои онҳо чӣ кор кардааст, онҳо бо шавқ мегуфтанд: „Ин ҳақиқатан пайғамбарест, ки мо Ӯро кайҳо интизор будем“. Исо дарёфт, ки онҳо мехоҳанд Ӯро ҳатман

Ҳама сер шуданд...

Чизи мондаги ро чамъ кунед. Ягон чиз бояд хайф нашавад!

Дах, ёздах, дувоздах сабади пур!

Ҳамин вақт баҳс ба миён омад...

Ачабо! Ин Исо хӯроки кам дошт, лекин ҳама ро хӯронд!

Айнан пайғамбар Елишоъ дар замони худ...

Навиштаҷот меғоянд, ки ӯ боре 100 нафар одамро бо ду нон сер кард ва боз зиёдатӣ ҳам кард.

Шояд Исо пайғамбари нав бошад?

Дуруст! Ӯ Масеҳест, ки мо мунтазираш ҳастем!

Ба ҳама бигӯед. Мо мехоҳем, ки Исо подшоҳи мо шавад!

Дар гирди Подшоҳи мо чамъ шавед!

Лашкареро ташкил мекунем. Мо бо чунин пешво румиёнро пеш мекунем!

Вале Исо фаҳмид, ки онҳо бо зӯрӣ Ӯро подшоҳ карданианд...

Ман бояд пинҳон шавам. Онҳо мехоҳанд, ки Масеҳ онҳоро ба ҷанг барад.

Аз мавъизаи ман онҳо чизеро нафаҳмиданд. Ман шабона ба кӯҳсор меравам!

Баъди чанд вақт... Исо шогирдони худро ба шимол, ба Қайсария, ба сӯи кӯҳи Ҷермун (ҳозира баландиҳои Голан) мебарад.

дар назди худ боздоранд ва подшоҳи худ эълон кунанд. Бинобар ин Ӯ, тамоман танҳо, оҳиста ба кӯҳсор рафт.

Матто 16:13-19. Ба шаҳри Қайсария, пойтахти қаламрави подшоҳ Филиппус омада, Исо шогирдони худро пурсид: „Одамон Маро кӣ мепиндоранд?“ Онҳо ҷавоб доданд: „Баъзеҳо Туро Яҳеи Таъмиддиҳанда меғоянд ва дигарон — яке аз пайғамбарон меҳисобанд, масалан, Илёс

Дар ин чо моро касе нороҳат намекунад. Дам гирифтани ва андеша кардан мумкин аст...

Ман аз шумо пурсидан мехоҳам, одамон маро кӣ мегӯянд?

Ақидаҳо гуногунанд... Шох Ҳиродус метарсад, ки ту Яҳеи Таъмиддиҳандаи эҳёшуда ҳастӣ, ки ӯ сарашро аз тан ҷудо кард...

Бисёриҳо фикр мекунанд, ки Ту пайғамбар Илёс ҳастӣ, ки ба осмон гирифта шуд, то ки боз баргардад...

Баъзеҳо туро пайғамбаре бо қувваи махсуси илоҳӣ ҳисоб мекунанд...

Шумо дар бораи Ман чӣ фикр мекунед?

Барои мо Ту Масех, Писари Худои Ҳай ҳастӣ!

Шимгӯн, ту инро на аз одамон фаҳмидӣ, балки Падари Осмонии мо инро ба ту кушод!

Худо инро ба ҳар касе ки ба ӯ бовар мекунанд, мекушояд!

Вақте ки Ман дар Кофарнаҳум, дар куништи таълим меодам, бисёриҳо мавъизаи маро қабул накарданд ва рафтанд. Шумо ҳам маро тарк кардан мехоҳед?

Худовандо, мо ба кучо равем? Ту каломии ҳаёти ҷовидонӣ дорӣ!

Ман дувоздаҳ шогирдро интихоб намудам...

Лекин яке аз шумо ғуломи шайтон аст!

Исо дар бораи Яҳудо гуфт, ки баъдтар ӯро таслим кард...

ё Ирмиё, ки дар бораи онҳо пештар шунида буданд". — „Шумо чӣ фикр мекунед?“ — пурсид Исо. Ва Петрус ба ӯ ҷавоб дод: „Ту Масех ҳастӣ, Начотдиҳандае, ки Худо ваъда карда буд, Писари Худои абадзинда“. „Ту одами хушбахт ҳастӣ, Петрус! — хитоб кард Исо. — Ин донишро Падари Осмонии Ман ба ту додааст, зеро аз байни одамон ҳеч кас чунин басир нахоҳад буд. Ва Ман ба ту мегӯям: Ту Петруси харсанг ҳастӣ. Дар ин таҳкурсии харсанг Ман мехоҳам калисои худро бино кунам, ки қувваи марг онро ҳаҷ гоҳ вайрон карда наметавонад. Ман мехоҳам калиди Малакути осмониро ба ту супорам... Касеро, ки ту дар рӯи замин дар ғурур фош мекунӣ, ӯ барои ин дар довари осмонӣ ҷавоб хоҳад дод. Ва касеро, ки дар замин гуноҳояшро мебахшӣ, ӯ дар осмон ҳамчун аз гуноҳҳо озод қабул карда мешавад“.

Юханно 6:66-71. Баъди суханронӣ дар куништи Кафарнаҳум бисёр одамон аз Исо рӯ гардонданд ва дигар аз паси ӯ рафтан нахостанд. Он гоҳ Исо дувоздаҳ шогирди Худро пурсид: „Оё шумо ҳам мехоҳед Маро тарк кунед?“ — „Худовандо, пас мо назди кӣ равем? — ҷавоб дод Петрус. — Танҳо сухани Ту ҳаёти ҷовидонӣ меоварад. Мо боварӣ дорем, ки Ту Масех, Писари Худо ҳастӣ“. Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: „Ман Худам шуморо, ҳар дувоздаҳро интихоб кардам, вале бо вучуди ин, яке аз шумо шайтон аст“. Дар айни ҳол Исо Яҳудоро дар назар дошт, ки баъди чанд вақт ӯро дар Ерусалим ба ҳукуматдорони яҳудӣ таслим кард.

Харобаҳои куништ дар Кафарнаҳум, ки дар асри 2-юми баъд аз милод сохта шудааст. Дар ҳуди ҳамин ҷо пештар куниште ҷойгир буд, ки дар он Исо дар бораи „нони ҳаёт“ суҳан карда буд.

Ҷамъият дар зодгоҳи Масеҳ ҳангоми ҳаёти ӯ дар рӯи замин

Барои бехтар фаҳмидани ҳикояти Инҷил дар бораи Исо, бо доираи ӯ наздиктар шинос шудан лозим аст.

Чӣ тавре ки дар боло қайд шуда буд, дар замони Исо Фаластинро румиён забт карда буданд. Вале румиён идоракунии мамлакатро бар зиммаи ҳокимони маҳаллӣ монданд; румиён танҳо онҳоро назорат мекарданд ва фақат дар мавридҳои фавқулодда дахлат мекарданд.

Маҷлиси миллии яҳудиён, ки инчунин Шӯро ё Шӯрои олий номида мешуд, ҳам парлумоне ки қонунҳоро қабул мекард ва ҳам Суди олий буд. Шӯрои Олий асосан аз саддуқиён ва фарисиён иборат буд. Сардори он яке аз саркоҳинон буд, ки дар байни халқ обрӯи бечуну чаро дошт ва аз ҷониби яҳудиён чун роҳбари ҳукумати миллии пазируфта мешуд.

САДДУҚИЁН роҳбарони оилаҳои калон буданд, ки барои гузарондани ибодат дар маъбад ҷавобгар буданд. Бояд дар назар дошт, ки дар байни яҳудиён як навъ теократия ҳукмфармо буд (Ҳокимияти Худо, дар муқобили демократия = ҳокимияти халқ) ва аз рӯи Китоби Муқаддас вазифаи онҳо ба дигар халқҳо расондани хабар дар бораи Худо ва Масеҳ буд. Бинобар ин, шугли асосии аҳолии шаҳри муқаддаси Ерусалим чашнгирии идҳои динӣ ва қабули зиёраткунандагон буд, ки ба чашнҳо хеле зиёд меомаданд. Саркоҳин аз қатори саддуқиён интиҳоб мешуд, дар баробари ин номзадии ӯ аз ҷониби румиён тасдиқ карда мешуд. Вақте ки Исо маҳкум карда шуд ва ба қатл расонда шуд, Қаёфо саркоҳин буд. Дар масъалаи имон саддуқиён хеле қарохт буданд. Ростӣ онҳо қонуни Мусоро эътироф мекарданд, вале навиштаи

пайгамбаронро, ки худбовариҳои онҳо зеро шубҳа мегузоштанд, рад мекарданд ва онҳо ратсионалист буда ба эҳшабии мурдагон бовар намекарданд. Бисёриҳои онҳо ба як чиз мекушиданд: ашрофона зиндагӣ қардан ва гун қардани сарват аз ҳисоби савдое ки бо иҷозати онҳо дар маъбад бурда мешуд. Онҳо ба ҳузури румиён тамоман гардан фуруварданд ва танҳо аз шӯриши мардум ба муқобили Рум метарсиданд: дар ин маврид онҳо ҳокимиятро аз даст медоданд ва имтиёзҳои онҳо тамом мешуданд. Бинобар ин, дар байни омма афзудани шӯҳрати Исоро дида, онҳо ҳамон дам ӯро ба румиён таслим қарданд.

Фарисиён ҳизби сиёсии диниро ташкил медоданд. Фарисиёни бисёре донишманд китобдонон, яъне „фақеҳон“ буданд. Онҳо дар мактабҳои калони назди маъбад ва дар куништҳо ва хонаҳои дуо ва таълим, ки ҳатто дар деҳаи хурдакаки Носира ҳам вучуд доштанд, дарс мегуфтанд. Фарисиён қонуни Мусоро шарҳ медоданд ва инчунин дар тамоми мамлакат доварӣ мекарданд. Онҳо дар байни мардум эътибори калон доштанд, ки ба туфайли онҳо ба дин ва урфу одатҳо содиқ буданд. Бар хилофи саддуқиён, фарисиён миллатчиёни яҳудӣ буданд; онҳо ба забт қардани мамлақати худ аз тарафи румиён бепарвоёна муносибат карда наметавонистанд ва ҳаракатҳои озодихоро ҳавасманд мекарданд, ки ин ба шӯҳратнокии онҳо дар байни мардум мусоидат мекард.

Ба порсоии худ нигоҳ накарда, баъзе фарисиён бо дониш ва рафтори олии худ такаббур мекарданд ва талаб мекарданд, ки чун намунаи фазл аз онҳо ба вачд оянд: онҳо дастурҳои диниро қатъиян

риоя мекарданд, аз ягон ибодат дер наменонданд, айёми рӯзадорӣ ва тавбаро аниқ ба ҷо меоварданд ҳар дафъа пеш аз хӯрок хӯрдан ва баъди муомила бо хориҷиён дастонро мешустанд, то ки нопок нашаванд. Гарчанде ки аксари фарисиён ба Худо самимона хизмат қардан мехостанд, дар байни онҳо риёкорон низ дучор мешуданд, ки аз халқи бесавод нафрат доштанд ва масҳара қардани онҳо дӯст медоштанд; онҳо аз мардум риоя қардани дастурҳои мушкили диниро талаб мекарданд, ки иҷро қардани онҳо ҳеч кас наметавонист. Дар ҳусуси ҳуди онҳо бошад, ғамхориҳои бештари онҳо барои он буд, ки ба назари одамон порсо ва нақӯ намоянд, на ин ки дар ҳақиқат чунин бошанд. Барои онҳо ҳузури Исо тоқатфарсо буд, ки ӯ ба воситаи шифодихоро мӯъҷизанок исбот мекард, ки аз ҷониби Худо фиристода шудааст. Ӯ рӯи гап мезад ва аз мавъизаҳои аён буд, ки ӯ илоҳиётро назар ба онҳо бехтар медонист. Инҷилро хонда мо мебинем, ки онҳо чӣ тавр ба муқобили Исо мубориза мебаранд ва ниҳоят ӯро марг маҳкум мекунанд.

ҒАЮРИЁН ҳизби ниҳоят қатъиро ташкил медоданд; онҳо ба истилогарон ҳуҷум мекарданд ва ба муқобили румиён шӯришҳо барпо мекарданд. Онҳо сарбозони гурӯҳҳои муқобилият ва террористон буда, бисёр вақт аз гулуи он ҳамватанонашон мегирифтанд, ки ба назари онҳо нисбат ба вазъияти мамлакат хеле бепарво буданд ва баъзе вақтҳо ҳатто онҳо мекуштанд. Масалан, Бараббос, ки ҳангоми ба қатл маҳкум қардани Исо озод карда шуд, метавонист ғайрӣ бошад.

БОЦГИРОН яхудиёне буданд, ки дар хизмати румиён буданд ва барои лашкари Рум боц мегирифтанд. Дар баробари ин суиистиғода аз мансаб бисёр мушоҳида мешуд: боцгирон ва зердастони онҳо нисбат ба меъёри муқарраршуда аз мардум бисёртар мегирифтанд ва тез бой мешуданд. Ин боцгиронро, ки пули ҳамватанони худро кашида гирифта, қисман ба румиён ва қисми дигарро ба кисаи худ мезаданд, мисли фоҳишаҳо бад миданд.

Дар назари одамони пок ва диндор, яъне фарисиён, онҳо гуноҳкорони бузург буданд. Мавридҳои буданд, ки барои хизмат ба онҳо мурочиат мекарданд, масалан,

вакте ки ягон кас ба ғазоби истилогарон гирифтормешуд; вале асосан ба боцгирон нафрат доштанд ва аз онҳо канорачӯӣ мекарданд.

ХАЁТИ ДИНИ. Вақте ки Исо таълимоти худро сар мекард, на ҳамаи сокинони музофоти румии Фаластин дини яхиудиро пайравӣ мекарданд. Он вақт дар Фаластин сарбозони кӯшунҳои ишғоли ҷойгир буданд; ба ғайр аз ин дар он ҷо гурӯҳҳои мухталифи муҳоҷирон буданд, ки ҳар кас ба таври худ бутҳоро парастид мекард. Ғайрияхудиён асосан дар Ҷалил зиндагӣ мекарданд, ки барои ҳамин онро „Ҷалили халқҳо“ меномиданд.

Мӯъҷизаҳо

Дар Инҷилҳо дар бораи мӯъҷизаҳо бисёр маълумотҳо дучор мешаванд: шахси мағлуҷ ба по мекзад... кӯри модарзод бино мешавад... мурда эҳе мешавад... об ба шароб мубаддал мешавад... нон зиёд мешавад... бо фармон тӯфон ором мешавад. Ҳамаи ин чунон аҷиб менамояд, ки шояд шумо ба ин бовар қардан намехоҳед. Зеро бо ёрии илм ва ақл фаҳмондани мӯъҷизот мушкил аст, он ба қонунҳои табиат муҳолифат мекунад. Бинобар ин, дар бисёр мавридҳо онро афсона, муболиға мешуморанд. Масалан, афзун шудани нонро бо он маънидод мекарданд, ки гуё Исо одамонро, ки бо худ хӯрок оварда ба дигарон додан намехостанд, розӣ кунанд, то онро ба ҳама тақсим кунанд ва баъди ин ҳама сер шуданд. Ва гуё аз рӯи ин баъдтар қисса дар бораи зиёдшавии нон аз тарафи Исо ба вучуд омадааст.

Чунин маънидод қардани мӯъҷизоти Китоби Муқаддас мумкин нест ва он ба усули илмӣ мувофиқат намекунад. Ба мо маълум аст, ки ба комёбиҳои илм нигоҳ накарда, дар табиат ханӯз баъзе сирру асрорҳо вучуд доранд. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки аз Исо нерӯи зиёди пурасрори қувва ва таъсири ғайриоддӣ берун меомад (Луқо 8:46). Мо дар бораи таъсири рӯҳ ба материя маълумоти ниҳоят кам дорем. Бо вучуди он, имкон дорад, ки масалан Исо дар ҳолати муайян қувваҳои шифодихандаро, ки дар тани бемор ё маъҷуб ҳастанд, метавонист 1000 қарат зиёд қунад ва ҳамин тарик „бемори ноилоҷ“-ро шифо диҳад.

Мӯъҷизаро аз мӯъҷизанок фарқ қардан хеле муҳим аст, ки он таъҷҷуби хурсандонаро дар мо ба вучуд меоварад ва дар ҳаёти ҳаррӯза дар ҳар қадам дучор мешавад. Тухмии майдак калон шуда, гули зебо ё дарахти калон мешавад, қӯдак, ки дар батни модар калон мешавад — аз ин мӯъҷизанок чӣ шуда метавонад? ... Вале ин ҳодисаҳо чунон тез-тез ба амал меоянд ва одатӣ ҳастанд, ки мо қариб онҳоро ба назар намеоварем. Мӯъҷиза бошад ҳодисаи

ягона ва ғайриоддӣ, „аломат“-и Худо буд, паёми Худоро чунон ба одамоне мерасонад, ки шахси онро дидагӣ беихтиёр ба худ савол медиҳад: „Худо бо ҳамин ба ман чӣ гуфтан мехоҳад?“ Қайд мекунем, ки оиди мӯъҷизаҳои дар Аҳди Ҷадид тасвиршуда ягон кас баҳс накардааст. Ва ихтилофот дар тафсилот ҳангоми нақли ҳодиса ба моҳияти мӯъҷизот, ки дар ҳузурӣ шохидони бисёр ба амал оварда мешуданд, дахл намекарданд. Душманони Исо танҳо худро мепурсиданд: „Ин қудрат дар Ӯ аз қучост? Оё аз шайтон бошад?...“

Инак, вазифаи асосии мӯъҷиза он аст, ки дар бинанда саволро дар бораи он пайдо кунед, ки Худо ба воситаи ин ҳодисаи фавқуллода ба мо чӣ гуфтан мехоҳад. Мисолро дида мебароем: ба хона баргашта, ман назди дар гулдастаро мебинам ва маълум нест, ки онро бароям кӣ мондааст. Ман метавонам аз ин гулҳо ба вачд оям, метавонам барои муайян қардани намуди ботаникии онҳо тадқиқоти илмӣ гузаронам ва ҳоказо. Лекин яқинан ман ба худ савол медиҳам: „Ин гулдастаро ба ман кӣ овардааст?... Бо кадом мақсад?... Ин гулҳо ба ман чӣ маълумот медиҳанд? Шояд, ин изҳори муҳаббат бошад?“ Дар ин маврид асосан маълумотро фаҳмидан муҳим аст. Ҳамин тавр мӯъҷиза низ ҳамеша ба шахси боимон чизеро дарак медиҳад, барои ӯ аломат аст. Агар ягон кас бо ангушт ба тарафи муайян нишон дода, маро чег занад: „Нигоҳ кун!“, он гоҳ ман дасти ӯро нигоҳ намекунам, балки ба тарафе ки ӯ диққати маро ҷалб мекунонад, назар мекунам, то ки чиз шахс ё ҳодисаи ишорашударо бинам. Ба монанди ин ҳангоми мӯъҷиза диққати асосиро на ба воқеъ шудани он равона қардан даркор аст, балки ба Худо, ки ба ман аломат медиҳад, ба ман мурочиат мекунад, ба ман маълумотро медиҳад, ки мӯъҷиза воситаи ба ман расондани он аст.

Мӯъҷизаҳо на ҳама вақт одамро ба имон меоваранд. Дар байни шохидоне ки

Дар байни яхудиён баъзеҳо хеле диндор буданд, дигаронро бошад ба зӯр диндор гуфтан мумкин буд. Яхудиёни диндор соатҳои дуои ҳаррӯза, рӯздорӣ ва ҳамаи он чизеро, ки қонуни Мусо талаб мекард, риоя мекарданд; ҳар рӯзи шанбе онҳо ба қуништ мерафтанд ва ҳар сол барои зиёрат ба Ерусалим мерафтанд. Вақте ки писарбача 12-сола мешуд, ӯ „фарзанди қонун“, аъзои калонсоли ҷамъияти динӣ мешуд, ва аз ҳамин давра сар қарда ӯ бояд ҳамаи дастурҳои диниро иҷро мекард. Ҷашнҳои динӣ яке аз пайи дигаре дар давоми сол қайд мешуданд.

мӯъҷизаҳои офаридаи Исоро мушоҳида мекарданд, одамоне буданд, ки имон овардан намехостанд, бар замми ин душманони ошкорои ӯ буданд. Ва Исо на барои ба таъҷҷуб овардани одамоне ё барои ба онҳо маъқул шудани мӯъҷиза меофарид: мӯъҷизаҳо амали меҳрубонии бегаразонаи ӯ ва хоҳиши равон қардани одамоне бо роҳи ҳақиқат буданд. Мӯъҷизаҳо инчунин исботи доимии он буданд, ки Ӯ Наҷотдиҳандааст, ки аз ҷониби Худо фиристода шудааст. Вале Ӯ худаш гуфта буд, ки ҳодисаи ниҳоят ғайриоддӣ, ҳатто эҳе шудани мурда, қафолат намедиҳад, ки касе ба мӯъҷизакор бовар қунад ва ӯро дӯст дорад (Луқо 16:31). Масеҳиён ба Масеҳ на барои мӯъҷизаҳо бовар мекунанд; имони онҳо дар ҳақиқати эҳеҷавии Ӯ асос меёбад.

Пас ба воситаи мӯъҷизаҳои дар Аҳди Ҷадид тасвирёфта ба мо кадом аломатҳо ва маълумотҳо дода шудаанд?... Инак чанд намуна: Шифо ёфтани кӯр ба мо тимсоли он одамонро медиҳад, ки Исоро ёфта, ҷашмонашон боз шуданд...Қадамҳои аввалини шахси мағлуҷ ибтидои роҳи рӯҳонии одамест, ки пештар ба ташвишҳои моддӣ мағлуҷ шуда буд. Эҳе шудани шахси мурда дар дӯстӣ бо Худо ба ҳаёт баргаштани одами рӯҳан мурдари, ки ихтиёрро аз даст додааст, нишон медиҳад, ки асоси он бахшидани гуноҳҳо ба воситаи Масеҳ аст... Агар Исо тӯфонро ором мекунад ё дар рӯи об қадам мезанад, ин онро иғода мекунад, ки ҳамроҳи Ӯ мо метавонем қувваҳои бадиро, ки доимо фаро гирифтани моро кӯшиш мекунанд, мағлуҷ кунем... Зиёд шудани нон рамзи ғизои маънавий аст, ки он „нони ҳаёт“ буда, дар давоми садсолаҳо дар тамоми ҷаҳон миқдори бузурги одамоне сер мекунад... Ва оё ҳар як имондор дар муомила, дар ҳама қори мекарда ва мегуфтааш „мӯъҷиза“, аломат дар бораи Масеҳ шуда наметавонад, то ки одамоне атрофи ӯ дар бораи Масеҳ андеша қарда, ба Исои Масеҳи Худованд имони рӯҳафзо пайдо кунанд?

Инак, Исо қарор дод ба Ерусалим равад...

Чӣ мешавад, агар ӯ айни авчи ид пайдо шавад?

Халқ ба шӯр мебиёяд ва ӯро Подшоҳ мекунад!

Дар ин лаҳза ҳозир набудан мумкин нест!

Мо, Юҳанно ва Яъқуб, шогирдони аввалини Исо шудем. Мо аз ҳама баланд мешавем!

Чӣ? Шумо чӣ хубӣ доред?

Дар байни мо шахсони қобилиятнок ва доно кам нестанд!

Модар, барои мо аз Исо илтимос кун.

Устод, ду писари ман шогирдони аввалини Ту буданд. Дар Малакути Худ барои онҳо дар паҳлӯи Худ ҷой деҳ!

Намедонед, ки чӣ мепурсед. Оё тайёр ҳастед ҷомеа бинӯшед, ки Ман бояд нӯшам?

Мо ба ҳама чиз тайёрем!

Матто 20:20-25.

Вақте ки Исо ба Ерусалим омад, модари Яъқуб ва Юҳанно назди ӯ омада, аз ӯ илтимос кард: „Писарони маро дар Малакути худ дар назди худ бимон“. Исо ҷавоб дод: „Шумо намефаҳмед, ки чӣ мехоҳед? Оё шумо аз озмоишхоёро, ки пеши ман истодаанд, тоқат карда метавонед?“ Онҳо ҷавоб доданд: „Метавонем“. Он гоҳ Исо гуфт: „Озмоишҳои Маро аз сар хоҳед гузаронд. Вале дар назди Ман нишастани касеро на Ман, балки Тадари Ман ҳал мекунад“.

Дўстон, шумо хато мекунад, мо ба Ерусалим барои ба даст овардани ҳокимият намеравем...

Ман ба азобҳо гирифта шуда, кушта хоҳам шуд... Лекин рӯзи сеюм зинда мешавам!

Чунин намешавад, мо Туро муҳофизат мекунем! Бо Ту ҳеҷ чиз намешавад.

Эй шайтон, аз Ман дур шав! Мехоҳӣ ба иҷрои вазифаи Ман ҳалал расонӣ?

Исо, рӯҳафтода нашав...

Шумо ба ҳар роҳе ки бошад, Масеҳи ҷанговарро ба даст овардани ҳастед! Худи ҳамин тавр иблис Маро дар биёбон васваса карда буд...

Матто 16:21-23. Дар ин вақт Исо ба шогирдонаш дар бораи роҳе ки Ёро дар пеш аст, нақл кард. „Дар Ерусалим пирон, саркоҳинон ва китобдонон Маро азоб медиҳанд ва баъд мекушанд. Вале баъд аз се рӯз ман аз байни мурдагон эҳё мешавам“.

Петрус ба ҳарос афтада, Ёро ба як тараф бурд ва гуфт: „Ба худ ҷабр нақун. Худовандо, ин бо Ту ҳаргиз рӯй нахоҳад дод“. Исо ба ӯ ҷавоб дод: „Эй шайтон, аз Ман дур шав! Ту мисли одам андеша мекунӣ ва нақшаи илоҳиро нафаҳмидӣ“.

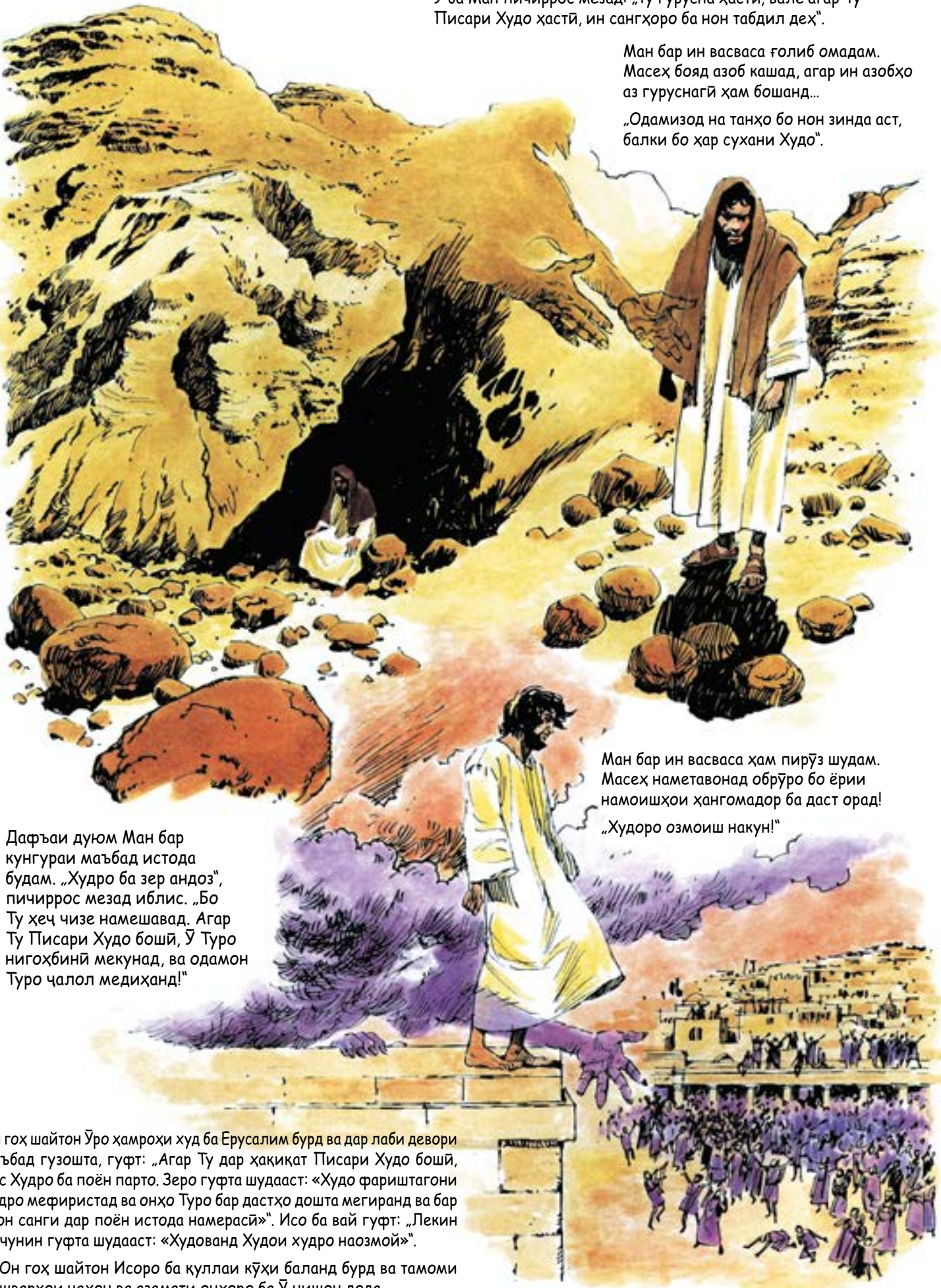
Матто 4:1-11. Рӯҳи Худо Исоро ба биёбон овард, ки дар он ҷо Ё бояд ба озмоиш дучор мешуд. Исо чил шабонарӯз ягон чиз нахӯрд. Гушнагӣ Ёро азоб меод. Он гоҳ шайтон пайдо шуд ва ба Ё наздик шуд: „Агар Ту ҳақиқатан Писари Худо бошӣ, пас ин санғоро ба нон мубаддал кун!“ Исо ҷавоб дод: „Одамизод на танҳо бо нон зинда аст. Фақат ҳамон кас зиндагӣ мекунад, ки каломи Худоро гӯш мекунад!“

Шогирдони дигари Исо аз ин талаби бародарон ба ғазаб омаданд... Исо онҳоро ҷеғ зада гуфт: „Ман на барои он омадам, то ки ба Ман хизмат кунанд, балки барои он ки хизмат кунам ва ҷони худро барои аз зери ҳукми бадӣ ҳалос кардани бисёриҳо фидо кунам“.

Ў ба Ман пичиррос мезад: „Ту гурусна ҳастӣ, вале агар Ту Писари Худо ҳастӣ, ин сангҳоро ба нон табдил деҳ“.

Ман бар ин васваса ғолиб омадам.
Масеҳ бояд азоб кашад, агар ин азобҳо аз гуруснагӣ ҳам бошанд...

„Одамизод на танҳо бо нон зинда аст,
балки бо ҳар сухани Худо“.

Даръаи дуҷом Ман бар кунгураи маъбад истода будам. „Худро ба зер андоз“, пичиррос мезад иблис. „Бо Ту ҳеҷ чизе намешавад. Агар Ту Писари Худо бошӣ, Ў Туро нигоҳбинӣ мекунад, ва одамон Туро чалол медиханд!“

Ман бар ин васваса ҳам пирӯз шудам.
Масеҳ наметавонад обрӯро бо ёри намоишҳои ҳангомадор ба даст орад!
„Худоро озмоиш нақун!“

Он гоҳ шайтон Ўро ҳамроҳи худ ба Ерусалим бурд ва дар лаби девори маъбад гузошта, гуфт: „Агар Ту дар ҳақиқат Писари Худо бошӣ, пас Худро ба поён парто. Зеро гуфта шудааст: «Худо фариштагони худро мефариштад ва онҳо Туро бар дастҳо дошта мегиранд ва бар ягон санги дар поён истода намерасӣ». Исо ба вай гуфт: „Лекин инчунин гуфта шудааст: «Худованд Худои худро наозмой»“.

Он гоҳ шайтон Исоро ба куллаи кӯҳи баланд бурд ва тамоми кишварҳои ҷаҳон ва азамати онҳоро ба Ў нишон дода

Баъди ин Ман бар болои кӯҳи баланд истода будам.

Иблис боз пичиррос мезад: „Ба ҳамаи салтанатҳои замин ва зебоии онҳо нигоҳ кун. Ҳамаи инҳо аз они Ту мешавад, агар Ту ба ман сачда кунӣ!“

„Аз Ман дур шав, эй шайтон!“ ҷавоб додам Ман.

„Навишта шудааст:

Ба Худованд Худои худ сачда кун ва танҳо Ӯро ибодат намо!“

Дӯстон, ба ин васвасаҳо дода нашавед. Ман фиристодаи Худо ҳастам, ки дар борааш пайғамбар Ишаъё гуфта буд. „Барои бисёриҳо Ман ҳаётамро медиҳам!“

Афсӯс!
Ман бо Исо вақт ва имкониятро аз даст медиҳам. Бояд барвақттар пай мебудам!

Ман саргаранг шудам, ҳеч чизро намефаҳмам.

Дӯстони ман!
Домани ин кӯҳ бошишгоҳи мо мешавад...

Шумо бошед, Петрус, Яъқуб ва Юҳанно, бо Ман биёед. Мо дар баландӣ шаб мегузаронем!

гуфт: „Агар ба зону истода қудрати маро эътироф кунӣ, ман ҳамаи инро ба Ту медиҳам“. Исо ба вай ҷавоб дод: „Дур шав, эй шайтон!.. Зеро гуфта шудааст: «Ба Худованд Худои худ сачда кун ва танҳо Ӯро ибодат намо»“.

Пас аз ин шайтон Ӯро воғузошт ва фариштаҳо омада, Ӯро парасторӣ мекарданд.

Нисфишабӣ Петрус, Яқуб ва Юҳанно аз рӯшноии чашмбар бедор шуданд.

Онҳо Исоро бо либоси дурахшон диданд.

Ӯ бо Мусо ва Илёс сӯҳбат мекард.

Ҳангоме ки дурахши рӯшноӣ гӯм шуд, онҳо Исоро чун пештара диданд.

Субҳидам онҳо аз кӯҳ поин омаданд.

Матто 17:1-19. Рӯзе Исо ҳамроҳи Петрус ва ду шогирди дигар ба куллаи кӯҳи баланд баромад. Онҳо дар он ҷо тамоман танҳо буданд. Ва нохост Исо дар пеши назари онҳо дигаргун шуд. Чехраи Ӯ мисли офтоб медурахшид ва либосаш чун нур сафед гардид. Ду пайғамбари қадим — Мусо ва Илёс — пайдо шуда бо Ӯ сӯҳбат мекарданд. Он гоҳ Петрус ба Исо гуфт: „Худовандо, ин ҷо барои мо хуб аст! Агар Ту хоҳӣ, мо дар ин ҷо се хайма месозем: барои Ту, барои Мусо ва Илёс“. Ҳангоме ки вай сухан мегуфт, абри дурахшандае онҳоро фаро гирифт ва аз даруни абр садое шунида шуд: „Ин Писари маҳбуби ман, шодии ман аст. Ӯро гӯш кунед!“ Ҳангоми шунидани ин суханон шогирдон дар ҳарос ба замин афтоданд. Исо ба онҳо даст расонд ва гуфт: „Бархезед ва ҳаросон нашавад“. Вақте ки онҳо бархестанд, диданд, ки танҳо бо Исо мондаанд. Дар роҳи бозгашт Исо шогирдонро таъкид кард: „То Писари Одам аз мурдагон эҳё нашавад, дар бораи ҳодисаи дидашуда ба ягон кас нақл накунед“.

Барои тасвир намудани он чи мо
шаб дидем, забони ман очиз аст...

Як чиз аниқ аст,
Исо бузургтар
аз Мусо ва
Илёс аст!

Он чизеро,
ки ту, Юҳанно,
дида будӣ, ман
ҳам дидам ва
баён мекунам:
Исо Масех,
Писари Худои
Зинда аст!

Дӯстон, ман
гуфтани он чизеро,
ки шумо имшаб дидед,
манъ мекунам... то он
даме ки Писари
Одам аз мурдагон
эхё шавад!

Дӯстон,
биёед! Роҳи мо ба
Ерусалим аст!

Ҳа! Онҳо танҳо
омадани Ӯро тайёр карданд...
Зеро Ӯ қисми ҷалони
Худо аст!

Ман овозеро аз осмон
шунидам: „Исо Писари
маҳбуби Ман аст.
Аз паси Ӯ равед ва
Ӯро гӯш кунед!“

Петрус, ту бошӣ гуфтӣ, ки
„Худовандо, ин ҷо бароямон
хуб аст. Агар хоҳӣ, мо се
чодир мемонем — яке
барои Ту, яке барои
Мусо ва яке
барои Илёс...“

Ман на он қадар
фаҳмидам, лекин мо
ваъда медиҳем, ки
гап намезанем!

Яъқуб, Юҳанно ва ман,
Петрус, боварӣ дорем,
ки Худо бо мост.

Исо қарор дод ба Ерусалим ба Фисх биёяд. Онҳо ба кӯҳи Зайтун дар наздикии Ерусалим мебиёанд...

Дар ин чо онҳо гурӯҳи зиёраткунандагони чалилоро вохӯрданд, ки ба ид мерафтанд.

Нигоҳ кунед, ин Исо аз Носира аст!

Пайғамбари машҳур аз Чалил!

Барои ӯ даромади тантанавор

ба шаҳр ташкил мекунем!

Эй чалилиён, ҳама ба назди Исо, Масехро пешвоз гиред!

Исо, ақаллан як бор ин пешниҳодро қабул кун!

Ман розӣ ҳастам.

Ба он деҳа равед. Дар он чо шумо куррахаре меёбед. Онро кушоед ва ба ин чо биёред. Ман савора меравам.

Матто 21:1-17. Чун Исо ба Ерусалим наздик шуд, ду шогирди худро ба деҳаи наздиктарин фиристонд: „Шумо дар он чо модахареро баста хоҳед ёфт, ки куррааш низ назди вай аст. Онҳоро назди Ман биёред. Агар касе шуморо боздорад, бигӯед: «Худованд ба онҳо эҳтиёҷ дорад». Он гоҳ ягон кас ба шумо монеъ намешавад.

Зеро дар пешгӯӣ гуфта шудааст: „Халқи Ерусалимро оғох кунед: «Подшоҳи ту бар курра савор шуда, бо фурӯтанӣ назди ту меояд»».

Шогирдон мувофиқи гуфтаи ӯ амал карданд. Онҳо модахар ва курраро оварда, либосҳои худро бар онҳо гузоштанд ва Исо савор шуд.

Кӣ ба шумо
ичозат дод, ки харро
кушоед?

Ин ба Исои Носирӣ,
ба пайғамбар даркор аст!
Мо харатро
бармегардонем...

А, набошад гиред!

Навдаҳои зайтуноро
барои роҳпаймой
буред!

Навдаҳои
хурморо ҳам
таксим кунед...

Вақте ки мо ба
Ерусалим мебароем,
либосҳоятро чун арзи эҳтиром
ба пеши пояш паҳн кунед.
Шумо, кӯдакон,
гул афшонед!

Чалол ба Исои
Носирӣ!

Масех, писари
Довуд!

Чалол бод!

Мардуми зиёде ӯро ҳамроҳӣ мекарданд. Онҳо дар пеши ӯ либосҳои худро чун гилем мегустурданд ва ё шоҳаҳои дарахтонро бурида, дар роҳи ӯ паҳн мекарданд. Одамон хурсандӣ ва нидо мекарданд: „Зинда бод подшоҳи мо, писари Довуд, ки ӯро Худо ба мо фиристодааст!

Файзи Худованд бо ӯ бод! Худованди моро чалол бод!“ Вақте ки Исо ба шаҳр ворид шуд, дар атроф ҳама ба ҳаракат омад. „Ин шахс кист?“ — мепурсиданд одамон. „Ин Исо аст, пайғамбар аз Носираи Чалил“, — ҷавоб меоданд шахсоне ки ӯро ҳамроҳӣ мекарданд.

Киро пешвоз
мегиранд?

Пайғамбари
нав, Исои
Носириро!

Ин нидоҳо чӣ
маъно доранд?

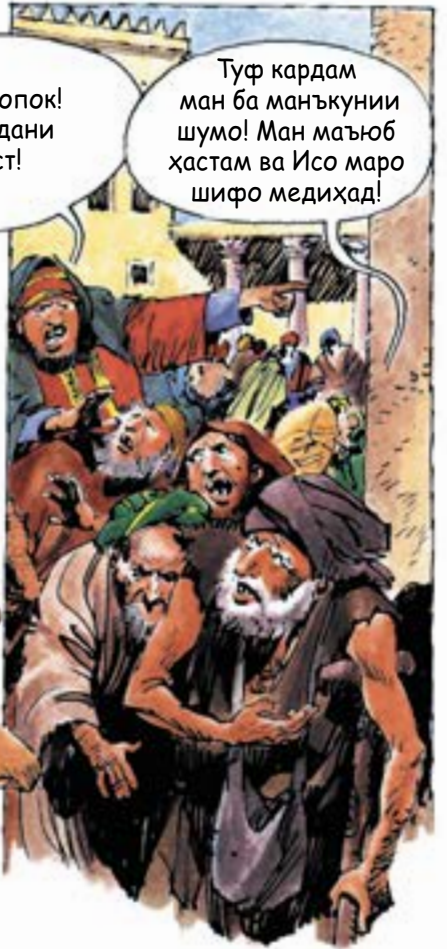
Агар румиён дар бораи ин
фаҳманд, ба кӯчаҳо лашкар
фристода метавонанд.

Роҳпаймоии ботантана то маъбад расид...
Камбағалон, касалон ва маъҷубон аз
қафои Исо мерафтанд.

Дур шав аз ин ҷо, нопок!
Ба маъбад даромадани
шумоён манъ аст!

Тӯф кардам
ман ба манъкунии
шумо! Ман маъҷуб
хастам ва Исо маро
шифо медихад!

Дар ин ҷо кӯдакон ҳам Исоро ҷалол
додан мегиранд...

Ҷалол
ба Исои
Носирий!

Хомӯш бош!
Ту дар маъбади
муқаддасӣ!

Мешунавӣ, ки ин кӯдакон
чӣ фарёд мезананд? Онҳоро
ба хомӯш шудан маҷбур кун ва
ба макони муқаддас эҳтиром
зоҳир намо!

Ба макони
муқаддас
эҳтиром зоҳир
намудан?

Магар ҳамаи ин
савдо, мубодилаи
пул ва даву ғеч дар
маъбади муқаддас
расвой нест?

Гум шавед
ҳама аз ин
чо!

Ва шумо ҳам!
Шумо дар маъбад
савдо мекунед
ва Навиштаҷотро
тахқир мекунед. Худо
мегӯяд: „Хонаи Ман
хонаи дуо номида
хоҳад шуд!“ Шумо
бошед онро...

... ба дуздхона
табдил додаед!

Ба ҳар ҳол
пайғамбари нотарс
пайдо шуд!
Дар маъбади Худо
савдогарӣ кардан
расвоист!

Ин ба кӣ фоида дорад?
Фарисиён чойро ба
онҳое мефурӯшанд, ки
бисёртар ба онҳо пул
медиханд...

Исо ба маъбади Ерусалим даромад ва ҳамаи фурӯшандагону харидоронро аз он ҷо пеш кард, мизҳои саррофон ва курсиҳои кафтарфурӯшонро чаппа кард. Ва ба онҳо мегуфт: „Худо гуфтааст: «Бигзор хонаи Ман хонаи ибодат бошад», вале шумо дар ин ҷо қароргоҳи роҳзанонро барпо кардаед“. Дар маъбад шахсони нобино ва маъҷуб Исоро ихота карданд ва ӯ онҳоро шифо меод. Вақте ки саркоҳинон ва китобдонон мӯъҷизаҳои офаридаи Исоро диданд

ва шуниданд, ки чӣ тавр кӯдакон дар маъбад хитоб мекарданд: „Чалол бар ту бод, писари Довуд!“, онҳо хашмигона аз Исо пурсиданд: „Оё Ту намешунавӣ, ки кӯдакон чӣ хитоб мекунанд?“ — „Ман мешунавам, — ҷавоб дод Исо. — Лекин оё шумо ҳеҷ гоҳ нахондаед: «Ҳатто кӯдакон ӯро мадҳ хоҳанд кард!»?“ Ва ӯ онҳоро тарк карда, аз шаҳр ба Байт-Хинӣ рафт ва шабро дар он ҷо гузаронд.

Ба ин бесарусомонӣ нигоҳ кун. Чашн ва тантана ҳама вайрон шуд!

Ҷоидаҳои мо ба охир расид ва шояд барои ҳамеша!

Вақти ба чабовгарӣ кашидани Масеҳи хаёли расид. Бигзор худро сафед кунед, вагарна...

Инак, Ту кӣ ҳастӣ? Бетартибӣ ба амал меорӣ ва урфу одатро вайрон мекунӣ! Кӣ ба Ту қудрат додааст, ки чунин кунӣ?

Ҷаҳмидан меҳоҳед, ки аз қучо қудрат дорам? Ин маъбадро хароб кунед ва баъди се рӯз онро аз нав барқарор мекунам!

Муаммоҳои Ту чӣ маъно доранд?

Ин бача асаби аст! Маъбад 46-сол сохта шуд, ӯ бошад онро дар се рӯз барқарор карданист!

Ин дар ҳақиқат муаммо буд. Исо дар бораи бадани Худ — маъбади нави Худо мегуфт! ӯ қушта шуда, вайрон шуда, дар рӯзи сеюм эҳё мешавад.

Шогирдони ӯ ба ин муаммо баъди эҳёшавии Исо сарфаҳм рафтанд.

Баъди ин воқеаҳо роҳбарияти маъбад — саркоҳин Қаёфо ва фарисиён ба машварат чамъ шуданд...

Чӣ кор бояд кард? Ин Исо мӯъҷизот меофарад!

Таълимоти ӯ бошад обрӯи моро мерезонад. Тамоми халқ аз паси ӯ меравад!

Агар ӯро ба ҳолаш гузорем, он гоҳ ӯ мардумро чамъ мекунад ва инқилоб ба амал меорад... Румиён лашкар мефиристанд... Онҳо маъбадро вайрон карда, моро чун миллат нест мекунад!

Қаёфо, ту чӣ мегӯӣ?

Фикр мекунам, ки беҳтараш як одам барои ҳама бимирад, назар ба он ки тамоми халқ нест шавад...

Комилан дуруст аст!

Рост! Агар мо зинда мондан хоҳем, пас Исо бояд бимирад!

Мо яке аз шогирдони ӯ, Яхудоро ба тарафи худ кашидем...

Юҳанно 11:47-54. Пас аз ин саркоҳинон ва фарисиён дар шӯро чамъ шуданд. „Чӣ бояд кард? — ба худ савол меоданд онҳо. — Ин шахс ҳақиқатан мӯъҷизаҳо меофарад. Баъди чанд вақт тамоми халқ ба ӯ имон хоҳанд овард ва ӯро пайравӣ хоҳад кард. Он гоҳ румиён мебинанд, ки мо худамон тартиботро барқарор карда наметавонем, ва маъбадро забт карда, халқи моро набуд мекунад“. — „Дар ин ҷо фикри бисёр қардан даркор нест, — гуфт саркоҳин, ки Қаёфо ном

дошт. — Чаро тамоми халқ набуд гардад, бигзор як шахс барои халқ бимирад“. Ин суҳанони саркоҳин пешгӯие ба ӯ аз ҷониби Худо буд, ки бо иродаи ӯ Исо бояд барои тамоми халқ мемурд; ва на танҳо барои халқи Исроил, балки барои ҳамаи фарзандони Худо дар рӯи замин. Дар ин машварат роҳбарони яҳудӣ қарор доданд Исоро бидушанд. Бинобар ин, Исо... ҳамроҳи шогирдонаш ба шаҳраке дар қанори биёбон равон шуд.

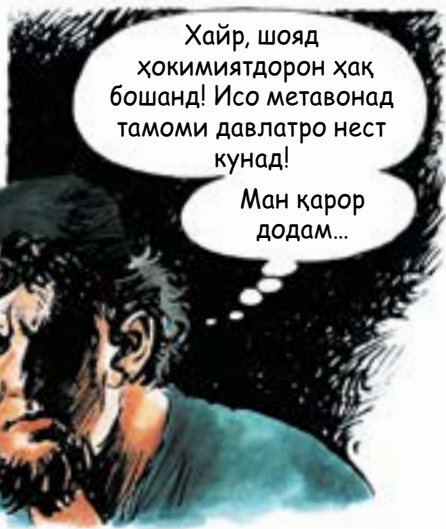

Исо мағлуб шуд... Ман, Яхудо, ояндаи худро бо Ӯ пайвастам, бо умеди он ки Ӯ мубориза бахри озодиро роҳбарӣ мекунад, лекин Ӯ таслим мешавад. Ман хато кардам ва бой додам!

Роҳи яғонаи зинда мондан...

... ин ба тарафи душманони Ӯ гузаштан ва Ӯро дошта додан аст!

Хайр, шояд ҳокимиятдорон ҳақ бошанд! Исо метавонад тамоми давлатро нест кунад!

Ман қарор додам...

Шабона, баъди чанд рӯз...

Ин ман — Яхудо...

Офарин, Яхудо, ба гапат истодӣ!

Ман қарор додам Ӯро ба шумо таслим кунам...

Яхудо, ин хизмати калон барои халқи мост! Мо дар пеши ту қарздорем!

Хуб, майлаш! Мана 30 тангаи нуқра — нарх барои Исо!

Пул дар дасти ман! Акнун фурсати қулай ёфтан даркор!

Эҳтиёт кунед, на дар пеши халқ. Мардум метавонанд тарафи Ӯро гиранд ва нақшаи мо барор нагирад...

Шабона беҳтар... Вақти аз ҳама қулай!

Матто 26:3-5, 14-16. Саркоҳинон ва пирон дар машварат чамъ шуданд. Онҳо ҳабс кардан ва куштани Исоро муҳокима мекарданд. Онҳо як чизро яқинан мефаҳмиданд: „Ин бояд дар вақти иди Фисҳ ба амал наояд, вагарна рӯй додани ошӯби мардум аз эҳтимол дур нест“. Баъдтар яке аз дувоздаҳ шогирдон, Яхудои Исқарјот назди саркоҳинон омада пурсид: „Агар Исоро ба шумо таслим кунам, ба ман чанд пул хоҳед дод?“ Онҳо ба ӯ 30 тангаи нуқра доданд. Аз он лаҳза Яхудо фурсати муносибро меҷуст, то ки Исоро таслим кунад.

Хизматгорони саркохин
Исоро ҷустуҷӯ намуданд,
вале ӯ бо шогирдонаш
дар ҷои хилват паноҳ
ёфта буд...

Дўстон, имрӯз иди Ғисҳ аст.
Петрус ва Юҳанно, биравед ва
ҳамаи чизи заруриро барои ид
омода кунед.

Вале
дар кучо,
Худовандо?
Дар хонаи
кӣ?

Ман дар Ерусалим
хучраи калонро иҷора
гирифтам... биравед ва
онро ёбед...

Вақте ки ба шаҳр
медароед, мардиро бо кўза
хоҳед дид. Аз қафои ӯ равон
шавед ва ӯ шуморо ба ҷои
даркорӣ мебарад!

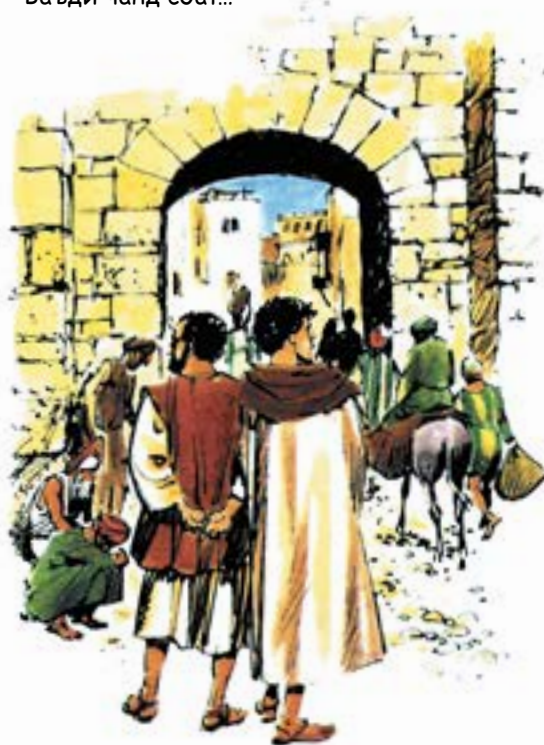

Ана ҳамин хел! Ба ман аллакай боварӣ намекунад.
Дар асл, чун хазинаҷӣ, ҳуқуқи тайёр намудани Ғисҳро ман
дорам. Он гоҳ ман мефаҳмидам, ки ҷамъшавӣ дар
кучо мешавад...

Ва ба
ҳукуматдорон
хабар меодам,
ки ӯро ҳабс
кунанд.

Баъди чанд соат...

Занҳо бо
кўзаҳо — ҳама
чиз ба таври
маъмулӣ...

Вале ана ман мардро бо
кўза мебинам, ин ғайриоддист!
Шояд ин ӯ бошад!

Аниқ! Биё аз
пасаш равем...

Ин бошад хучрае ки Исо фармуда гирифтааст... Ҳама чиз тайёр аст!

Бегоҳӣ...

Луқа 22:7-16, 24-26. Иди Ҷисхро фаро расид. Исо Петрус ва Юханноро фармуд, ки ба ид омодагӣ бинанд... „Ба Ерусалим биравед, — гуфт ба онҳо Исо, — дар он чо шумо мардеро кўза дар даст вомехўред. Дар хонае ки ў ба он медарояд, шуморо ба утоқи калон мегузаронанд, ки он чо болиштҳо густурда шудаанд. Дар он чо барои мо хўрок тайёр кунед...“ Чун вақти зиёфати рўзи ид фаро расид, Исо ҳамроҳи шогирдонаш ба сари миз нишаст. „Бисёр меҳостам пеш аз сар шудани азобҳоям ҳамроҳи шумо зиёфати Ҷисхро бихўрам, — гуфт Ё. — Шумо бояд бифаҳмед: чунин зиёфати Ҷисхро навбатӣ танҳо дар Малакути Худо хоҳад буд“. Шогирдон пурсиданд, ки дар байни онҳо кӣ аввалин хоҳад буд. Исо ба онҳо гуфт: „Дар ин ҷаҳон подшоҳон бар халқҳо ҳукмронӣ мекунанд, ва ҳокимон худро чун валинеъмат нишон медиҳанд.

Онҳо дар гирди миз чо ба
чо мешаванд ва ногаҳон
бахс ба миён меояд...

Ман дар ин чо
мешинам! Ман ҳақ
дорам дар паҳлӯи
Исо шинам...

Умед накун! Ман дар ин
чо мемонам! Магар мо аз
як гурӯҳ нестем?

Дуруст, мо
имтиёзноқҳо
надорем!

Дӯстон,
ба чой ишғол
кардан шитоб
накунед...

Шумо медонед,
ки подшоҳони замин бо ёрии
шамшер ва қувват халқро идора
мекунанд. Вале аз шумо набояд
ин тавр бошад!

Баръакс,
шумо бояд
ба ҳамдигар
хизмат
кунед!

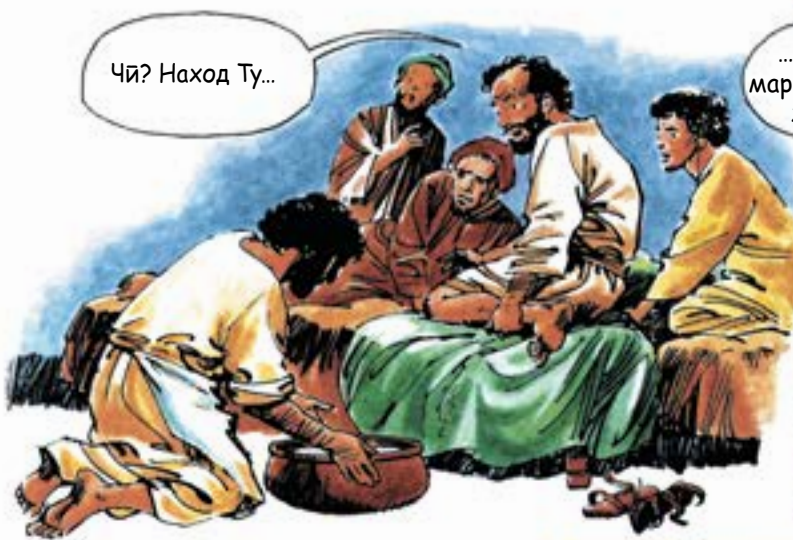

Баъди ин...

Бин, ӯ чӣ
кор мекунад!

Нофаҳмост... ӯ чизеро
шустани барин...

Чӣ? Наход Ту...

... пойҳои маро шустани ҳастӣ?

Худовандо, пойҳои маро? Ба ҳеч вачҳ!

Баъдтар мефаҳмӣ, ки Ман чӣ кор мекунам. Агар Ман пойҳои туро нашӯям, ту дӯсти Ман буда наметавонӣ!

Набошад, бигзор гуфтаи Ту шавад! На фақат пойҳоямро, балки сар ва дастонамро!

Токонро фақат пой шустан лозим. Шумо аллакай пок ҳастед...

... лекин на ҳама...

Ин зиллатовар аст! Шустани пой кори ғуломон аст...

Исо Яҳудио Искарютро дар назар дошт...

Баъд аз он ки Исо пойҳои ҳамаи шогирдонро шуст, ба онҳо гуфт...

Шумо бояд чунин накунед. Аввалин дар байни шумо бояд ба дигарон итоат кунед ва касе ки мехоҳад бар шумо ҳукмронӣ кунед, бигзор ба шумо хизмат кунед".

Юҳанно 13:2-15, 21-30. Дар ин шом, вақте ки шайтон Яҳудоро барои таслим кардани Исо аллакай фирефта буд..., Исо аз сари миз бархоста, либоси болоиро кашид ва сачокро гирифта, камарашро бибаст. Ӯ ба тағора об рехта, ба шустани пойҳои шогирдонаш шурӯъ кард ва сипас онҳоро бо сачоқ меҳушконид. Чун Ӯ ба Петрус наздик шуд, ӯ эътироз кард: „Худовандо, оё Ту пойҳои маро мешӯӣ?“ — „Ту алҳол намедонӣ, ки Ман чӣ кор мекунам, лекин баъдтар хоҳӣ фаҳмид“. — „Ман ҳеч гоҳ розӣ намешавам, то ки Ту пойҳои маро бишӯӣ!“ — „Агар Ман инро накунам, муносибати ту бо Ман қатъ мешавад“.

Мефамед, ки Ман барои шумо чӣ кор кардам? Шумо Маро Устод ва Худованд мехонед, ва ин дуруст аст! Лекин Ман, хӯчаини шумо, ба шумо ғулом шудам ва ба шумо намунаи хизмат кардан ба ҳамдигарро додам!

Дар аввали хӯроки шом Исо
бо шогирдонаш алафҳои
талхро мехӯранд...

Ин рамзи дарду аламест, ки
гузаштагони онҳо дар ғуломии
Миср то Хуруҷи
Бузург дошанд!...

Дӯстонам,
Ман шуморо
ғамгин мекунам.
Яке аз шумо ба Ман
хиёнат кардани
аст...

Шумо ғалат
нашунидед. Яке аз онҳое
ки бо Ман нишастаанд...

Чӣ? Ин чӣ хел
буда метавонад? Ин
даҳшатнок аст!

Кӣ аз
байни мо
ба ин қодир
аст?

Ё маро?

Умедворам,
ки ту маро дар
назар надорӣ?

Петрус ба сӯи Юҳанно ҳам шуд ва гуфт:
„Канӣ пурс, ӯ киро дар назар дорад.
Мо кӯшиш мекунем, ки хиёнатро
пешгирӣ кунем!“

— „Худовандо! Пас на танҳо пойҳои ман, балки дастон ва рӯи маро низ бишӯй!“ Исо ҷавоб дод: „Касе ки ғусл кардааст, ӯ пок аст. Маро лозим аст, ки фақат гарди кӯчаро аз пойҳоятон бишӯям. Шумо ҳама, ба ғайр аз як кас, пок ҳастед“. Исо аллақай медонист, ки таслимкунанда кист. Бинобар ин ӯ гуфт: „Шумо на ҳамаатон пок ҳастед“. Пас аз он ки Исо пойҳои онҳоро шуст, боз либосашро пӯшида, нишаст ва шогирдони худро пурсид: „Оё мефаҳмед, ки Ман ҳозир чӣ кор кардам? Шумо маро Устод ва Худованди мегӯед. Ин дуруст аст. Ман ҳам ин ва ҳам он ҳастам. Пас, агар Ман, Устод ва Худованди шумо, ҳоло пойҳои шуморо шуста бошам, шумо ҳам бояд бо якдигар чунин рафтор кунед. Ман намунаро ба шумо нишон додам. Онро пайравӣ кунед!“

Исо ба ман гӯй, ки ин кист?

Касе ки Ман ин пораи нонро ба ӯ медиҳам...

...онро ба лаълӣ тар карда...

Он чизеро, ки ту фикр кардӣ, тезтар кун!

Ту дидӣ? Чӣ хел иззату эҳтиром...

Бале, чӣ хел изҳори дӯстӣ нисбат ба Яҳудо!

Пораи нонро гирифта Яҳудо хест ва аз хона баромада рафт...

Шаб буд...

Яҳудо ба кучо рафт?

Намедонам. Шояд Исо ба ӯ харидани чизеро супориш дод...

Ё барои ба бенавоён чизе додан, чӣ хеле ки дар Фисх расм буд!...

Пас аз он ки Исо инро гуфт, ӯ ғамгинона такрор кард: „Бале, ин рост аст: яке аз шумо Маро таслим хоҳад кард!“ Шогирдон бо ҳарос ва тааҷҷуб ба якдигар нигоҳ карда, кӯшиш мекарданд фаҳманд, ки ӯ дар бораи кӣ мегӯяд. Дар сари миз, дар паҳлӯи Исо Юҳанно менишаст... Петрус ба ӯ ишорат кард,

то аз Исо пурсад, ки ӯ дар бораи кӣ мегӯяд. Юҳанно ба назди Исо ҳам шуда, оҳиста пурсид: „Худовандо, дар бораи кӣ мегӯӣ?“ Исо ба ӯ ҷавоб дод: „Ин касест, ки ҳоло Ман нонро тар карда ба ӯ медиҳам“. Исо луқмаи нонро тар карда, онро ба Яҳудо дод. Пас аз ин Яҳудо аллақай тамоман ба ҳукми шайтон дода шуд. „Шитоб кун, Яҳудо! Ниятатро иҷро кун!“ — гуфт Исо ба ӯ. Ҳеҷ кас дар сари миз нафаҳмид, ки ӯ маҳз чиро дар назар дошт. Баъзеҳо гумон карданд, ки Исо Яҳудоро, ки хазинадори онҳо буд, ба хогири харид кардани чизу чора барои ид ё барои ба мискинон додани пул мефиристад. Яҳудо нонро гирифта, дарҳол берун рафт. Аллақай шаб шуда буд.

Баъд аз рафтани Яхудо Исо ишорат намуд, ки хӯрдани шоми Худовандро сар кунанд. Ё дуои хайр менамояд...

Муборак ҳастӣ Ту, Худо, ки ба мо хӯрок аз самараи замин медиҳӣ!

Ё нон мешиканад ва ба шогирдонаш тақсим мекунад...

Пас Ё мегӯяд...

Гиред ва хӯред. Ин бадани Ман аст, ки барои шумо медиҳам!

Луқо 22:19-20. Он гоҳ Исо нонро гирифт. Ва Худоро шукргузорӣ карда, онро пора кард ва ба онҳо дода гуфт: „Ин ҷисми Ман аст, ки барои шумо қурбон мешавад. Минбаъд низ ҳамин тавр кунед, то ки ҳеҷ гоҳ азобҳо ва марги Маро фаромӯш накунед“.

Сипас Ё косаи шаробро гирифта, ба шогирдонаш дод ва гуфт: „Ин хуни Ман аст, ки бо он байни Худо ва одамон аҳди нав баста мешавад. Он барои бахшидани гуноҳҳои шумо рехта мешавад“.

Тас аз ин Исо косаи шаробро мебардорад ва онро баракат дода мегӯяд...

Муборак хастӣ Ту, Худо, ки моро аз меваҳои токи ангур шод мегардонӣ!...

Ва илова мекунад...

Ҳамаашро нӯшед. Ин хуни Ман аз Аҳди Ҷадид аст, ки барои бахшиши гуноҳҳои одамони зиёд рехта мешавад.

Барои хотираи Ман минбаъд хамин тавр кунед!

Онҳо шони Худовандро бо сурӯдҳои Фисх тамом мекунанд...

...Баъд онҳо аз Ерусалим мебароянд...

Ҷоро ба кучо мебарад?

Шайтон Исоро меозмояд

Ҳамроҳони Исо — шогирдони Ӯ — дар Ӯ фиристодаи Худоро медиданд. Онҳо гумон мекарданд, ки Ӯ бо тавоноӣ ва қудрате амал мекунад, ки Худо ба Ӯ додааст ва вазифаи Ӯ на танҳо барқарор кардани тартиботи Худо дар рӯи замин, балки ба халқи яҳудӣ баргардондани шӯҳрати гумкардаи он мебошад. Дар он вақте ки онҳо оиди юриши галабаовар орзу мекарданд, Исо онҳоро ба ҳақиқати ғамангез оварда, равшан кард, ки Ӯ ба азобу укубат, ҳабс ва марг наздик мешавад. Барои нишон додани фарқияти байни орзуҳои онҳо ва ҳақиқат Ӯ ба онҳо нақл кард, ки Ӯ кадом озмоишхоро аллакай аз сар гузаронидааст: васвасаи бозидани нақши мӯъҷизакори некдил, ки ба мардуми худ нон ва некӯаҳволиро медиҳад, васвасаи дар байни халқ ба даст овардани шӯҳрат бо ёрии найрангҳои ғайриоддӣ, васвасаи ба даст овардани ҳокимият ба воситаи табаддулоти давлатӣ ва бо ҳамин ба халқи худ ҳукмронӣ бар ҷаҳонро таъмин кардан.

Агар Исо худаш дар бораи ин васвасаҳо суҳан намекард, ҳеҷ кас ягон вақт дар бораи онҳо намедонист. Ӯ онҳоро чун муборизаи

Исо дар болои кӯҳ дар намуди дигаргуншуда пайдо мешавад

Исо се шогирди наздиктарини худро ба болои кӯҳ меоварад, ки аз ташвиши шаҳрҳо дуртар ҷойгир буд. Дар он ҷо чунин менамояд, ки осмон ва замин бо ҳам меоянд... Нисфи шаб се шогирд аз хоб бедор шуда, Исоро дар партави дураҳшон мебинанд. Ва Ӯ танҳо набуд — дар назди Ӯ Мусо ва Илёс шахсиятҳои барҷастаи таърихи Исроил буданд, ки дар замони худ дар болои кӯҳи Сино бо Худо вохӯрда буданд. Онҳо шохидони мавҷудияти олами Худо ҳастанд, зеро онҳо акнун дар он ҷо зиндагӣ мекунанд.

Се ҳавворӣ (шогирдони Исо) эътироф мекунанд, ки Исо бо олами Худо тааллуқ дорад ва дар сурати Ӯ Худо ба назди халқи худ омадааст, чӣ тавре ки ин ба онҳо ваъда дода шуда буд. Лекин Худо ба кулба, коза (ё маъбад) эҳтиёҷ надорад, то ки дар он ҷо зиндагӣ кунад, чӣ тавре ки Петрус ҳанӯз дар бораи ин фикр мекунад. Худо дар Исо

Халқ Исоро бо тантана пешвоз мегирад

Чанд рӯз пеш аз иди Фисҳи охири худ Исо бо шогирдонаш ба кӯҳи Зайтун омад, ки дар наздикии Ерусалим, дар тарафи шарқии он ҷойгир аст. Дар он ҷо Ӯ ба ду шогирдаш фармуд, то барояш курраеро оваранд, ки онро пеш аз ин ҳеҷ кас савор нашуда буд. Дар ҳар чор Инчил воридшавии ботантанаи Исо ба Ерусалим тасвир ёфтааст, ки ҳангоми он Ӯ бо тӯдаи одамоне иҳота шуда буд, ки Ӯро шодбош мегуфтанд ва фарёд мезаданд: „Подшоҳи мо, писари Довудро ҷалол бод! Ӯро Худо ба мо фиристодааст! Худоё, Ӯро баракат деҳ! Худоро ҳамду сано!“

Дар Инчили Матто пешгуи Закарёи набӣ зикр мешавад (тақрибан соли 520 то милод): „Шод бош, эй Ерусалим, кӯҳи Сион! Нигоҳ кун, подшоҳи ту бар ҳар савор шуда, бо фурутанӣ назди ту меояд...“ Ва боз дар пешгӯӣ омадааст:

рӯҳонӣ бо шайтон тасвир кардааст. Набояд фикр кард, ки шайтон назди Ӯ дар намуди дахшатнок ё хандаовар пайдо шуд, чӣ тавре ки рассомон ва ҳайкалгаршон ӯро одатан тасвир мекунанд. Ҳамаи ин озмоишхоро Исо ботинан аз сар гузаронд, чуноне ки бо мо ҳам рӯй медиҳад, вақте ки мо васвасаи кардани кори бадро ҳис мекунем. Вале Исо бар ин мубориза голиб баромад.

Фикр кардан лозим нест, ки шайтон қаҳрамони сохта, ҳаёли аст. Исо дар бораи ӯ чун дар бораи махлуқи ҳақиқӣ мегӯяд ва ӯро ҳатто „ҳокими ин дунё“ менамод. Ӯ душмани ашаддӣ Худо ва тамоми некӯӣ аст. Қувваҳои рӯҳии бад ба ӯ итоат мекунанд, ки онҳо муносибатҳои байни одамоне ва халқҳо, ва одамоне алоҳидаро вайрон кардан мехоҳанд. Ва Исо маҳз барои аз шайтон наҷот додани мо омадааст. Лекин ҳар яки мо бояд ин наҷотро худамон хоҳем. Вале ба ҳар як шахс қувваҳои бади фиребанда таъсир мекунанд, ки аксар вақт моро ба фикре водор мекунанд, ки ба онҳо итоат кардан ба нафъи мо аст.

хузур дорад ва Ӯ Исоро Писари махбӯби худ эълон мекунад, ки шогирдонаш бояд Ӯро гӯш кунанд. Рӯҳи Худо дар ҳар имондоре ки Исоро Худованд ва Наҷотдиҳанда эътироф мекунад, хузур дорад. Вале ин танҳо баъди эҳё шудани Исо ва баъди воқеае ки дар рӯзи Панतिकост рӯй дод, ба шогирдон равшан мешавад.

Дигаргуншавӣ дар болои кӯҳ барои ҳар як пайраи Исо аҳамиятнокии наздик будан Худоро таъкид мекунад. Танҳо дар хузури Ӯ ҳар як шахс метавонад нури рӯшноиро дар рӯзи хира, дилбардориро дар бадбахтӣ, фаҳмидани моҳияти роҳи душворро ва дастгирии муҳимро дар мубориза ҳис кунад. Ба назди Худо дар вақти „гӯш кардани Исо“, яъне ҳангоми хондани Китоби Муқаддас ва дар дуо меоянд. Ҳар як пайраи Исо барои ин вақти муайяноро ҷудо мекунад, ки барои ӯ хеле пурқимат хоҳад шуд.

„Баъд Ман (Худо) аробаҳои дучарха ва аспҳоро дар Ерусалим нобуд мекунам, камони чангиро мешиканам. Ва Ӯ (фиристодаи Худо) осоиштагиро бар халқҳо эълон мекунад...“

Гарчанде Исо пешакӣ медонист, ки Ӯро чун вориси Довуд бо тантана пешвоз мегиранд, лекин хусусиятҳои ворид шудани Ӯ ба таври равшан нишон доданд, ки Ӯ чун ҳокими фурутанӣ неки ва осоиштагӣ омадан мехост, на чун фиристодаи Худо — ишғолгар, ки бо зӯри ва мачбуркунӣ амал мекунад. Бинобар ин, Ӯ бар аспӣ афзолаш боҳашамат савор нашуд, чуноне ки инро фармондеҳи баландрутбаи румӣ мекард, балки мисли як одами оддӣ аз байни мардум, бар курра нишаст. Эътибори подшоҳии Ӯ, обрӯи Ӯ бар салоҳияте ки аз ҷониби Падари осмонӣ ба Ӯ дода шуда буд, асос меёфтанд.

Исо фурӯшандагонро аз маъбад пеш мекунад

Маъбади Ерусалим ҷои ягонае буд, ки дар он яҳудиёни аз тамоми ҷаҳон омада идҳои худро ҷашн мегирифтанд, ки онҳо барояшон аҳамияти амиқ доштанд. Дар ин ҷо онҳо чун нишонаи парастии Худо ё барои омурзиши гуноҳҳо қурбонӣҳо меоварданд. Дар айни ҳол аз рамаи худ ҳайвони беҳтаринро интихоб мекарданд ё онро дар Ерусалим харид мекарданд, то ки қурбонӣ дар ҳавлии маъбад ба ҷо оварда шавад.

Қудси маъбад бинои баланде буд, ки қисми пешаши бо тилло пушида шуда буд. Танҳо коҳинон ҳуқуқ доштанд, ки барои сӯختани маводи атрафшон ва нигоҳ доштани оташ дар ҷароғдони ҳафтҷароғдор, ба он ҷо дохил шаванд. Аз паси пардаи ғафс, ки қисми ибодатгоҳро ҷудо мекард, „Қудси Қудсҳо“, хонаи пурасрор воқеъ буд, ки ба он танҳо саркоҳин даромадан метавонист ва танҳо солае як маротиба, то ки ба Худо барои гуноҳҳои тамоми одамоне қурбонӣ хунин оварад. Пештар дар ин хонаи муқаддас сандуқи аҳди зарандуд бо лавҳҳо меистод, ки дар онҳо қонунҳои Мусо навишта шуда буданд: аз давраи харобшавӣ ва барқароркунии маъбад хона ҳолӣ буд. Дар он ҷо гузостани ягон хел ҳайкали Худо иҷозат дода намешуд, чунки тасвир кардани Худо нумумкин аст! Ӯ аз ҳама чизе ки одам ба худ тасаввур карда метавонад, бештар аст. Лекин Худо ба халқи Исроил хузури худро дар хонаи пурасрори ибодатгоҳ ваъда карда буд.

Дар назди ибодатгоҳ дар ҳавлии васеъ, зеро осмони кушод, қурбонҳои бузург ҷойгир буд, ки дар рӯи он ҳайвонҳои барои қурбонӣ овардашуда сӯхта мешуданд. Дар маъбад қариб 2000 коҳин навбат ба навбат хизмат мекарданд; ба онҳо боз ҳамон қадар ходимон аз сибти Левӣ кӯмак мекарданд. Ҳавлии дигар барои мардони яҳудӣ, ва боз як ҳавлии дигар, сеюм, барои занон буд. Хориҷиён ва одамоне ғайр ба ин ҳавлиҳо, ки дар даромадгоҳи Қудс буданд, даромада наметавонистанд. Барои вайрон кардани қонуни муқаддас ҳукми қатл пешбинӣ шуда буд.

Дар гирди Қудс ва ҳавлиҳои ҷудокардашуда айвони калон бо сутунҳо ҷойгир буд, ки худуди маъбадро тарҳрезӣ мекард. Дар он на фақат хонаҳо барои чамъомадҳо, балки бозори доимии ҳайвонот барои қурбонӣ ҷойгир буд. Ҳангоми идҳои муҳим ба Ерусалим аз 100 то 200 ҳазор зиёраткунандагон аз тамоми империяи Рум чамъ мешуданд. Ҳар кас барои Худо қурбонӣ худро овардан мехост. Бинобар ин фурушандагоне зарур буданд, ки қорвои калони шохдор, гӯсфандон ва қафтархоро мефурӯхтанд ва инчунин саррофон лозим буданд, ки барои зиёраткунандагони мамлакатҳои дигар пулро иваз мекарданд. Ҳангоми ин тикқаву танбаи бозорӣ, вақте ки дар ҳама ҷо бо ҷӯшу хуруш дар бораи нарх мунозира мекарданд, ягон кас дуо карда наметавонист. Ягон гӯшаи оромӣ хилват пайдо намешуд, ки ба он ҷо рафта, хушу ҳаёли худро ба як ҷо овардан мумкин мебуд.

Қаҳру ғазаби Исо барои ҳамаи ин масхарабозӣ ва садои чарангоси пул дар гирди Қудс пурра бамаврид буд. Ӯ чун пайғамбари даврахон пеш даҳолат кард ва ҳамаи фурушандагонро аз маъбади Худо пеш кард.

Роҳбарони яҳудиён, ки барои гузарондани ибодатҳо дар маъбад ҷавобгар буданд, аз даст додани ғоидаи худро, ки он дар намуди боҷ аз ҳамаи ин савдо гирифта мешуд, намехостанд, ва аз Исо далел талаб карданд. Ӯ ҷавоби асроромез дод: агар онҳо маъбадро вайрон кунанд, Ӯ дар муддати се рӯз онро барқарор хоҳад кард. Ӯ бинои маъбадро дар назар надошт, балки маъбади навро, хонаи нави Худоро, ҷои

нави ҳузури Худоро дар рӯи замин — Бадани худро. Ҳақиқатан дере нагузашта, роҳбарони халқи яҳудӣ бо розигии халқ Исоро ба қатл расонданд. Ҳангоми дар рӯи салиб ҷон додани Ӯ дар маъбад пардае ки „Қудси Қудсҳо“—ро ҷудо мекард, дарид. Маъбади бо дастӣ одамон сохташуда нақши худро аллакай бозид. Исо ба сифати „Барраи Худо“ барои гуноҳи ҳар шахс қурбонии умумӣ буд. Ва касе ки ин қурбониро аз онҳо худ меҳисобад ва худро ба ихтиёри Писари эҳёшудаи Худо месупорад, ӯ „имон меоварад“, яъне ба Исои Масех тааллуқ дорад ва қисми Бадани нави Ӯ, қисми Калисои умумичаҳонӣ мебошад.

Фисҳ дар Ерусалим дар замони Исо

Иди Фисҳ то як андоза иди миллии Исроиил буд: иди озодшавӣ ва истиқлолият. Он ёдоварӣ мекард, ки қариб 1270 сол пеш аз милод бо сарвари Мусо, фиристодаи Худо, исроилиён аз асорати мисриён баромаданд. Фиръавн бо вучуди нӯҳ бадбахтии бузурге ки ба Миср равона шуда буданд, халқи яҳудиеро раҳо кардан намехост. Он гоҳ Мусо ӯро дар бораи бадбахтии даҳум оғоҳ кард: марги ҳамаи нахустфарзандоне ки дар Миср таваллуд шудаанд. Дар баробари ин, ҳар як оилаи яҳудӣ бояд як барраи беиллатро кушта, хуни онро ба паҳлударӣ молида, нишона кунанд, то ки фариштаи марг бар ин хона раҳм кунанд. Вақте ки барои баромадан аз Миср ҳама чиз тайёр шавад, барраро бирён карда, онро бо алафҳои талх ва нони фатир (яъне бе ҳамиртуруш пухташуда) хӯрдан лозим буд.

Дар даврони Исо ҷашнгирии иди Фисҳ ба таври зайл мегузашт: он рӯзҳои 14–15-уми моҳи нисон сар мешуд, ки бо моҳи нави баҳорӣ фаро мерасид (бинобар ин Фисҳи масехӣ, ки бар иди яҳудӣ асос ёфтааст, вобаста ба тақвими қамарӣ сол аз сол тағйир меёбад). Рӯзи 14-уми моҳи нисон баъд аз нисфирӯзӣ дар ҳавлии маъбад барраҳоро ба қурбонӣ меоварданд. Қоҳин бо хуни қурбонӣ косаро пур карда онро дар пояи қурбонгоҳ, ки барои сӯختани қурбонӣ хизмат мекард, ҳолӣ менамуд. Дар зимни он ходимони маъбад ба ҷалолӣ Худо таронаҳои 113–118-и Забурро мехонданд. Ҳар қавм ё гурӯҳи зиёраткунандагон пас аз ин барраи фисҳи худро бо нони фатир мехӯрданд.

Баландии зинадор ба сӯи хона дар боғи Ҷатсамонӣ дар Ерусалим, ки тариқи он Исо ба таоми шони охирином омад.

Таомхӯрии муқаддаси Аҳди Ҷадид

Исо аз Фисҳи охирином худ на танҳо таомхӯрии охириномро барпо кардан мехост, балки ба ин ид умуман моҳияти нав додани буд. Дар ду лаҳзаи тантанавии махсус, вақте ки Ӯ дуо мекард, — дафъаи аввал бар нон ва дафъаи дуюм — бар косаи шароб, — Ӯ суҳанони ҳайратангезро талаффуз кард: „Ин нон ҷисми Ман аст, ки барои шумо шикаста мешавад“; „ин шароб хуни Ман аст, ки барои шумо рехта мешавад“.

Ҳангоми ин таомхӯрӣ Исо гуё дар ҳузури шогирдон аз марг гузаш. Пиндоштан мумкин аст, ки азобҳои саҳти Ӯ аллакай сар шуда буданд: Яҳудо барои таслими Ӯ аллакай дар роҳ буд ва ҳамаи шахсоне ки дар ҳабси Ӯ, маҳкум кардан ба қатл, азобу шиканҷаи Ӯ иштирок мекарданд, аллакай ба қор тайёр буданд. Дар паси онҳо гуноҳҳои тамоми инсоният буданд, ки барои онҳо бояд ҳаёти Писари Худо қурбон мешуд. Тамоми гуноҳҳои инсониятро ба худ гирифта, Исо гуё ки барраи ягонаи Фисҳ шуд, ки қурбонӣ кардани он ҳаёти ҳар имондорро наҷот медиҳад. Ҷи тавре ки Ишаъеи набӣ пешгӯӣ карда буд: „Ҷазои ӯ қимати осоиштагӣ дар ботини мо ва омуриши Худост“. Ҳангоми таомхӯрии Фисҳи охирином бо ёздаҳ шогирди содиқи худ Исо дар бораи ин чунин гуфт: „Касе ки бадани Маро мехӯрад ва хуни Маро менӯшад, ӯ ҷовидон зиндагӣ хоҳад кард“. Ва боз илова кард: „Хуни Ман чун шаҳодати аҳди нави байни Худо ва одамон рехта мешавад“.

Дар гузаштаи дур, бо ҷашнгирии иди Фисҳ дар болои кӯҳи Сино, Мусо байни Худо ва халқи яҳудӣ аҳд баст. Лекин дар давоми таърихи худ ин халқ аҳдро бо Худо зуд-зуд вайрон мекард. Исо акнун гуфт, ки хуни Ӯ аҳди навро мебандад, ки онро Худо аллакай на танҳо бо халқи баргузида, балки бо одамони дигар низ, ки тайёранд ҳаёти худро бо иродаи аз нав созанд, мебандад.

Набояд фикр кард, ки Исо хуни худро барои нарма кардани Худои хашмгиншуда рехт, то ки ҳамина тавр интиқомро пешгирӣ кунанд. Худо худаш Исоро ҳамчун қурбонии қатораткунанда фиристод ва бо ҳамина муҳаббати худро ба одамон исбот кард. Дар дили Исо муҳаббат бадириро мағлуб мекунад, бар гуноҳ ғолиб меояд. Исо мехост, то ки қурбонии Ӯ шогирдон ва пайравони Ӯро бо Ӯ бипайвандад. Бинобар ин Ӯ ба онҳо гуфт: „Ин нон бадани Ман аст, ки барои шумо қурбонӣ мешавад; онро бихӯред. Ин шароб хуни Ман аст, ки барои шумо рехта мешавад, ҳама онро бинӯшед...“

Дар он айём муқаррар шуда буд, то ки ҳар як шахси яҳудӣ порасро аз гӯшти баррачае ки барои қурбонӣ ба Худо ба маъбад оварда мешуд, бихӯрад. Қурбонии оварда ӯро бо Худо наздик мекард, мепайваст. Таомхӯрии Худованд (Шоми Худованд) ин одатро комилан табиӣ пайравӣ мекард ва дар ягон бобат онро

вайрон накарда, ҳамзамон ба он маъноӣ амик меод. Зеро марги Исо, ба ҳаёти ҷовидонӣ дар мувофиқат бо Худо роҳ кушод. Дар охир Исо ба шогирдонаш фармуд: „Ба хоҳири Ман ҳамина тавр кунед!“, яъне: „Таоми шони охириномро бо нон ва шароб қайд кунед, то ки азобҳо ва марги Маро ҳеч гоҳ фаромӯш накунед“.

Агар Ӯ ба шогирдон тамоман аниқ чунин рафторро намефармуд, онҳо худашон ҳеч гоҳ ҷуръат намекарданд дар шикастани нон ва аз як кас ва каси дигар додани косаи шароб ба Ӯ тақлид кунанд. Бинобар ин, то анҷоми тамоми замонҳо ҳамаи пайравони Худованди мо Исои Масех бояд дар ин хӯрокхӯрии идона иштирок кунанд. Дар хӯрокхӯрии Худовандӣ иштирок карда, шахси имондор бо Исои Масех аз ду ҷиҳат мушоракат мекунад: аз як ҷиҳат — бо Наҷотдиҳандаи худ, ки ӯро аз ҳаёти пештараи пургуноҳ ҳалос кардааст, ҷунки қурбоние ки аз ҷониби Наҷотдиҳанда оварда шуд, дар давоми умри ҳар шахси масехӣ гарави абадии омуриши ҳар як рафтори ношоёми ӯ хоҳад буд; аз ҷиҳати дигар — бо Худованди худ, ки иродаи дар Навиштаи Муқаддас ифодаёфтаи Ӯро шахси имондор барои худ роҳнамои хатмӣ меҳисобад ва дар баробари ин меодонад, ки дар ҳамина ҷо Худованд ба ӯ ёрӣ додан ва дар тамоми даврҳо то охири дунё бо ӯ буданро ваъда додааст.

Исо бо шогирдонаш аз водии Кидрӯн гузашта мераванд...

Баъд аз чӯйбор гузашта, ба кӯҳи Зайтун баромаданд...

Дӯстон,
шуморо огоҳ мекунам!
Худи ҳамин шаб ҳамаи
шумо маро монда
мегурезед...

Агар дигарон
Ту ро тарк кунанд
ҳам, ман ҳеҷ гоҳ!

Ман бо Ту ҳатто
ба марг ҳам
меравам!

Пеш аз он ки хурӯс
ду бор чеғ занад, Маро се
бор инкор мекунӣ!

Онҳо ба боғи
Чатсамонӣ мебароянд...

Дар ин
ҷо бишинед. Ман
бо Петрус, Яъқуб
ва Юҳанно пештар
меравам!

Маркӯс 14:26-72. Пас аз ин онҳо аз шаҳр берун омаданд ва ба кӯҳи Зайтун баромаданд. Дар роҳ Исо ба шогирдон гуфт: „Ба зудӣ шумо рафторҳои Маро дигар нахоҳед фаҳмид ва аз Ман шубҳа хоҳед кард. Ҳанӯз пайғамбарон гуфта буданд: «Рама чӯпонро гум мекунад ва гӯсфандон пароканда хоҳанд шуд». Пас аз эҳё шуданам Ман ба Чалил меравам ва дар он ҷо боз ҳамдигарро мебинем». Он гоҳ Петрус Ӯро бовар кунанд: „Ҳатто агар ҳама Ту ро рад кунанд ҳам, ман ба Ту содиқ мемонам!“ „Петрус, — ҷавоб дод ба Ӯ Исо, — як чизро ба ту гуфта метавонам: имшаб пеш аз он ки хурӯс ду бор чеғ занад, ту се бор Маро инкор хоҳӣ кард“. „Чунин ҳаргиз нахоҳад шуд! — эътироз кард Петрус. — Ҳатто агар ҳамроҳи Ту мурданим лозим ояд, Ту ро рад намекунам“. Шогирдони дигар низ ба Ӯ ҳамроҳ шуданд.

Исо бо шогирдонаш ба боғи Чатсамонӣ омад. Дар он ҷо гурӯҳи асосии шогирдонро монда, ба онҳо гуфт: „То вақте ки Ман дуо мекунам, Маро дар ин ҷо интизор бошед“.

Исо се шогирдро бо Худ бурд...

Ба шумо се кас икром мешавам:
Ҷони Ман ба дараҷаи марговар маҳзун аст!...

Дар ин ҷо бошед. Хоб
наравед. Ман дар наздики
дуо мекунам...

Падари Ман, ба Ту ҳама
чиз имконпазир аст. Маро аз
азобҳои саҳт раҳо кун!...

Вале бигзор на
иродаи Ман, балки
иродаи Ту шавад!

Исо ба назди шогирдон бо умеди
дастгирӣ мебиёяд, вале...

Шимъун,
ту хоб ҳастӣ?
Магар натавонистӣ
як соат бедор
бошӣ?

ва Петрус, Яъқуб ва Юҳанноро ҳамроҳи худ гирифта, дур шуд. Андӯҳ ва даҳшат Исоро фаро гирифтанд. „Ман дар зери бори гароне ки ба Ман гузошта шудааст, қариб ба хок яқсон шавам, — гуфт Ӯ. — Дар ин ҷо бимонед ва бедор бошед“.

Исо якчанд қадам дуртар рафт ва ба зону нишаста, дуо кард: „Эй Падарам, агар мумкин бошад, Маро аз ин азобҳо халос кун. Ту ба ҳама чиз қодир ҳастӣ. Лекин бигзор на мувофиқи хоҳиши Ман, балки чизе ки Ту мехоҳӣ, ҳамон шавад“.

Сипас Ӯ назди се шогирди худ баргашт ва онҳоро хуфта ёфт. Ӯ Петрусро бедор кард: „Эй Петрус, ту хуфтаӣ? Оё ту наметавонӣ ақаллан як соат ҳамроҳи Ман бедор бошӣ? Бедор бошед ва дуо гӯед, вагарна шумо ба душвории рӯзҳои наздик тоб нахоҳед овард. Ман медонам, шумо ҳарчи беҳтарро мехоҳед, вале бо қувваи худ шумо ба ин ноил намешавед“.

Хоб накунед
ва дуо кунед, то ки
дар дақикаи васваса
(озмоиш) устувор
истед...

Дар хотир дошта
бошед, ки рӯх хубиро
мехоҳад, лекин ҷисм
нотавон аст!

Дар ин вақт дар
назди дарвозаи боғ...

Яҳудо, таги дарахтҳо
бисёр торик аст. Исое ки
мо бояд ӯро ҳабс кунем,
чӣ хел аст?

Касеро,
ки бўса кунам, Исо
ҳамон аст!

Вақти Ман
расид. Ман ба дасти
гуноҳкорон дода
шудам.

Хезед,
ана хоини
Ман омад!

Салом,
Устод...

Ӯ боз онҳоро танҳо гузошт ва аз Худо мадад талаб карда, ҳамон дуоро такрор кард. Вақте ки Ӯ баргашт, шогирдон боз хуфта буданд. Исо хитоб кард: „Бедор шавед! Дафъаи дигар аз хоб сер мешавед! Акнун Писари Одамро ба дасти гуноҳкорон медиҳанд. Бархезед, меравем: инак таслимкунандаи Ман наздик омад“.

Ва ҳанӯз Исо суханашро тамом накарда, Яҳудо бо одамони зиёд пайдо шуд, ки шамшерҳо ва калтакҳо дар даст доштанд. Онҳоро саркоҳинон, китобдонон ва пирони яҳудӣ ба ин ҷо фиристода буданд. Яҳудо қаблан бо онҳо маслиҳат карда буд: „Шахсеро, ки ман мебӯсам, ҳамонро дастгир кардан лозим аст“. Ӯ ба Исо наздик шуда гуфт: „Салом, эй Устод!“ Сипас ӯ Исоро бўсид. Худи ҳамон дам сарбозон ба Исо ҳамла оварда, ӯро дастгир карданд.

Баъди чанд лаҳзаи саросемагӣ шогирдони Исо ба худ мебиёянд...

Ту маро тамоми умр дар хотир нигоҳ хоҳӣ дошт!

О-о!

Ҳамин тавр? Шабона пайдо мешавед, то ки пинҳонӣ моро Ҳабс кунед! Ман ба шумо нишон медиҳам!

Оё Ман роҳзан ҳастам, ки шумо бо шамшер Маро дастгир кардан мехоҳед?

Ҳар рӯз Ман дар маъбад шуморо таълим меодам, ва шумо ба Ман намерасидед... Лекин ҳозир вақти шумо ва қудрати зулмот аст!

Петрус, шамшератро пинҳон кун...

Касе ки шамшер мебардорад, аз шамшер мемурад!

Исо имкон медиҳад, ки ӯро Ҳабс кунанд. Инро дида шогирдонаш ӯро тарк мекунанд ва мегурезанд.

Яке аз одамон, ки дар назди онҳо истода буд, мехост ба ин муқобилият кунад. Ӯ шамшери худро кашида, гӯши яке аз ғуломони сарқоҳинро бурида партофт. Исо ба сарбозон гуфт: „Оё ман роҳзани хавфнок ҳастам, ки шумо калтакҳо ва шамшерҳо гирифта, барои Ҳабси ман омадаед? Ман ҳар рӯз дар маъбад ошқоро мавъиза мекардам. Чаро шумо Маро дар он ҷо дастгир накардед? Лекин чизе ки ҳоло ба амал меояд, иҷро шудани пешгӯиҳо мебошад“. Шогирдон аз ин воқеа ба Ҳабс омаданд ва Исо монда гурехтанд.

Гурӯҳи сарбозон Исоро аз
кӯҳи Зайтун ба Ерусалим
мебаранд...

Ўро ба кучо
бурда истодаанд?

Ман ноаён
аз паси онҳо
мерavam...

Ба ҳавлӣ
медароям ва
аниқ мекунам, ки
онҳо бо Ў чӣ кор
карданианд...

Онҳо Ўро ба
хонаи сарқоҳин
бурданд...

Худи ҳамон дам Исоро назди сарқоҳин оварданд, ки дар ин вақт роҳбар буд. Ҳамаи сарқоҳинон, китобдонон ва пирони яҳудӣ назди ӯ чамъ меомаданд.

Петрус дар масофаи беҳатар аз пайи посбонон равон шуд. Ў ба ҳавлӣ хонаи сарқоҳини калон даромада, ба сарбозоне ки назди оташ худро гарм мекарданд, ҳамроҳ шуд.

Ин шахси бегона ба ман нафорида...

Ӯ ҳам бо Исо буд...

?

Кӣ?
Исо аз Носира? Ман чунин Касро намешиносам!

Ман аз ин чо мегузаштам. Шаб хунук аст, бинобар ин даромадам, ки гарм шавам...

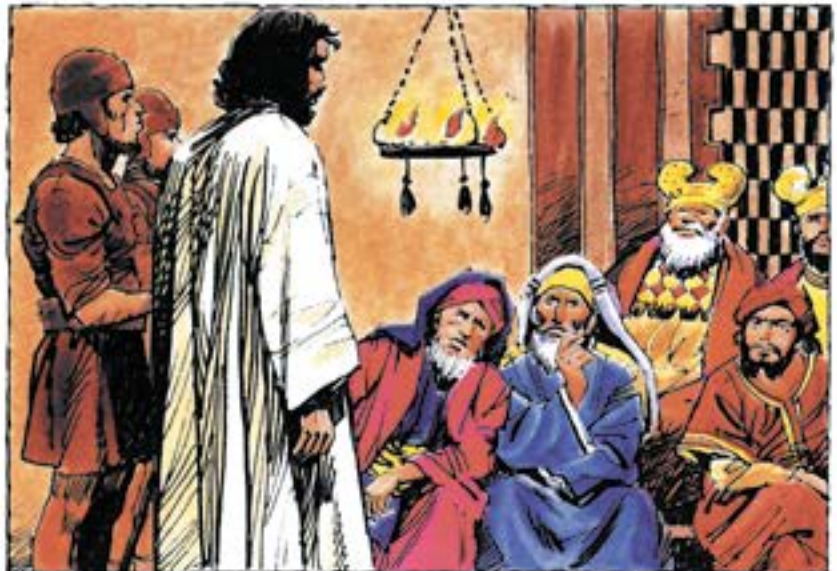
Наход?
Бовар намекунам. Ту бешубҳа яке аз шогирдони Ӯ ҳастӣ...

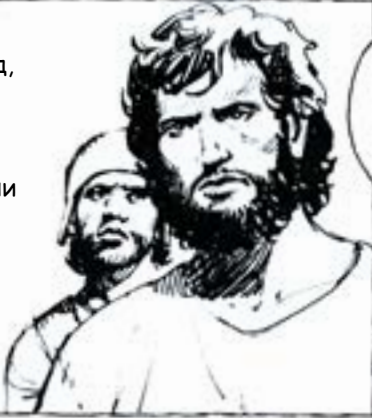
Гӯш кун, ман ба ту мегӯям...

... ки ин Одамро намешиносам!

Дар ин вақт дар хонаи саркоҳин...

Исоро ба пеши саркохин бурданд, ки ӯ суди олий — шӯрои пирон, саркохинон, пирон ва устодони шариатро даъват карда буд...

Ман шуморо даъват намудам, то ки кори Исои Носириро ҳал кунем. Манфиати халқи мо дар зери таҳдид аст!

Амалиёти ӯ тартиботи ҷамъиятиро вайрон мекунанд. Изҳороти бешармонаи ӯ зидди маъбад ва дин маро маҷбур сохтанд, ки ӯро ҳабс кунам!

ӯро дар асоси қонунҳои мо пурсупос ва муҳокима кунед.

Шоҳидонро биёред!

Ман шунидам, ки ӯ гуфта буд: „Ин маъбадро хароб кунед, ва Ман дар муддати се рӯз онро барқарор мекунам!“

Не, ӯ чунин нагуфт. Ин маъбадро, ки ба дасти одамӣ сохтанд, вайрон кунед ва Ман дигареро месозам, ки бо дасти одамӣ сохта нашудааст!“...

Ва ӯ чуръат кард, ки чунин гӯяд?

Дар бораи шарафи Худо ва дар бораи маъбад?...

Менависем: Шоҳидон дар тасдиқот бар хилофи якдигаранд. Исо хомӯш аст. Ақидаҳо муҳолифи якдигар шуданд.

Дар айни замон саркохинон ва аъзоёни дигари палатаи судӣ мехостанд бо ёрии шоҳидони дурӯғгӯй Исоро дар ҷиноятҳои вазнин гунаҳкор карда, ӯро ба қатл маҳкум кунанд. Лекин ин ягон натиҷа надод. Шоҳидоне ки ба муқобили Исо тасдиқҳои бардурӯғ меоданд, бисёр буданд, лекин гуфтаҳои ҳамаи онҳо бо ҳамдигар мувофиқ набуданд. Ниҳоят баъзе аз онҳо гуфтанд: „Мо шунидем, ки ҳамин Исо мегуфт: «Ман ин маъбади бо дасти одам сохташударо вайрон кардан мехоҳам ва дар се рӯз дигареро зеботар бино мекунам». Лекин ин тасдиқҳо ҳам чунон муҳолиф буданд, ки саркохинон онҳоро истифода карда наметавонистанд.

Биёед масъалаи маъбадро монем. Азбаски айбдор ҷавоб намедихад, давом медихем...

Исо, росташро гӯй. Оё Ту Масех, Писари Худои Ҳай ҳастӣ?

Ту худат ҷавоб додӣ!

Шумо Писари одамро бар абр аз тарафи дасти рости Худои тавоно хоҳед дид!

Ин куфр ба Худо аст!

Чаро боз шоҳидон даркоранд? Он чизе ки шумо ҳозир шунидед, куфр ба Худо аст!

Инак, ҳукми шумо чист?

Ў сазовори марг аст!

Ва Ў ҷуръат намуд Худро Писари Одам хонад, ки дар борааш пайғамбар Дониёл гуфта буд. Ва ин Исо тасдиқ мекунад, ки Ў дар баробари Худо ҷаҳонро роҳбарӣ мекунад!

Чӣ хел бешармӣ!

Менависем: „Доварон аз ин куфр хашмгин ҳастанд. Саркоҳин аз хашм либосашро даронд!“...

Он гоҳ саркоҳини калон ба мобайн баромад ва Исоро пурсид: „Ту ба ин чӣ мегӯӣ? Ту ҳамин тавр гуфтай ё не?“ Вале Исо хомӯш буд. Он гоҳ саркоҳин боз Ёро пурсид: „Оё рост аст, ки Ту Масех — Писари Худо ҳастӣ?“ — „Бале, — ҷавоб дод Исо, — ин рост аст. Шумо Писари Одамро хоҳед дид, ки дар тарафи рости Худо нишастааст ва бар абрҳои осмон бармегардад“.

Он гоҳ саркоҳин ба ғазаб омад ва ҷомаи худро даронда, фарёд зад: „Ҳаминаш басанда аст! Ба мо дигар шоҳидон лозим нестанд. Шумо ҳам куфр гуфтани Ёро шунидед. Ҳукми шумо чӣ гуна хоҳад буд?“

Масъала ҳал шуд! Лекин ҳар як ҳукми қатл...

... бояд аз тарафи ҳокими румӣ тасдиқ шавад.

Ҳа, танҳо ӯ метавонад ҳукми қатл бароварад ва онро ба иҷро расонад.

Исоро ба Уршалим назди Пилотус мефириستم, ки дар вақти иди Фисх тартиботро назорат мекунад.

Ин вақт назди гулхан дар ҳавлӣ...

Аҷаб нест, ки ту яке аз шогирдони Исо бошӣ...

Ту ҷалилӣ ҳастӣ. Тарзи сухангӯият туро фош мекунад!

Ман ӯро намешиносам! Қасам меҳӯрам, ки ӯро намешиносам!

КУ-КА-РЕ-КУ

Аммо... барои чӣ...

КУ-КА-РЕ-КУ
КУ-КА-РЕ-КУ

Ва онҳо бо як овоз қарор доданд: „Ў бояд ба қатл маҳкум карда шавад“...

Дар ин вақт Петрус дар рӯи ҳавлӣ дар назди оташ менишаст. Дар ин ҷо яке аз канизони саркоҳин ӯро дид. „Ту низ ҳамроҳи Исои Носирӣ будӣ“, — гуфт вай. Петрус ба ҳарос афтада, ҷавоб дод: „Ман намедонам ту дар бораи чӣ мегӯӣ“, ва зуд ба қисми пеши ҳавлӣ рафт. Ва ҳамон дам хурӯс бонг зад. Вале дар ин ҷо ҳам хизматгорзан ӯро дид ва ба ҳама мурочиат карда, бо овози баланд гуфт: „Ин яке аз одамони Исо аст!“ Петрус ин дафъа низ қатъиян рад кард. Лекин баъди чанд муддат атрофиёни ӯ ҳам мегуфтанд: „Албатта, ту яке аз дӯстони ӯ ҳастӣ; зеро ту ҳам аз Ҷалил ҳастӣ“. Он гоҳ Петрус ба савганду қасам хӯрдан оғоз кард: „Ман дар бораи одаме ки шумо мегӯед, ягон чиз намедонам!“ Ва ҳамон дам хурӯс бори дуюм чеғ зад. Дар ин лаҳза Петрус суханони Исоро ба ёд овард: „Пеш аз он ки хурӯс ду бор бонг занад, ту се бор Маро инкор хоҳӣ кард“. Ва ӯ гирия кард.

Охир, Исо ба ман гуфта буд: „Пеш аз он ки хурӯс ду бор бонг занад, ту Маро се бор инкор хоҳӣ кард!“ Ман тарсончак ҳастам, тарсончаки нафратовар ва палид!

Яҳудо дар бораи
ҳукми қатли Исо фаҳмида...

Мана
пулҳоятон!

...азоби вичдонро
ҳис кард ва ба
назди шӯрои
пирон шитофт,
то 30 тангаро
баргардонад...

Вой бар ҳоли
ман! Ман гуноҳ карда,
хуни бегуноҳро
фурӯхтам!

Ман
одилро
фурӯхтам!

Ба мо чӣ?
Ин кори
худат...

Аз ғам Яҳудо рафта
худро ба дор овеҳт...

Саҳарӣ
Исоро
ба назди
Пилотус
бурданд...

Матто 27:3-5. Вақте Яҳудои хиёнаткор фаҳмид, ки Исо ба марг маҳкум шудааст, ӯ аз кардааш хеле пушаймон шуд ва пулро ба саркоҳинон ва пирон бурда дод. „Ман шахси бегуноҳро таслим кардам ва хеле гунаҳкорам“, — гуфт вай. „Моро ба ин чӣ қор? — ба ӯ ҷавоб доданд онҳо. — Ин кори худат!“ Он гоҳ Яҳудо пулро гирифта дар маъбад партофт ва рафта, худро ба дор кашид.

Фиристодагони шӯрои пирон ҳокими румиро дидан мехостанд...

Ба ҳоким
гӯй, ки мо ифвогари
хатарнокро овардем.
У Худро Масех ва
шоҳи Яҳудо эълон
кардааст.

Мо худамон
наметавонем ба қасри
ғайрияҳудӣ дароём,
то ки дар Фисҳ нопок
нашавем!

Хуб, ҳоким
бо шумо аз даҳлез
гап мезананд...

Ин одамро
дар чӣ айбдор
мекунед.

Мо Ёро ба назди
ту овардем, чунки
ҳақ надорем касеро
қатл кунем...

Барои дастгир
кардани ин балвогар ба
шумо ташаккур!

Ҳоким,
шӯрои пирон Ёро
лоики марг ёфт!

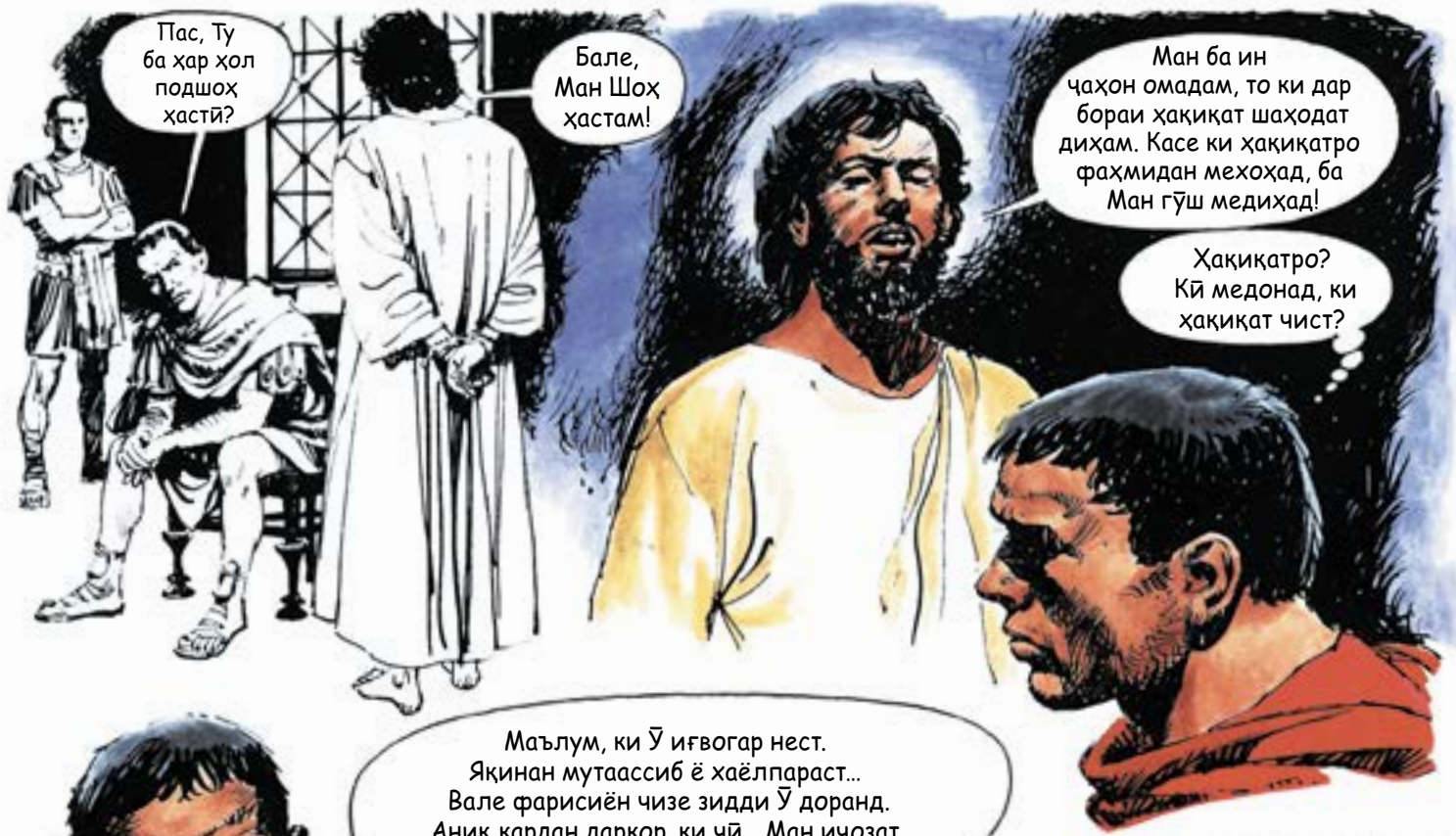
Айбдорро ба
қаср дароред. Ман
худам Ёро пурсупос
мекунам...

Туро
айбдор мекунанд,
ки Худро шоҳи
Яҳудо меномӣ...

Шоҳигарии
Ман аз ин ҷаҳон
нест! Ман ҳатто
хизматгорон ҳам
надоштам, ки
Маро муҳофизат
кунанд!

Юҳанно 18:28-19:16. Субҳи барвақт Исоро аз назди Қаёфо ба қасри ҳокими румӣ оварданд. Яҳудиён худашон ба ин бино надаромаданд, зеро мувофиқи дастури диниашон аз ин нопок мешуданд ва аз имкони ҷашнгирии иди Фисҳ маҳрум мешуданд. Бинобар ин, Пилотус назди онҳо баромада, пурсид: „Шумо ин одамро дар чӣ айбдор мекунед? Ӯ чӣ қор кардааст?“ „Агар ӯ ҷинояткор намебуд, мо Ёро назди ту намеовардем“, — ҷавоб доданд онҳо. „Пас Ёро бигиред ва мувофиқи шариати худ доварӣ кунед“ — эътироз кард Пилотус. „Вале мо ҳаққи куштан надорем“, — ҷавоб доданд онҳо ба ӯ. Ҳамин тавр амалӣ шудани суҳбатони Исо дар бораи чӣ тавр мурдани Ӯ сар шуд. Пилотус ба иморат баргашт ва фармуд, ки Исоро наздаш оваранд. „Ту подшоҳи Яҳудо ҳастӣ?“ — пурсид ӯ Исоро. „Инро ту чун ҳокими румӣ донистан мехоҳӣ ё яҳудиён инро фаҳмидан мехоҳанд?“ — ҷавоб дод Исо. „Оё ман яҳудӣ ҳастам?“ — пурсид Пилотус. — Пирон ва сарқоҳинони халқи худат Туро ба ин ҷо оварданд, то ки ман Туро доварӣ кунам. Инак, Ту чӣ қор кардаӣ?“ Исо ҷавоб дод: „Подшоҳии маро бо ҳеч қадом подшоҳии ин ҷаҳон баробар қардан мумкин нест. Агар Ман подшоҳи заминӣ мебудам, одамони Ман Маро аз душманон ҳимоя мекарданд. Лекин подшоҳии Ман тамоман дигар аст“. Он гоҳ Пилотус Ёро пурсид: „Пас Ту подшоҳ ҳастӣ?“

Пас, Ту ба ҳар ҳол подшоҳ хастӣ?

Бале, Ман Шоҳ ҳастам!

Ман ба ин ҷаҳон омадам, то ки дар бораи ҳақиқат шаҳодат диҳам. Касе ки ҳақиқатро фаҳмидан мехоҳад, ба Ман гӯш медиҳад!

Ҳақиқатро? Кӣ медонад, ки ҳақиқат чист?

Маълум, ки Ӯ иғвогар нест. Яқинан мутаассиб ё хаёлпараст... Вале фарисиён чизе зидди Ӯ доранд. Аниқ қардан даркор, ки чӣ... Ман иҷозат намедиҳам, ки маро фиреб диҳанд!

Ӯро ба қаровулхона баред!

Ӯй, нигоҳ кун, ана шоҳ омад!

Шоҳ?

Наздиктар, тақсирам! Мо мехоҳем дилхушӣ кунем!

Ана тахти шумо!

Чӣ хел либоси зебо!

Аниқ барои тақсирамон!

Вале тоҷ дар кучо?

Ин асои ҳокимияти Туст!

Ва акнун шоҳи Яхудоро ҷалол диҳед!

Ана он!

Дар ин лаҳза назди Пилотус...

Ҷалол ёб, шоҳи Яҳудо!

Тӯдаи одамон ба ид омада истодаанд!

Исо ҷавоб дод: „Ту ҳақ ҳастӣ, Ман подшоҳ ҳастам. Ман ба ин ҷаҳон омадаам, то ки дар бораи ҳақиқат шаҳодат бидиҳам. Ҳар кас ҳақиқатро гӯш кардан бихоҳад — ӯ Маро гӯш мекунад“. — „Ҳақиқат? Ин чист?“ — пурсид Пилотус.

Сипас ӯ назди яҳудиён баромад ва гуфт: „Ба фикри ман, ин одам беайб аст. Ман акнун ният дорам, ки мувофиқи одат ба муносибати иди Фисҳ як зиндониро озод кунам. Агар шумо хоҳед, ман ин «подшоҳи яҳудиён»-ро озод мекунам». Вале яҳудиён бо овози баланд фарёд мезаданд: „Не, ӯро не! Бараббосро озод кун!“ Бараббос бошад як роҳзан буд (намояндагони ҳизби ғайриёнро чунин меномиданд, ки ба муқобили румиён террорро ба кор мебарданд). Он гоҳ Пилотус фармуд, ки Исоро бурда тозиёна зананд. Сарбозон тоҷе аз хор бофта, онро ба сари ӯ ниҳоданд (тоҷи аз шоҳаҳо бофташуда, ки аз хорҳо пур аст). Онҳо ба китфи ӯ чомаи арғувон партофтанд ва дар назди ӯ истода, бар рӯи ӯ мезаданд ва ӯро таҳқир карда, фарёд мезаданд: „Салом, эй подшоҳи яҳудиён!“

Хомӯш! Ҳозир онҳоро назди шумо мебиёранд ва шумо интиҳоб мекунед!

Тосбон! Исо ва Бараббосро биёред!

Нигоҳ кунед! Ана одам!

Исоро не! Бараббосро! Бараббосро мехоҳем!

Бараббосро барои мо озод кун!

Меҳкӯб кун! Исоро меҳкӯб кун! Марг ба ӯ!

Ҳамин тавр, Бараббосро талаб кунед! Ба халқи худ хизмат кунед!

Исо халқро фиреб мекунад! Ӯ сазовори марг аст!

Бараб-босро!

Бараб-босро!

Магар шарм намекунад, ки марги Исоро талаб доред?...

Пайғамбареро, ки беморон, кӯронро шифо меод? Ба камбағалон ва бечорагон умед мебахшид?

Чӣ хел даҳшатовар! Онҳо Исоро маъноб кардаанд!

Вале мо фикр кардем, ки ӯ Масех аст, ки мо интизораш будем!

Шумо мехоҳед маро маҷбур намоед, ки Исоро меҳкӯб кунам. Исоро худатон меҳкӯб кунед. Вале ман ӯро беайб ҳисоб мекунам.

Мо ҳуқуқи қатл кардан надорем. Вале аз рӯи қонуни мо ӯ бояд мурад. Чунки Худро Писари Худо эълон кардааст!

Боэҳтиёт бош! Пилотус, бо ту нохушӣ рух дода метавонад!

Худро шоҳ менамад. Худро ба қайсар баробар мекунад! Агар ту ӯро озод кунӣ, ту дӯсти қайсар нестӣ!

Ту худро дар хатар мегузорӣ ва аз вазифаи худ маҳрум мешавӣ! Ту ба кимкадом яҳудӣ чӣ кор дорӣ?

Ту беҳуда ин бегуноҳро ҳимоя нақун, бо ҳар нарҳе бошад, онҳо марги ӯро мехоҳанд. Агар ту ӯро озод кунӣ, онҳо ба худӣ қайсар Тиберий шикоят мекунанд.

Пилотус боз назди яҳудиён баромад ва гуфт: „Ман мехоҳам бори дигар ӯро ба шумо нишон диҳам, то бидонед, ки ман ӯро айбдор ҳисоб намекунам“. Исоро боз ба ҳавлӣ бароварданд. Ӯ тоҷе аз хор дар сар ва чомаи аргувон дар бар дошт. Пилотус ба издиҳом мурочиат кард: „Ба ӯ нигоҳ кунед, инан он одам!“ Лекин чун саркоҳинон ва арбобон Исоро диданд, фарёд зада гуфтанд: „Ба салиб каш! Ба салиб каш ӯро!“ „Тас худатон ӯро бигиред ва таслиб кунед, ман бошам ӯро айбдор ҳисоб намекунам“ — ҷавоб дод Пилотус. „Мувофиқи қонуни мо ӯ бояд бимирад, зеро ӯ худро Писари Худо мепиндорад“, — мегуфтанд арбобон. Пилотус инро шунида ба ҳарос афтод. Ӯ фармуд, ки Исоро боз ба даруни бино баранд ва ӯро пурсид: „Ту аслан кистӣ?“ Исо хомӯш буд. „Ту бо ман гап задан намехоҳӣ? — таҳдидомез пурсид Пилотус. — Оё ту фаромӯш кардӣ, ки ман ҳам қудрати маслӯб кардани Ту ва ҳам озод кардани Ту ро дорам?“ Акнун Исо ба ӯ ҷавоб дод: „Агар Худо ба ту қудрат бар Ман намедод, ту нотавон мебудӣ. Бинобар ин, гуноҳи одамоне ки Маро таслим карданд, аз гуноҳи ту бештар аст“.

Шаҳрвандони Ерусалим! Шумо мехоҳед, ки подшоҳи шуморо меҳкӯб кунам!

Мо ба ғайр аз қайсар дигар шоҳ надорем!

Чӣ? Шоҳи мо бо ҳамин тоҷи хордор ва либоси аҳмакона?

Ин Масех аст? Ин шоҳи мо аст? Дафъ шавад ӯ! ӯро меҳкӯб бояд кард!

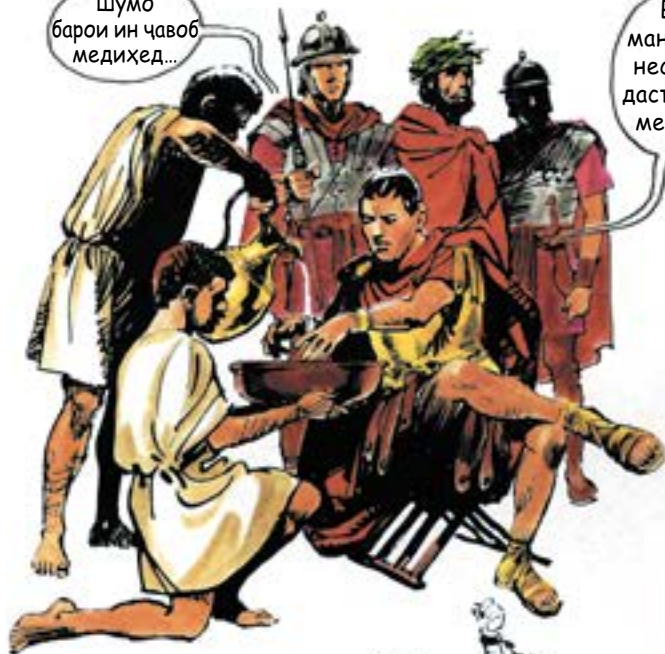
ӯро меҳкӯб кун!

Ту киро аҳмак кардани ҳастӣ, Пилотус?

Шумо барои ин чавоб меҷаҳед...

Вале ман айбдор нестам ва дастанамо мешӯям...

Ана ҳукми ман. Бараббос, ту бо хоҳиши шаҳрвандони Ерусалим озод ҳастӣ! Исо аз Носира, Ту меҳкӯб хоҳӣ шуд!

Зинда бод Бараббос!

Зинда бод Бараббос!

Оҳ, дар ин ҷо ерусалимиҳои ҳақиқӣ нестанд! Онҳо роҳ намендоданд, ки Исоро ҷазо диҳанд... Онҳо роҳзанон — дӯстони Бараббос ҳастанд!

Он гоҳ Пилотус боз як бори дигар кӯшиш кард, ки Исоро озод кунад. Лекин ҷамъомадагон фарёд мезаданд. „Агар ту ӯро озод кунӣ, қайсар аз ту норозӣ хоҳад буд, зеро касе ки даъвои подшоҳӣ кунад, ба қайсар муқобил аст!“ Вақте ки Пилотус инро шунид, овардани Исоро фармуд. ӯ худаш дар курсии доварӣ нишаст. Соат қариби нӯҳи субҳ буд ва шомӣ он рӯз иди Ҷисҳ фаро мерасид ва ҳама бо омодагии ид машғул буданд. Пилотус ба арбобон ва саркоҳинон гуфт: „Инак подшоҳи шумо!“ „ӯро нест кун! — фарёд мезаданд онҳо, — маслуб кун!“ „Оё ман дар ҳақиқат ба салиб кашидани подшоҳи шуморо фармон диҳам?“ — пурсид Пилотус бори дигар. „Мо ғайр аз қайсар дигар подшоҳ надорем!“ — фарёд заданд саркоҳинон. Ва ниҳоят Пилотус ба салиб кашидани Исоро фармон дод.

Ана ба шумо ба чои Бараббос!

Ў Худро шох менамад? Кани Ўро ҳамчун шох эҳтиром кунед!

Хавотир нашав, мо барои Ў ғамхорӣ мекунем!

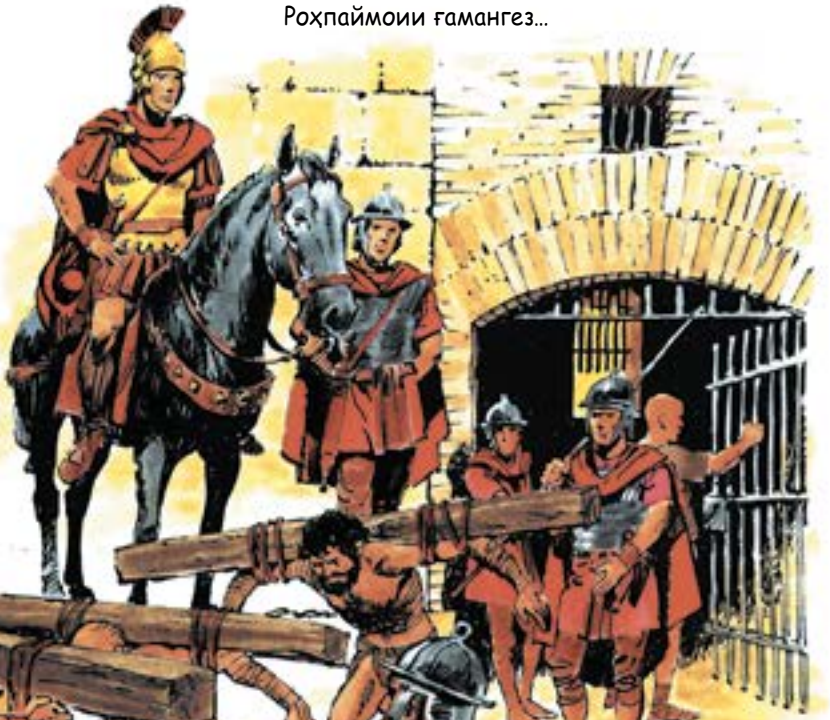
Дар он рӯз бояд се одам кушта мешуданд. Аз рӯи одат ҳар як роҳзанро бояд тозиёна (қамчим) мезаданд...

Ана ба ту, шоҳи яҳудиён! Фикр мекунам, ки барояш басанда аст!

Акнун ӯ бояд чӯби уфуқии салибро бардошта барад. Дар гарданааш тахтачае бо қарори суд овозон аст.

Тароканда шавед! Роҳ дихед!

Ин кист?

Ба Исои Носирӣ, ба пайғамбар монанд аст...

Ана одаме ки фақат некӣ мекард,
беморонро шифо меод ва камбағалонро
ҳимоя мекард. Оҳ чӣ хел беадолатии
даҳшатнок!

Фарисиён Ӯро
бад медиданд, чунки
Ӯ онҳоро дар дурӯягӣ
мазаммат мекард.

Вой бар
холи онҳо! Онҳо
аз барои нафрат Ӯро ба
румиён фурӯхтанд!

Яке
аз онҳо
афтид!

Бисёр
беқувват аст,
ки салибро барад.
Хуни Ӯ бисёр
рехтааст...

Эй ту, қишлоқӣ!
Ту салиби ин қинояткорро
ба Ҷолҷолто мебарӣ!

Ман? Вале ман аз
ин ҷо нестам, аз Қайравон
ҳастам. Ман одами дурусткор
ҳастам, на ғулом!

Муқобилат
накун. Онҳо
туро маҷбур
мекунад,
пушаймон
мешавӣ. Ва
Ҷолҷолто ҳам
аз ин ҷо
дур нест!

Ман
онро
мебарам!
Хез!

Ба Ӯ
ёрдам кун.
Ӯ айбдор нест.
Ин Исои Носирӣ,
пайғамбар аст!

Духтарҳои Ерусалим,
барои ман гирия накунед!
Барои худ ва фарзандонатон
гирия кунед!

Ба наздикӣ
чазои сахт
бар Ерусалим
мебиёяд!

Дар он чо чои
қатл аст — чои
косахонаи сар, ки
онро Ҷолҷолто
мегӯянд!

Дар
ҳақиқат ин
кӯҳ ба косахонаи
сар монанд
аст...

Ҷой бо маъно интиҳоб шудааст. Ҳар касе ки
ба Ерусалим мебиёяд, дар бораи нархе фикр
мекунад, ки барои муқобилат ба мо бояд диҳад!

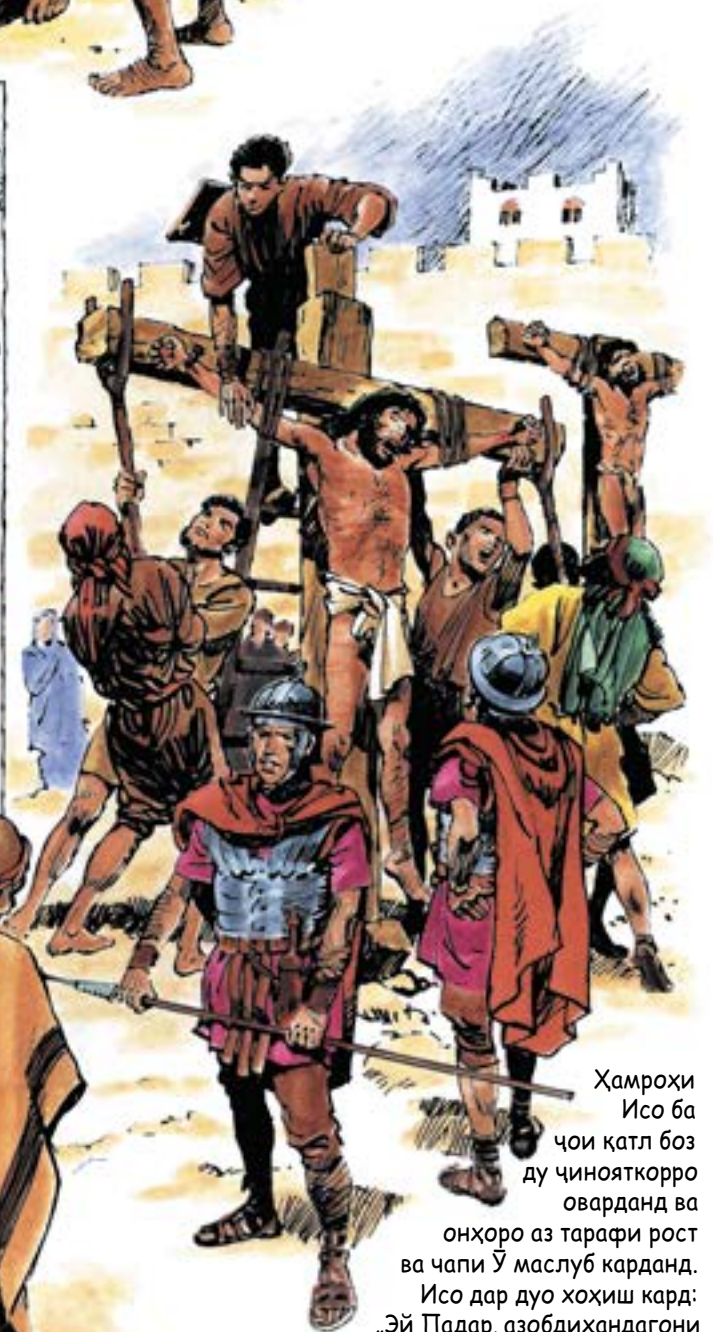
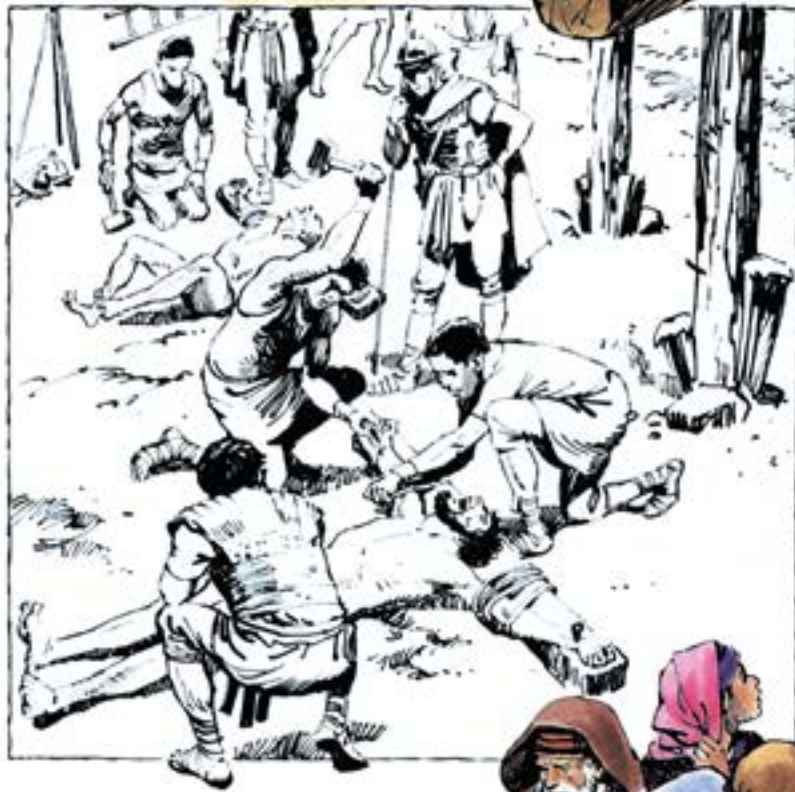

Луқа 23:26-49. Дар роҳ ба сӯи макони қатл посбонон деҳқонеро, ки аз саҳро меомад, бо худ гирифтанд ва салибро бар ӯ гузошта маҷбур карданд, ки онро бардошта аз паси Исо барад. Мардуми зиёд аз паси онҳо мерафтанд: дар байни онҳо бисёр занон буданд, ки барои Исо гирия ва навҳа мекарданд. „Барои Ман гирия накунед, — гуфт Исо. — Барои худ ва фарзандонатон гирия кунед. Замоне фаро мерасад, ки хоҳанд гуфт: «Хушо заноне ки фарзандон надоранд». Ва одамон хоҳиш мекунанд, то ки кӯҳҳо бар онҳо резанд ва теппаҳо онҳоро бипӯшанд ва азобҳои онҳоро қатъ кунанд (У инро дар бораи муҳосираи оянда ва харобшавии Ерусалим гуфт). Агар шахси бегуноҳ чунин азоб бинад, пас гуноҳкоронро чӣ дар пеш аст?»

Исоро дар чои косахонаи сар ба салиб кашиданд. Дар болои салиб лавҳачаеро меҳкӯб карданд, ки дар он чунин навишта шуда буд: „Ин аст подшоҳи яҳудиён“.

Ба Ҷолҷолто расида,
либосҳои Исоро дағалона
аз ӯ кашида мегиранд...

Ҳамаи либосҳои
кашида гир. Дар он ҷо мо
онро тақсим мекунем!

Ҳамроҳи
Исо ба
ҷои қатл боз
ду ҷинойткорро
оварданд ва
онҳоро аз тарафи рост
ва чапи ӯ маслуб карданд.
Исо дар ду хоҳиш кард:
„Эй Падар, азобдиҳандагони
Маро бубахш, онҳо намедонанд
ҷӣ кор мекунанд!“

Сардор,
соат
чанд?

Қариби
пешин!

Дигаронро начот медод... Бигзор
Худаш начот ёбад, агар Ў Писари
Худо бошад!

Агар Ту Масех
ҳастӣ, аз салиб
фаро ва Худатро
начот
деҳ.

Падар,
онҳоро бубахш.
Онҳо намедонанд
чӣ кор мекунанд!

Барои
либосҳои
Ў куръа
мепартоем!

Нӯшидан
меҳохӣ? Ин талвосаи
пеш аз марг аст. Шароби
туршро бинӯш!

Дар зери салиб сарбозон либосҳои Ўро тақсим карданд. Тӯдаи ҳангоматалабон дар наздиқӣ меистоданд. Роҳбарони яҳудӣ Исоро масҳара карда, мегуфтанд: „Ў дигаронро начот медод! Агар Ў ҳақиқатан Начотдихандаи баргузидаи Худо бошад, пас бигзор худро акнун начот диҳад!“ Сарбозон истеҳзо карда, сиркоро бардошта ба Ў наздик мекарданд, то ки Ў тавонад ташнагиашро бишканад ва мегуфтанд: „Агар Ту подшоҳи яхӯдён бошӣ, пас акнун худатро начот деҳ!“ Ҳатто яке аз чинояткороне ки ҳамроҳи Ў маслуб шуда буд, тамасхур карда мегуфт: „Охир, Ту Масех, баргузидаи Худо ҳастӣ! Пас инро исбот кун! Ҳам худ ва ҳам моро начот деҳ!“ Дигаре аз чинояткорони маслубшуда кӯшиш мекард ӯро ором кунад. „Ақаллан акнун пеш аз марг аз Худо битарс! Мо ба ҷазои худ сазовор ҳастем, Ў бошад ягон кори бад накардааст, Ў бегуноҳ аст“. Ва ба Исо мурочиат карда, гуфт:

Аха, Ту Масехи
Начотдиханда ҳастӣ?
Пас Худатро ва моро
начот деҳ!

Хомӯш шав! Ту аз Худо наметарсӣ.
Мо барои ҷиноятҳоямон ҷазо мекашем.

Ў бошад ҷӣ бадӣ кардааст?
Ў беайб аст-ку!

Исо, дар
Малакутат маро ба
хотир биёр!

Ба ростӣ
ба ту мегӯям!
Худи ҳамин рӯз бо
ман дар биҳишт
хоҳӣ буд!

Падар!
Рӯхи Худро
ба дасти ту
месупорам!

Ба ин абрҳо нигоҳ кун!
Ҷӣ хел торик шуд. Охир нав
соати сеи рӯз аст.

Ҷӣ рух
дод?

„Худовандо, вақте ки ба Малакути худ бирасӣ, маро ба ёд овар!“
Исо ба ӯ ҷавоб дод: „Ба ростӣ ба ту мегӯям, ки имрӯз ҳамроҳи
Ман дар биҳишт хоҳӣ буд“.

Нисфирӯзӣ якбора торик шуд. Дар муддати се соат ҳама ҷоро
торикӣ фаро гирифта буд. Пардаи маъбад аз боло ба поён якбора
ду пора шуд... Исо бо овози баланд нидо кард: „Эй Падар, рӯхи
худо ба дасти Ту месупорам!“... ва ҷон дод.

Афсари румӣ, ки ба ҷо овардани қатлро мушоҳида мекард, бо
ҳаяҷон гуфт: „Ин одам ҳақиқатан бегуноҳ буд!“ Шахсоне ки барои
тамошои манзараи қатл омада буданд, маъюсона ба шаҳр бармегаштанд.

Ман мурдани маҳкумшудагонро борҳо дидаам, лекин ягон бор ин хел набуд. Ӯ айбдор набуд.

Капитан, номаи таъҷилӣ аз Пилотус!

Одамоне ки Исоро мешинохтанд ва дар байни онҳо заноне ки аз Чалил Ӯро пайравӣ мекарданд, аз дур истода инро тамошо мекарданд.

Юҳанно 19:25-42. Дар назди салибе ки Исо дар рӯи он маслӯб шуда буд, модари вай ва шогирдаш Юҳанно истода буданд. Пеш аз маргаш Исо ба модараш мурочиат карда гуфт: „Акнун ӯ писари ту хоҳад буд“ ва ба шогирдаш гуфт: „Ин модари ту“. Ва аз он лаҳза Юҳанно вайро ба хонаи худ гирифта бурд... Ҳамаи ҳодиса як рӯз пеш аз иди Фисҳ ба амал омад. То ки дар рӯзи ид ҳасади қатлшудагон дар рӯи салибҳо намонад, пирони яҳудӣ аз Пилотус иҷозат пурсиданд, то пойҳои қатлшудагонро бишкананд ва бо ҳамин марғи онҳоро тезонда, аз салиб поён фуруваранд.

Пилотус сарбозонро фиристод ва онҳо пойҳои ҳар ду роҳзанро, ки ҳамроҳи Исо маслӯб шуда буданд, шикастанд. Вақте ки онҳо ба Исо наздик шуданд, диданд, ки Ӯ аллакай мурдааст. Бинобар ин, сарбозон пойҳои Ӯро нашикастанд, вале яке аз онҳо паҳлӯи Ӯро бо найза зада сӯроҳ кард ва аз он хун ва об чорӣ шуд. Муаллиф ин ҳодисаро бо чашми худаш дидааст, бинобар ин навиштаи мазкур тамоман аниқ аст. Сарбозон худашон надониста, мувофиқи Навиштаҳо амал карданд, ки дар он гуфта шудааст: „Ҳеҷ як устухони Ӯ шикаста нахоҳад шуд“ ва „Онҳо ба он касе ки найза заданд, назар хоҳанд дӯхт“.

Пилотус фармон медиҳад, ки пойҳои маҳкумшудагонро шикананд ва ҳасадхоро аз салибҳо гиранд. Ибриён онҳоро ба рӯзи шанбе мондан метарсанд, то ки бар халқ лаънат наоваранд!

Аскарон, пойҳои маҳкумкунандагонро шиканед, то ки тезтар муранд!

Ин аллакай мурдааст!

Бо найза пахлӯи ӯро сӯрох кун, барои дилпурӣ!

Аз дили ӯ об ва хун мечакад...

Дар ин хангом...

Юсуфи Ҳаромотӣ, ман қувват надорам...

Бишитоб, Ниқӯдимус, бегоҳ шуд...

Исо чун ҷинойткор мурд. Ман бошам бовар кардам, ки ӯ Масеҳ аст.

Пилотус ба ман иҷозат дод, ки ҳасади Исоро гирам ва ӯро дафн кунам...

Дар наздикии ин ҷой боғи ман аст ва дар он ҷо қабри нав ҳаст. Ман қарор додам Исоро дар он ҷо дафн кунам...

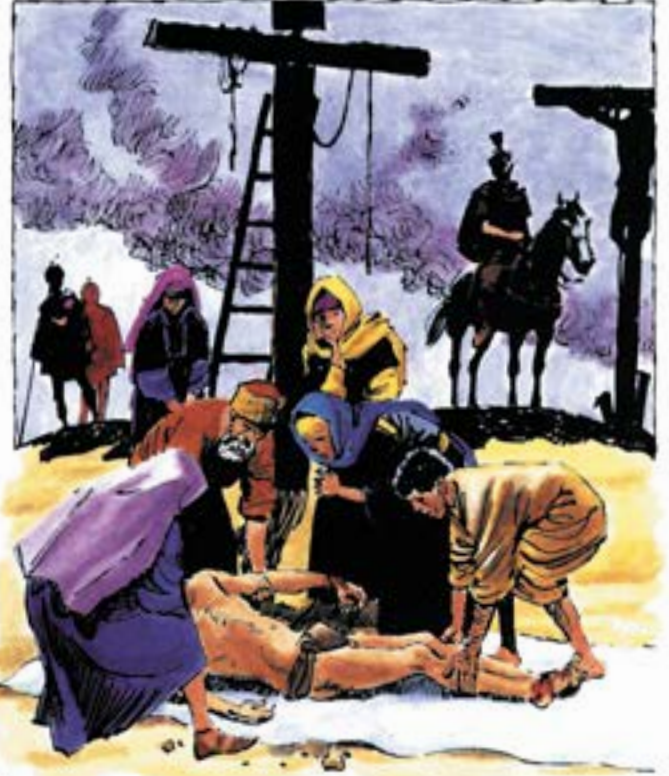

Ман доруро аз алафҳои хушбӯ тайёр кардам. Юсуф бошад барои дафнкунӣ матои катонӣ мебиёрад...

Тезтар, ханӯз, ки карнай дар бораи саршавии шанбеи Фисҳ хабар надодааст. Баъди ин дафн кардани ӯ бароямон манъ аст.

Дере нагузашта Юсуф аз Ҳаромот, ки яке аз тарафдорони Исо буд ва аз тарси роҳбарони яҳудӣ ба ӯ имон доштани худро пинҳон мекард, барои аз рӯи салиб гирифтани ҳасади Исо аз Пилотус иҷозат гирифт. Ба ӯ Ниқӯдимус ҳамроҳ шуд, ки боре шабона ба назди Исо омада буд; акнун ӯ қариб сад қадок марҳамҳои хушбӯӣ оварда буд. Онҳо ҳасади Исоро мувофиқи урфу одати яҳудиён бо матои дар атриёт тарқарда паргеч карданд.

Дар охир санги вазнин дар даромадгоҳи қабр монда шуд...

Дар наздикии ҷои қатл боғе воқеъ буд, ки дар даруни он дар танаи кӯҳ мақбарае канда шуда буд, ки пештар онро ягон кас истифода накарда буд. Бо сабаби фарорасии иди Фисҳ шитоб кардан лозим буд ва онҳо Исоро дар он ҷо дафн карданд.

Муборизаи саҳти ботинии Исо дар боғи Ҷатсамонӣ

Исо одами ҳақиқӣ буд, вале ҳамзамон Писари Худо низ буд. Ҳолатҳои вазнинро ӯ ҳамчун ҳар як одами дигар аз сар мегузаронд. ӯ ба ҳеч вачҳ фақат нақши ба ӯ додасударо намебозид. Ҳодисае ки дар боғ ба амал омад, воқеаи таърихӣ мебошад. Ҳеч кас ба Исо тарси бениҳоятро мансуб намедонист; се шохиди бозғимод дар бораи воқеаи шуда ба мо маълумот медиҳанд.

Муборизаи Исо дар замири қалби ӯ ба амал меояд. Ин муборизаи шадид аст, ки ҳангоми он тамоми бадани ӯ бо арақ пур мешавад ва он мисли хун ба замин мечакад. Писари Худо ба сирру асрори бадӣ муқобилият мекунад ва ӯ бадири бо тамоми амикии бениҳоятш чунон мебинад, ки ба мо ҳеч гоҳ ҳамин тавр дидан муяссар намешавад. Таърихи олам бо тамоми

Петрус Исоро инкор мекунад

Воқеаи мавриди назар дар ҳар чор Инчил махсусан муфассал тасвир ёфтааст ва ин исботи ҳақиқати ривоятҳои аз ҷамоати аввалин ба мо расида, ҳақиқати бешубҳаи Инчил мебошад, ки дар бораи онҳо ба мо нақл мекунад. Вагарна ин воқеа, ки ба ҳаввори пешрав ягон обрӯ намеовард, аз мо пинҳон мебуд. Мо бошем дар бораи ҳодисаи воқеаи шуда бо тамоми тафсилоташ медонем. Петрус худаш дар бораи воқеаи бо ӯ рӯйдод ба мо нақл

Исо дар назди Шӯрои Олӣ

Шӯрои Олӣ мақоми олии қонунбарорар суди яҳудиён буд. Он аз 71 аъзо иборат буд. Онро саркоҳин, ки дар ҳамин вақт „дар сари ҳокимият“ буд, сарварӣ мекард. Қонунбарории онвақтаи яҳудиён дар таърихи ҷаҳон вазифаи динии онҳоро инъикос мекард. Бинобар ин, ҷиноят ба муқобили асосҳои дин аз тарафи Шӯрои Олӣ бисёр вазнин ҳисобида мешуд ва одатан бо ҳукми қатл ҷазо дода мешуд.

Гарчанде ки мамлакат аз тарафи қушунҳои румӣ ишғол шуда буд, ҳамаи корҳои дохилиро, бо розигии ҳокими қайсар, Шӯрои Олӣ идора мекард. Ҳокими румӣ танҳо ҳуқуқи баровардани қарори қатъиро дар қорҳое ки бо ҳукми қатл алоқаманд буданд, нигоҳ медошт. Ба ҷо овардани чунин ҳукм кори румиён буд.

Исо барои он маҳкум шуда буд, ки ӯ худро Писари Худо номида буд. Он гоҳ ягон довари Шӯрои Олӣ дар Исо ба он маъное ки акнун мо масеҳиён, Худои воҳиди сегонаро медонем: Падар, Писар ва Рӯҳулқудс (Матто 28:19), Писари Худоро дида наметавонист. Ҳатто ҳуди ҳаввориён ҳам кӣ будани Исоро танҳо баъди эҳё шудани ӯ фаҳмиданд. Бинобар ин, гумон доштан ҳато мебуд, ки роҳбарони яҳудӣ Исоро ба марг маҳкум карда, „худоро қуштан“ меҳостанд. Дар суд Исо худро бо номи барои аъзоёни Шӯрои Олӣ фаҳмо муаррифӣ кард — ӯ худро Писари Одам номид. Он вақт пешгуӣи

гуноҳҳо, ҷиноятҳо, ҷангҳо ва азобҳои он дар пеши назари ӯ мегузарад.

Мувофиқи Инҷили Матто, Исо дар дуо ба Худо, Падари Худ муроҷиат карда ӯро „Аббо“, меномад. Ин сухани латиф (ба забони арамей) монанди „Дада“ аст, ки ҳангоми нидо ҷудакон онҳоро истифода мебаранд. Ҳеч гоҳ ягон шахси яҳудии дигар ҷуръат намекард, ки ба Худо чунин муроҷиат кунад.

Лекин Исоро бо Падари осмонии ӯ муносибатҳои бемонанд пайваस्त мекунад.

Инҷили Луқа ба мо дар бораи фариштаи Худо, ки ба Исо қувват мебахшад, маълумот медиҳад. Бо ҳамин офарандаи Китоби Муқаддас — Рӯҳи Худо — ба хонанда нишон медиҳад, ки Худо дар ин соатҳои озмоишҳои вазнин ҳам ба Писараш ёри меод (Луқа 22:43).

мекунад. Аз ҳамин мисол мо метавонем ёд гирем, ки ба худ бисёр умед доштан лозим нест. Зеро мо ҳам метавонем Исоро рад кунем... вақте ки хоҳишҳои шахсии мо бо иродаи Худо мувофиқат намекунад.

Петрус барои гуноҳи худаш хеле пушаймон шуд ва Исо на танҳо ӯро тамоман афв кард, балки вазифаи хусусан муҳимро супурд — шубони Калисои нав бошад, ки Исо онро бунёд кардааст.

пайғамбар Дониёл ба ҳамагон хуб маълум буд. Дар он Дониёл гуфтааст, ки бо омадани Масех халқи барғузидаро на ҳукмфармоёни хунхор ва мансабпараст, балки Писари одам идора мекунад, ки ӯ одами ҳақиқист, чуноне ки Худо дар вақти офариниш ӯро ба нақша гирифта буд. Дониёли набӣ зикр кардааст, ки ӯ писари одамро дидааст, ки бар рӯи абрҳо назди Худо меравад.

Ба доварон маълум буд, ки Исо дар бораи худ на танҳо чун дар бораи фиристоаи Худо мегӯяд — то омадани ӯ инро дигарон ҳам мекарданд — вале ӯ ба асли илоҳӣ ва аҳамияти Худ ишора мекунад. Ин дар назари онҳо қуфрии бениҳоят ва пас ҷинояти вазнин буд. Бо қалбҳои барои некӣ басташуда, пур аз гурур ва риёкорӣ, ин роҳбарони динӣ асосан аз ҳуди аввал ба ҳамаи далелҳои овардаи Исо нигоҳ накарда, ба асли илоҳии ӯ бовар қардан наметавонист.

Саркоҳин Қаёфо қаҳру ғазаби ҳамагонро ифода карда, бо ҳашм „либоси худро даронд“. Ин ақсуламали одатии он давра ба қуфр буд. Китфпӯшакҳое ки мардон дар тан доштанд, дарзи суст басташуда доштанд, ки махсус барои чунин ҳолатҳо ба назар гирифта мешуданд. Аз ин дарз китфпӯшак бе ягон зарар барои матоъ пора мешуд. Баъди ин аломати саркоҳин ҳукм барои Исо зуд муайян шуд: „Марг! ӯ сазовори марг аст!“

Яҳудо

Шогирди Исо Яҳудо имкон дод, ки ӯро чун воситаи бадӣ ба қор баранд. Лекин ӯро бефикрона бадном қардан лозим нест. Албатта, ӯ пулро дӯст медошт. Лекин 30 тангаи нуқрагин танҳо музди рамзӣ буд, ва ба андозаи мукофоте ки барои дастгир қардани чунин шахсияти муҳим, ба монанди Исо, муқаррар мешуд, ҳеч мувофиқат намекард. Эҳтимолӣ зиёд аст, ки Яҳудо дар шахсияти Исо қаҳрамон — инқилобчиро меид, ва ӯ мисли дигарон дар бораи чунин фиристоаи Худо орзу мекард, ки ӯ сиёсатшинос ва ҷанговар шуда, ишғолгарони румиро аз мамлакат меронад. Яҳудо барои шӯҳратпарастӣ Исоро пайравӣ мекард.

Лекин ба зудӣ ӯ пай бурд, ки хато кардааст. Малакути Худо, ки Исо онро эълон мекард, бо барномаи бародарӣ ва муҳаббати умумии он, ба нақшаҳои сиёсии Яҳудо барин одамон мувофиқат карда наметавонист.

Ҳамчун пайрави Исо, Яҳудо ба илтифоти роҳбарони кишвар аллақай умед баста наметавонист. Бинобар ин, барои боз дар қатори одамони мавриди илтифоти онҳо мақом гирифтанд, ӯ ба хиёнат ҷуръат кард. Шояд ӯ ба онҳо бовар кард, ки гӯё Исоро таслим карда, ӯ ба халқи худ хизмати бузург мекунад. Яҳудо гумон надошт, ки Исоро ба марг маҳкум мекунад. Зиёда аз он, ӯ инро фаҳмида, аз ҳукм ба қаҳр омад ва барои барғардондани пули соҳибони риёкори худ шитоб кард. Ин низ ба фоидаи ӯ шаҳодат медиҳад. Танҳо Худо метавонад рафтори Яҳудоро ҳукм кунад, ки кирдораш қисми иҷрошавии пешгуӣ дар бораи Исо буд.

Вақте Исо ҳангоми ҳуҷумҳои охири дар бораи таслимкунанда хабар дод, ҳар яке аз дувоздаҳо шогирд аз ӯ мепурсиданд: „Оё он шахс ман ҳастам?“ Ягон кас аз байни онҳо ба худ боварӣ надошт. Ва ҳангоме Исо дастгир ва маслӯб шуд, ҳамаи онҳо рафтори ҳақирона доштанд. Ҳар як қалби одамай ҳам ба хиёнат ва ҳам ба садоқат қобил аст.

Яҳудо саломгуӣи анъанавии дӯстони наздикро истифода бурд, то Исоро ба роҳбарони динӣ таслим кунад (саҳ.84).

Дар доварию ҳокими румӣ Пилотус

Дар он айём, вақте ки Исоро ҳукм мекарданд, музофоти Яхудо ва пойтахти он Ерусалим аз тарафи кӯшунҳои румӣ ишғол шуда буд. Ҳокими румӣ музофот Понтиус Пилотус одами суғв ва яқрав, нодон ва мағрур буд. Ӯ мансаби душвор дошт. Аз як тараф вазифаи ӯ лаҷом задани ғаюриён — партизанҳо буд, ки ба ҳузури румиён дар мамлакат гардан намефуроварданд ва доимо шӯришҳо барпо мекарданд ва душманони худро мекуштанд; аз тарафи дигар ӯ мебоист ба табақаи роҳбарикунандаи яҳудиён эҳтиёткорона муносибат мекард, ки онҳо аз дасисакорони мохир ва савдогарони зирак иборат буданд ва дар тамоми доираҳои чамъияти румӣ, то ҳуди дарбори қайсар дар Рум, соҳиби эътибор буданд.

Гарчанде ки Пилотус қонунан барои марги Исо ҷавобгар аст, вале гунаҳкори ҳақиқӣ ӯ нест. Вақте Пилотус дар бораи ҳабси Исо фаҳмид, барои ягон чора ҷустан баҳри наҷоти Ӯ аллакай хеле дер шуда буд. На Пилотус „Ба салиб каш! Ӯро маслуб кун!“ — гуфта фарёд мезад, балки якчанд ҷосусон ва роҳзаноне ки аз тарафи Шӯрои Оли маблағгузорӣ шуда, барои озод кардани яке аз одамони худ — Бараббос, ки шояд сардори роҳзанон буд, ба як қарор омада буданд.

Ҷуноҳи асосӣ барои ҳодисаи воқеъшуда бар гардани одамон аз доираи Ҳонон ва Қаёфо меафтад, ки рафтори Исо ба худписандӣ ва ғойдаи онҳо таҳдид мекард ва инчунин бар китобдон-фарисиён, ки Исо ба онҳо исбот

кард, ки таълимоти онҳо иродаи Худоро нодуруст маънидод мекунад. Бадбахтии асосии халқи яҳудӣ аз он иборат буд, ки дар замони Исои Масеҳ онҳо роҳбарони он қадар сазовор надоштанд. Инчунин суҳанони Масеҳро, ки дар рӯи салиб гуфта буд, ба хотир меоварем: „Эй Падар, онҳоро бубахш, онҳо наредонанд чӣ кор мекунад“.

Масеҳӣ айбдорони ҳукм бар Исоро ҷустуҷӯ намекунад. Зеро ҳар як шахси масеҳӣ медонад, ки пурғуноҳии шахсии ӯ ва ҳамаи гуноҳҳои содиркардаи ӯ дар ниҳояти қор сабаби азобҳо ва марги Исо мебошанд.

Исо дар Ҷолҷолто дар рӯи салиб ҷон медиҳад

Агар ба воситаи дарвозаҳои шимолӣ аз Ерусалим бароед, он гоҳ роҳ ба сӯи баландии серхарсанг меоварад, ки он Ҷолҷолто (қосахонаи сар) ном дорад. Дар он ҷо барои қатл якчанд сутунҳо истода буданд. Ин ҷои ҷазо буд.

Маълумот дар бораи ҳолати маслубшуда — шахсе бо номи Йӯҳонон, писари Аггон — дар садсолаи якум. Ин скелети нағз маҳфуз монда дар наздикии Ерусалим ёфт шудааст.

Дастони маҳкумшудагон ба болори уфуқи салиб, ки онро бояд худашон ба Ҷолҷолто мебарданд, баста ё меҳ зада мешуданд. Дар он ҷо ин болорхоро якҷоя бо ҷисмҳои дар онҳо овезон мебардоштанд ва дар сутунҳои семетра маҳкам мекарданд. Баъзан барои нигоҳ доштани ҷисми одамон меҳи ҷӯбинро „барои нишастан“ истифода мебарданд ё пойҳои рӯи ҳам меҳзадаи маҳкумшудагон ба тахтача така мекарданд. Марг дар рӯи салиб баъди соатҳои зиёд ё ҳатто баъди рӯзи дароз фаро мерасид ва дар муддати тамоми ин вақт шахси маслубшуда азоби саҳт мекашид. Дар болои сари маҳкумшуда тахтачае бо нишондоди сабаби қатл меҳ зада мешуд. Дар Китоби Муқаддас дар бораи ҷунин тахтача дар болои

салиби Исо маълумот дода шудааст. Дар рӯи он бо забонҳои маъмултарини он давра — юнонӣ, яҳудӣ қадим ва лотинӣ навишта шуда буд: „Ин подшоҳи яҳудиён аст“.

Дар Инчилло инчунин дар бораи суҳанони ғӯё душворфаҳми Исо гуфта мешавад, ки онҳоро дар рӯи салиб такрор карда буд: „Худои ман, Худои ман, чаро Ту маро тарк кардӣ?“ Вақте ки одами наредм дар рӯ ба рӯи марг худро фаромӯшшудаи ҳамагон мебинанд, ӯ ҳам метавонад ҳамин тавр бигӯяд. Вале Исо, гарчанде ки барояш хеле душвор буд, наредм набуд, зеро Ӯ медонист, ки Худо Ӯро тарк намекунад. Суҳанони овардаи Исо оғози таронаи 21-ум мебошад, ки онро яҳудиёни диндор ҳар гоҳ такрор мекарданд ва аз ёд медонистанд. Дар он шахси бегуноҳ азиятдошуда аз азобу уқубати худ ба Худо шикоят мекунад. Вале дар ҳуди ҳамин тарона дар бораи Масеҳи маслубшуда ақидаҳои пайғамбарона ҳам ҷо дода шудаанд ва тарона бо изхори боварӣ ба ғалабаи Худо анҷом меёбад. Бешубҳа, Исо барои пурра такрор кардани ин тарона қувват надошт.

Исо дар рӯи салиб ҷон дод. Дар ин бора андеша кунед. Зеро дар Ҷолҷолто наҷоти ҳақиқии мо рӯй дода буд. Исо барои гуноҳҳои мо ҷон дод. Тамоми башарият бояд аз ҳолати ноумедонаи худ халос мешуд. Ва бе қурбонӣ ягон касро аз ғуломӣ озод кардан мумкин нест. Худо наҷотдиҳанда буда, меҳоҳад, ки ҳар як шахс ва ҳар халқ ҳодисаи муҳими таърихи ҷаҳонро донанд ва дар он нақши сазовори тахсинро иҷро кунанд.

Фисҳи аввалин дар замони Мусо аз ғуломӣ озод шудани тамоми халқи Яхудо буд, ки онҳо дар асорат хусусияти миллӣ, урфу одатҳои муқаддаси худ ва худогоҳии худро аз даст дода буданд. Хоҳиши Худо ҳамеша озодӣ аст, озодии халқ ва озодии ҳар яки мо, озодие ки хизмат ба Худоро имконпазир мегардонад. Ба ёд меорем, ки фиръавни Миср маҷбур буд халқи Исроилро маҳз барои ибодат раҳо кунанд.

Фисҳи дуюм бо Ҷолҷолто алоқаманд аст. Исо бо азобу шиканҷаи худ, бо марг ва эҳёи худ тамоми башариятро аз асорати вазнинтарин ва дуру дароз халос кард: асорати гуноҳ ва марг, ки оқибати дур шудан аз Худо аст. Танҳо Масеҳ, Писари Худо тавонист ба ин вартаи дастнорас поён фарояд ва дар он ҷо қувваҳои бади ро ба мубориза даъват карда, онҳоро мағлуб кунанд. Шайтон, ки қувваҳои бади ро идора мекард, акнун шикаст хӯрд.

Ғалаба дар шарораҳои ҳаёти илоҳӣ аён аст, ки онҳо барои шифо додан аз марги рӯҳонӣ қобил ҳастанд. Ғалаба бади ва тамоми гуноҳхоро набуд мекунад ва моро ба мушоракат бо Худо оварда, аз зиндагии ҳақиқонаи бемаънӣ наҷот медиҳад. Ин наҷот аст. Он „одамони нав“-ро меофарад, ки Масеҳ аз байни онҳо аввалин буд. Касе ки ба Ӯ ҳамроҳ мешавад, ба башарияти нав тааллуқ дорад. Фоҷиаи дунё аз он иборат аст, ки ин ғалабаи Масеҳ барои касе ки имон овардан намеҳоҳад, метавонад беғойда монад. Худо барои қабули ин ё он қарор ба мо озодӣ медиҳад.

Муаллифони Инчилло ба хонандагони худ равшан нишон медиҳанд, ки воқеаи Ҷолҷолто аҳамияти кайҳонӣ дорад ва акси садои он олами моро ба ҷунбиш овард: „Офтоб тира шуд... замин ба ларза омад, ва кӯҳҳо пора шуданд...“ Ҷунин ҳодисаҳои табиат, ба монанди заминҷунбӣ ва тӯғони рег, ки ҳангоми онҳо рӯзона ҷун шаб торик мешавад, дар ин ҷойҳо кам нестанд. Лекин дар ин ҷо мо дарк мекунем, ки онҳо аъмоли Худоро ҳамроҳӣ мекунанд ва тақвият медиҳанд.

Матто ва Маркӯс гуфтаҳои афсари румиро меоварданд, ки маросими қатлро мушоҳида карда буд. Ӯ бутпараст буда, албатта маънои шаҳодати худро намефаҳмид: „Ин одам (Исо) ҳақиқатан Писари Худо буд“. Баъд аз эҳёи Исо масеҳиён дар тӯли асрҳо инро дар қалбҳои худ нигоҳ медоранд ва ба дигарон мерасонанд: Исои Масеҳ Писари Худо аст!

Рӯзи дигар баъд аз Фисҳ занҳо ба сӯи қабр мераванд.

Салӯмит, парерӯз мо натавонистем...

... часади Исоро ханут кунем, чуноне ки даркор аст...

Ман намедонам, шояд мо секаса.

Мачдалия, сангро кӣ аз даромадгоҳи қабр мегелонад?

Мо ханути бехтарин харидем, то ки инро дуруст кунем!

Нигоҳ кунед, санг дур карда шудааст. Қабр кушода аст!

То омадани мо дар ин ҷо кӣ будааст? Охир, офтоб нав баромад.

Чӣ хел даҳшат! Часади Исо гум шудааст!

Вай дар ин ҷо нест. Чӣ шудааст?

Ба фикрам, ман фаҳмида истодаам! Ӯ ба мо гуфта буд, ки аз мурдагон эҳё мешавад!

Ханутро дар ин ҷо мемонем. Ман давида ба шогирдон хабар медихам!

Маркӯс 16:1-8. Пас аз гузаштани иди шанбе Маряма Мачдалия ҳамроҳи ду зани дигар рафганҳо ва марҳамҳо харида, барои тадҳини часади Исо рафтанд. Субҳи рӯзи якшанбе, чун офтоб тулӯъ кард, занон назди қабр омаданд. Дар роҳ онҳо бо ташвиш ҳамдигарро мепурсиданд: „Оё мо сангеро, ки дари қабрро пӯшидааст, дур карда метавонем?“ Вақте ки онҳо ин сангро аллакай ғелида диданд, ҳаяҷони онҳо дучанд зиёд шуд. Онҳо ба мақбара даромаданд ва дар он ҷо ҷавони сафедпӯшero диданд, ки дар тарафи рости даромадгоҳ менишаст. Занон ба ҳарос афтоданд. Вале ӯ ба онҳо гуфт: „Натарсед! Ман медонам, шумо Исоро мечӯед, ки дар рӯи салиб кушта шуда буд. Ӯ дигар ин ҷо нест. Ӯ эҳё шуд! Нигоҳ кунед — Ӯ дар ҳамин ҷо хобида буд. Ва акнун назди шогирдонаш, назди Петрус рафта, ба онҳо гӯед, ки Исо онҳоро дар Ҷалил интизор хоҳад буд. Дар он ҷо онҳо Ӯро мебинанд, чуноне ки Ӯ ба онҳо ваъда карда буд...“ Занон аз мақбара баромада, бо даҳшат тозон давида рафтанд. Онҳо чунон дар ҳарос буданд, ки ба касе ягон чиз нагуфтанд.

Юханно, Петрус!
Ман навакак ва қабри
Исо рафтам, лекин
он холист. Ҷасади
ӯ гум шуд.

Биё,
худамон
давида рафта
мебинем!

Петрус,
ту пеш
даро!

Юханно,
оҳистатар!
Ман нафасгир
шудам!

Чӣ хел ачиб!
Юханно, ба ин чо
нигоҳ кун!

Матое ки ҷасади Исо
бо он печонида шуда буд,
чуноне вақти гӯркунӣ
монда шуда буд,
ҳамон хел аст.

Агар ҷасадро медуздиданд,
ё якчоя бо матоъ, ё бе он...
лекин он гоҳ матоъ
парешон шуда мемонд...
Аҷоиб...

Ман гап
надорам, ҳатто
намедонам чӣ
хел фикр кунам!

Юханно 20:1-18. Дар рӯзи аввали баъде шанбе, ки ҳанӯз торик буд, Маряма Маҷдалия назди қабр омад. Сангро аз пеши даромадгоҳ ғелида дида, вай давида рафт ва Петрус ва Юханноро ёфта, бо ҳаяҷон ба онҳо гуфт: „Ҷасади Исоро аз қабр гирифта бурдаанд ва маълум нест, ки ӯро кучо гузоштаанд!“

Онҳо ба сӯи қабр шитофтанд. Юханно пештар давида расид ва ба дарун надаромада, нигоҳ кард. Ӯ дар он чо парпечи матоъгинро гузошта дид. Петрус ҳам давида расид ва ба даруни қабр даромад. Ӯ низ парпеч ва рӯймолеро ки сари Исоро пӯшонда буд, дар як сӯ гузошта дид. Рӯймол печонда шуда дар як сӯ гузошта шуда буд. Он гоҳ Юханно ҳам даромада нигоҳ кард ва фаҳмид, ки Исо аз байни мурдаҳо эҳе шудааст. То ин дам барои онҳо фаҳмидани қисме аз Навишта душвор буд, ки дар он оиди ба ҳаёт баргаштани ӯ гуфта мешуд. Онҳо аз қабр баромаданд ва ба Ерусалим баргаштанд.

Рафтем! Дар ин
чо дигар монданамон
ҳочат нест.

Ба фикрам,
ман фаҳмидам.
Ӯ зинда шудааст.

Маряма Мацдалия бо чашмони пурашк ба назди чоҳ баргашт...

Мацдалия,
чаро ту
зиндаро миёни
мурдаҳо
мекобӣ?

Чаро ту гирия
мекунӣ ва ғам меҳӯрӣ?

Боғбон, агар ту
чисми ӯро бурда бошӣ,
ба ман бигӯӣ, ки ӯро
дар кучо мондӣ?

Дар ин вақт Маряма Мацдалия боз ба назди қабр омад ва дар пеши даромадгоҳ маъюсона қарор гирифт. Вай гирия карда ба дарун нигарист ва нохост дар он чо ду фариштаро дар либоси сафед дид. Яке аз онҳо дар тарафи сар ва дигаре аз тарафи пойҳои он чое менишастанд, ки пештар ҳасади Исо хобида буд. „Чаро гирия мекунӣ?“ — пурсиданд аз ӯ фариштаҳо. „Барои он ки Худованди маро бурдаанд ва ман намедонам, ки ӯро кучо гузоштаанд“. Баъди ин суханон Марям ҳис кард, ки аз пасаш касе истодааст ва ба ақиб рӯ овард. Ин Исо буд, лекин Марям ӯро нашинохт.

„Чаро гирия мекунӣ? — пурсид ӯ. Киरो ҷустуҷӯ мекунӣ?“ Вай гумон кард, ки ин боғбон аст. „Агар ту ӯро бурдаӣ, ба ман бигӯ, ки ӯ дар кучо ва ман рафта ӯро мегирам“, — гуфт Марям ба ӯ. Он гоҳ Исо гуфт: „Эй Марям!“ Вай якбора ларзид ва ӯро шинохт. „Устод!“ — хурсандона хитоб кард вай. „Ба Ман даст нарасон, — вайро огоҳ кард Исо, — зеро Ман ҳанӯз назди Падарам барнагаштаам. Лекин назди бародаронам рафта ба онҳо бигӯ: Ман назди Падари худ, назди Худои Ман ва шумо бармегардам“. Маряма Мацдалия назди шогирдон шитоб кард ва ба онҳо гуфт: „Ман Худовандро дидам!“ ва ҳамаи он чизеро, ки Исо гуфта буд ба онҳо нақл карда дод.

Марям...

Худованд
Исо!

ОҒОЯМ!

Ба Ман
нарас...

... зеро Ман бояд
назди Падари Осмони
Худ биравам...

Бирав ва ба
шогирдонам хабар деҳ!

Дўстон, ман
Худованд Исоро
дидам. Ӯ зинда аст,
Ӯ эҳё шуд! Гӯш кунед,
Ӯ ба ман чӣ гуфт!

Марям
ҳиссиётат туро
фиреб медиҳад!

Худат фикр
кун — ин
номумкин
аст!

Гапи бофта!
Хаёлот
занона!

Бегоҳии ҳамон рӯз ду нафари онҳо аз Ерусалим ба Аммоус равон мешаванд...

Хай афсӯс, охир ман чунон бовар кардам, ки Исо Масеҳи ваъдашуда аст, ки тамоми ҷаҳон интизори Ӯст!

Ба ҷои ин Ӯ чун ҷинойткори оддӣ дар салиб мурд...

Ҳа, Қлеюпос, ман низ на камтар аз ту ғамгинам

Салом ба шумо, дӯстон! Аз ҷӣ шумо ин қадар ғамгин ҳастед?

Бифаҳмонед, шояд Ман ба шумо ёрдам карда тавонам!

Наход Ту аз воқеае ки ин рӯзҳо дар Ерусалим рӯй додааст, бехабарӣ. Дар бораи Исои Носирий?

Мо умед доштем, ки Ӯ халқи моро озод мекунад...

Бале, Ӯ Масеҳ буд! ... лекин ҳоло ҳама ҷиз барбод рафт...

Аллақай рӯзи сеюм аст, ки Ӯ мурдааст.

Гарчанде ки занони мо воқеаҳои хайратовар нақл мекунад...

Имрӯз саҳар онҳо ба сари қабр рафтаанд...

... вале часади
Ўро наёфтаанд. Онҳо
мегӯянд, ки фариштахоро
дидаанд ва онҳо
гуфтаанд, ки Исо
зинда аст!

Ғайбатҳои занона!
Чанде аз дўстони мо низ қабри холиро
диданд, вале Исоро ҳамано наёфтанд.

Намедонем,
чӣ фикр кунем...

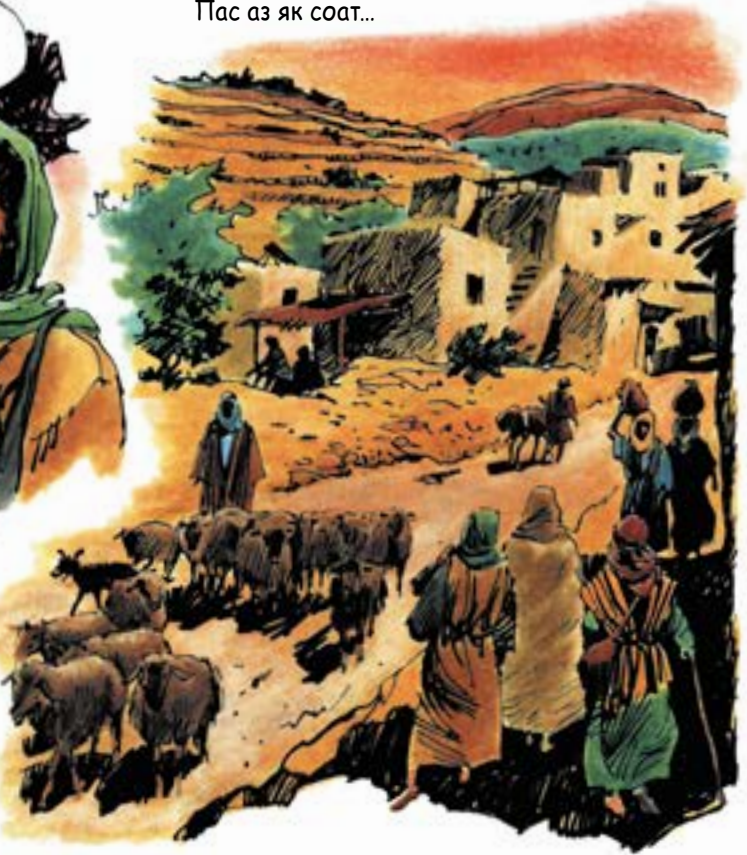
Чӣ хел шумо
бефаросат ва сустдил ҳастед,
то ба навиштаҷоти анбиёи худ
бовар кунед!

Ман ба шумо
мефаҳмонам,
ки Навиштаҷоти
Муқаддас дар
бори Ў чӣ
мегӯяд...

Бигӯ, мо
бо шавқ гӯш
мекунем...

Пас аз як соат...

Луқо 24:13-35. Худи ҳамон рӯз ду нафар аз шогирдони Исо ба деҳае равон шуданд, ки 10 километр аз Ерусалим дуртар буд. Дар аснои роҳ онҳо дар бораи ҳодисаҳои рӯзҳои охир гап мезаданд. Исо ба онҳо наздик шуд ва дар баробари онҳо равон шуд. Онҳо Ўро нашинохтанд. „Шумо дар бораи чӣ гап мезанед? Ва чаро чунин ғамгин ҳастед?“ — пурсид Ў онҳоро. Онҳо бозистоданд ва яке аз онҳо бо алам ба Ў ҷавоб дод: „Ту шояд ягона одаме дар Ерусалим бошӣ, ки дар бораи ҳодисаҳои рӯзҳои охир нашунидаӣ“. — „Ту дар хусуси чӣ мегӯӣ?“ — „Наход ту дар бораи Исои Носирӣ нашунидаӣ? Ў пайғамбар буд, ки аз ҷониби Худо фиристода шуда буд. Гуфтор ва кирдори Ў ҳар як шахсро аз миёни халқ ба ин мӯътақид месохтанд. Лекин саркоҳинон ва пирони мо Ўро ба румиён таслим карданд. Ў ба қатл маҳкум шуда, дар рӯи салиб маслуб шуд. Лекин мо бисёр умед доштем, ки Ў фиристодаи Худо Начотдиҳандаи Исроил аст. Ин ҳодиса парерӯз рӯй дода буд, вале субҳи имрӯз ҳикояти занони мо моро ба ҳайрат овард. Пеш аз тулӯи офтоб онҳо назди қабр рафтанд, вале Ўро дар он ҷо наёфтанд. Онҳо мегӯянд, ки фариштагонро дидаанд, ки ба онҳо гуфтаанд: „Исо зинда аст!“ Баъзе аз мо худи ҳамон дам назди қабр давиданд. Чуноне ки занон нақл карда буданд, он ҳақиқатан ҳолӣ буд. Лекин онҳо Исоро надиданд.“ Исо гуфт: „Шумо чӣ тавр бефаросат ҳастед! Чаро пешгӯиҳои пайғамбаронро ё намефаҳмед, ё ба онҳо бовар намекунад? Оё Масеҳро лозим набуд ҳамаи ин азобҳоро аз сар гузаронад ва баъд Худо Ўро бар сари ҳамаи одамон бимонад?“ Ва Исо ҳамаи ин чизро, ки дар Навиштаи Муқаддас дар бораи Ў гуфта шудааст, ба онҳо фаҳмонда дод.

Ана ба Аммоус ҳам расидем.
Бо мо бимон...

Рост, ҳамроҳи
мо бимон, пагоҳ
баъд меравӣ...

Хуб, Ман
мемонам...

Дар сари хӯроки шом Ӯ нонро
гирифта, онро баракат дод ва
пора карду ба онҳо дод...

Он гоҳ чашмони онҳо
кушода шуд, ва онҳо
Ӯро шинохтанд...

Вале Исо аз
назарашон
нопадид
шуд...

Тезтар
ба қафо, ба
Ерусалим...

Ба шогирдон
хабар додан даркор!

Исо
зинда аст!
Исо зинда
аст!

Дар зимни ин онҳо ба деҳа наздик шуданд. Онҳо гумон карданд, ки Исо роҳро давом додан мехоҳад ва онҳо аз Ӯ хоҳиш карданд: „Илтимос, бо мо бимон, зеро ба зудӣ тамоман торик мешавад“. Он гоҳ Ӯ ҳамроҳи онҳо ба хона даромад. Вақте ки онҳо ба сари таом нишастанд, Исо нонро гирифта баракат дод ва онро пора карда, ба онҳо тақсим кард. Дар ин лаҳза, ниҳоят, онҳо Ӯро шинохтанд. Вале Ӯ барои онҳо ноаён шуд. Ва он гоҳ гӯё парда аз чашмони онҳо афтод: „Охир, мо ҳис мекардем, ки ин Исо буд, вақте ки Ӯ дар роҳ бо мо гап мезад ва пешгӯиро аз Навиштаи Муқаддас ба мо фаҳмонда мебуд“. Ҷурсатро аз даст надода, онҳо ба Ерусалим баргаштанд. Дар он ҷо шогирдон ва дӯстони Исо чамъ шуда, онҳоро пешвоз гирифтанд: „Худованди мо эҳё шуд! Петрус Ӯро дидааст!“ Он гоҳ онҳо ба чамъшудагон нақл карданд, ки дар роҳ ба сӯи деҳа бо онҳо чӣ рӯй дод ва чӣ тавр хангоми тақсим кардани нон онҳо Исоро шинохтанд.

Дилам дар ман месўхт,
вакте ки Ў Навиштаҷотро
мефаҳмонд!

Ман дар аввал
ҳеч чиз нафаҳмидам...
Вале Ў ҳамаашро
чунон фаҳмонд!...

Дўстон, гўш кунед!
Хабари хуш!

Аввал моро гўш
кунед! Исо зинда аст!
Ў эҳе шуд! Петрус
Ўро дид!

Моро гўш кунед!
Мо Ўро шинохтем,
вакте ки Ў нон
пора кард..

Баногоҳ Исо
дар байни
онҳо пайдо
мешавад...

Салом
ба шумо,
дўстон!

Ин чист?
Наход Исо
аст, ё ки ин
рўъёст!

Чаро шумо ин қадар
сустимон ҳастед? Магар рўҳ
чун Ман гўшт ва устухон
доред?

Исо зинда аст!
Ана шодӣ! Ҳақиқатан
зинда аст!

Баъзеи шумо ҳамоно
шубҳа мекунанд... Оё ягон чизи
хўрданӣ доред?

Ана пораи
моҳии бирён...

Навиштаҷот мегўянд,
ки Масеҳ уқубат мекашад
ва кушта мешавад, вале баъд
эҳе мешавад.

Шумо ҳама шоҳиди
ин ҳастед. Ин хабари
некро дар тамоми ҷаҳон
мавъиза кунед!

Луқо 24:36–48. Онҳо ҳанўз ҳикоятро тамом накарда, ногаҳон Исо дар байни онҳо зоҳир шуд. „Осоиштагӣ бар шумо бод“, — салом дод Ў ба онҳо. Онҳо ба даҳшат афтода, қарор доданд, ки рўхро мебинанд. „Шумо аз чӣ метарсед? — пурсид Исо. — Чаро шумо шубҳа мекунед, ки ин Манам? Маро ламс кунед ва бовар хоҳед кард, ки Ман рўҳ нестам. Рўҳ бо чисм ва хун намешавад“. Ва Ў дастон ва пойҳои худро ба онҳо нишон дод. Лекин онҳо аз хурсандии бениҳоят ҳанўз сарфаҳм намераванд, ки дар назди онҳо Исо меистод. Ниҳоят Ў онҳоро пурсид: „Оё дар ин ҷо ягон чизи хўрданӣ доред?“ Онҳо порчаи моҳии бирёнро ба Ў оварданд ва Ў дар пеши назари онҳо онро хўрд... Сипас ба онҳо фаҳмонда дод, ки суханони пешгўишударо дар бораи азобҳо, марг ва эҳеи Ў чӣ тавр фаҳмидан лозим аст... ва гуфт: „Ҳамаи халқҳои рӯи замин бояд бишнаванд: ҳар касе ки назди Ман бармегардад, гуноҳҳои Ў омурида хоҳанд шуд. Инро аввал дар Ерусалим хабар диҳед... Шумо бо чашмони хеш дидед, ки ваъдаи Худо иҷро шуд. Шумо шоҳидони Ман ҳастед“.

Шаби аввали баъди Фисҳ Исои эҳёшуда ба шогирдонаш зоҳир шуд. Як ҳафта пас онҳо боз вохӯрданд...

Ана Тумо! Афсӯс ки ту ҳафтаи гузашта бо мо набудӣ. Ту ҳам Исоро медидӣ!

Ин ҳайратовар мебошад, аммо ҳақиқат аст. Ё бо мо буд!

Шумо девона шудаед!

Лекин маро аҳмақ намекунед! Ин чӣ ҳаёлҳои хом?!

Гӯш кун, Тумо, мо пинҳонӣ чамъ шуда будем ва аз тарси фарисиён дарҳоро баста будем...

...Ногоҳ Исо омад ва дар байни мо истод. Афсӯс, ки ту ҳамроҳи мо набудӣ!

Фаҳмо. Шумо бо мурдани Ё муросо карда наметавонед...

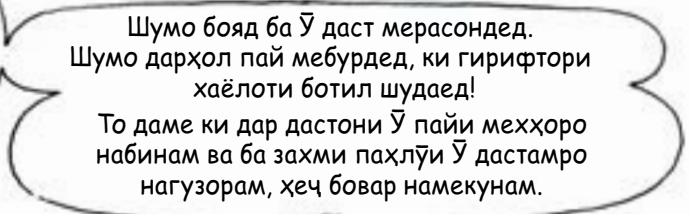
...бинобар ин Ёро дар ҳама ҷо мебинед!

Ҳамаи ин бофтаи ҳаёлотӣ шумост.

Тумо, ин рӯъё набуд: Ё ба мо чароҳатҳои Худро нишон дод! Мо ҳақиқатан Ёро дидем!

Аммо шумо ба Ё даст нарасондаед!

Шумо бояд ба Ё даст мерасонед. Шумо дарҳол пай мебардед, ки гирифтори ҳаёлотӣ ботил шудаед! То даме ки дар дастони Ё пайи мехҳоро набинам ва ба захми паҳлӯи Ё дастамро нагузорам, ҳеҷ бовар намекунам.

Яке аз дувоздаҳ шогирд, ки Тумо ном дошт, дар он ҷо ҳузур надошт. Ва чун онҳо ба ӯ гуфтанд: „Мо Худовандро дидем!“, ӯ ба ин бовар қардан намеҳост. „Ман фақат он гоҳ бовар мекунам, ки дастони бо мех сӯроҳарда ва захми паҳлӯи Ёро мебинам. Ман мехоҳам онҳоро бо дастони худ ламс кунам“.

Юҳанно 20:19-29. Дар ин шомӣ якшанбе ҳамаи шогирдон дар як хона чамъ шуданд. Аз тарси фарисиён ва саркоҳинони яҳудӣ ҳамаи дарҳо саҳт баста шуда буданд. Ва ноҳост Исо дар байни онҳо пайдо шуд ва бо суханони „Осоиштагӣ бар шумо бод“ ба онҳо салом гуфт. Сипас ӯ захмҳои дастон ва пойҳои худро ба онҳо нишон дод. Вақте ки шогирдон Исоро диданд, хурсандии онҳо ҳадду қанор надошт. Ва Исо боз ба онҳо гуфт: „Осоиштагӣ бар шумо бод! Чуноне ки Падар Маро ба ин дунё фиристод, Ман низ шуморо мефиристам. Сипас ӯ бар онҳо дамид ва гуфт: Рӯҳулқудсро қабул кунед! Агар шумо гуноҳҳои касеро афв кунед, онҳо омурзида хоҳанд шуд, лекин касеро, ки афв накунед, ба ӯ бахшида намешавад“.

Ногаҳон Исо дар пешашон пайдо мешавад...

Баъд аз 8 рӯз шогирдон боз дар ин хона чамъ омаданд ва ин дафъа низ Тумо ҳамроҳи онҳо буд. Дарҳо боз баста буданд, лекин чун пештара Исо дар байни онҳо пайдо шуда, бо суханони

„Осоиштагӣ бар шумо бод!“ ба онҳо салом дод. Сипас Ӯ ба Тумо гуфт: „Ангуштони худро бар дастони сӯроҳардаи Ман гузор. Дасти худро ба захми паҳлӯи Ман бимон! Ва дигар шубҳа нақун, балки имон овар!“ — „Худованди ман ва Худои ман!“ — хушнуд шуда, хитоб кард Тумо. „Ту ба хотири он ки Маро дидӣ, имон овардӣ. Вале дар ҳақиқат хушбахтанд касоне ки Маро надида, имон меоваранд“, — ҷавоб дод Исо.

Тумо, ту бовар кардӣ, барои он ки Маро дидӣ. Хушо онҳое ки намебинанд, вале бовар мекунад!

Дўстон,
шабона ман
моҳигирӣ
меравам!

Мо ҳам бо
ту меравем!

Вале ин
шаб онҳо
моҳӣ сайд
накарданд...

Субҳгоҳон
Исо сар соҳил
пайдо мешавад.

Э-э-э!
Сайдатон
чӣ хел?

Ҳеч
чиз сайд
накардем!

Шаби
бад. Бе фоида
азоб кашидем!

Юҳанно 21:1-24. Баъд аз чанд вақт Исо боз як бори дигар дар назди баҳри Ҷалил ба шогирдонаш зоҳир шуд. Чанд нафар аз шогирдонаш, аз ҷумла Петрус, Тумо, Яъқуб ва Юҳанно дар он ҷо ҷамъ шуданд. „Ман барои сайди моҳӣ меравам“, — гуфт Петрус. „Мо ҳам меравем“, — дигарон низ ба ӯ ҳамроҳ шуданд. Онҳо ба қайқ нишастанд ва аз соҳил дур шуданд. Вале дар давоми тамоми шаб ягон чиз сайд накарданд. Бомдодон онҳо шахсеро диданд, ки дар соҳил меистод, вале нафаҳмиданд, ки Ӯ Исо аст. Ӯ онҳоро пурсид: „Оё шумо ягон чиз сайд кардед?“

Маро гӯш
кунед!

Тӯрро
аз тарафи
рости кишти
партоед!

Ў чӣ
мегӯяд?

Мо тӯрро
аз ин тараф
партоем?

Шояд Ў
селаи моҳиро
дида бошад?

Як бори дигар
дида мебароем. Кани
сар мекунем!

Тӯрхоро парто!

Ў дуруст
гуфт!

Аз афташ, ҳамаи моҳии кӯл дар ин чо
чамъ шудааст... Ана ин сайд!

Баъдтар, тӯрхоро
кашида бароварда...

Ин моҳигирии дигарро ба хотирам
овард... Эй, Петрус, ман фаҳмидам!
Ин Худованд Исо аст!

— „Не“, — ҷавоб доданд онҳо. Он гох Ў гуфт: „Тӯрхоро ба тарафи рости қайқ биандозед ва шумо сайди хубро ба даст хоҳед овард!“ Онҳо мувофиқи маслиҳати Ў амал карданд ва он қадар моҳии зиёд сайд карданд, ки тӯрро ба қайқ кашиданд натавонистанд. Он вақт Юҳанно ба Петрус гуфт: „Ин Худованд аст!“ Инро шунида, Петрус ба об чаҳид ва ба соҳил шино кард. Соҳил тақрибан дар масофаи сад метр дуртар воқеъ буд. Шогирдони дигар аз пайи ӯ бо қайқ шино карда, тӯри пури моҳиро аз паси худ мекашиданд. Вақте ки қайқ ба соҳил расид, онҳо дар он чо гулхани афрӯхта ва моҳии дар он бирёншударо диданд.

Аник, Юханно! Фақат Ӯ чунин карда метавонад! Либосамро ба ман деҳ, ман шино карда меравам, ин хел тезтар мешавад!

Исо, Исо мо Туро шинохтем!

Камтар моҳӣ бо худ гиред. Мо наҳорӣ мекунем!

Ҳеч фикр намекардам, ки Исо моро дар ин ҷо вомерӯрад...

Бале, ин Исо аст! Чӣ хел хуб, ки Ӯ ҳамеша бо мост!

Ман 153 моҳии калонро ҳисоб кардам ва тӯр надарид...

Дар назди он нон гузошта шуда буд. „Аз моҳие ки ҳозир сайд кардед, якчандторо гирифта биёред“, — хоҳиш кард Исо аз шогирдон. Петрус ба назди қайқ рафта, тӯрро ба соҳил кашид. Дар он 153 моҳии калон буд. Ва гарчанде ки тӯр аз моҳӣ пур буд, он надарид. „Акнун биёед ва бихӯред“, — гуфт Исо. Ягон шогирд ҷуръат накард, ки Ӯро пурсад: „Ту кистӣ?“ Вале ҳамаи онҳо медонистанд: ин Худованд аст. Ин бори сеюм буд, ки Исо баъди аз байни мурдагон эҳё шудан бо шогирдонаш вохӯрд.

Баъди хӯрок...

Петрус,
оё ту Маро дӯст
медорӣ?

Оё ту Маро
бештар аз дигарон дӯст
медорӣ?

Бале, бале Исо. Ту
медонӣ, ки ман Туро дӯст медорам!
Ту ҳама чизро медонӣ!

Гӯсфандони
Маро
бичарон.
Чӯпони
хуб бош!

Петруси бечора, қариб гири
мекунад... Гулхани мо ба ӯ гулхани
ҳавлии саркоҳинро ёдовар мекунад!

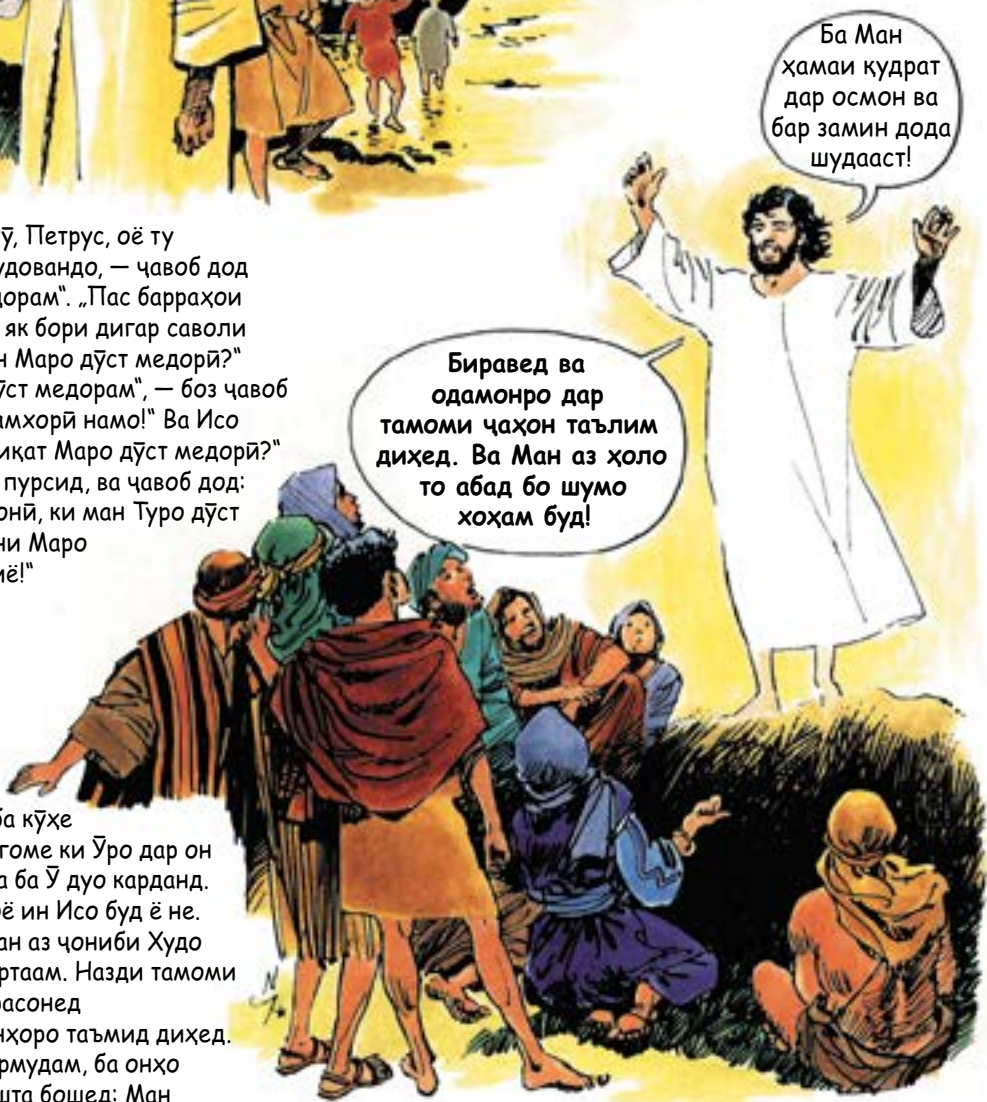
Ба Ман
ҳамаи қудрат
дар осмон ва
бар замин дода
шудааст!

Пас аз ноништа Исо Петрусро пурсид: „Бигӯ, Петрус, оё ту маро аз онҳо бештар дӯст медорӣ?“ „Оре Худовандо, — ҷавоб дод Петрус, — Ту медонӣ, ки ман Туро дӯст медорам“. „Пас барраҳои Маро бичарон“, — гуфт Исо ба ӯ. Ва Исо боз як бори дигар саволи худро тақрор кард: „Петрус, оё ту ҳақиқатан Маро дӯст медорӣ?“ „Оре, Худовандо, ту медонӣ, ки ман Туро дӯст медорам“, — боз ҷавоб дод Петрус. „Пас барои гӯсфандони Ман ғамхорӣ намо!“ Ва Исо бори сеюм ӯро пурсид: „Петрус, ту дар ҳақиқат Маро дӯст медорӣ?“ Петрус ғамгин шуд, ки Исо бори сеюм аз ӯ пурсид, ва ҷавоб дод: „Худовандо, Ту ҳама чизро медонӣ. Ту медонӣ, ки ман Туро дӯст медорам“. Ва Исо боз ба ӯ гуфт: „Гӯсфандони Маро бичарон... ва ба ӯ фармуд: — Аз паси Ман биё!“

Биравед ва
одамонро дар
тамоми ҷаҳон таълим
диҳед. Ва Ман аз ҳоло
то абад бо шумо
ҳоҳам буд!

Дар наздикии Ерусалим дар кӯҳи
Зайтун Исои эҳёшуда бори охирин бо
шогирдони Худ ва бо занҳои содиқ
вохӯрд.

Матто 28:16-20. Ёздаҳ шогирд дар Ҷалил ба кӯҳе
бароманд, ки Исо ба онҳо гуфта буд. Ҳангоме ки ӯро дар он
ҷо دیدанд, онҳо дар назди ӯ ба зону афтада ба ӯ дуо карданд.
Лекин баъзе аз онҳо шубҳа мекарданд, ки оё ин Исо буд ё не.
Он гоҳ Исо ба онҳо наздик шуд ва гуфт: „Ман аз ҷониби Худо
тамоми қудратро бар замин ва осмон гирифтаам. Назди тамоми
халқҳо равед ва таълимоти Маро ба онҳо расонед
ва ба исми Падак ва Писар ва Рӯҳулқудс онҳоро таълим диҳед.
Ба ҷо овардани ҳар он чиро, ки ба шумо фармудам, ба онҳо
таълим диҳед. Шумо метавонед боварӣ дошта бошед: Ман
ҳамеша ва дар ҳар ҷо то охирзамон бо шумо ҳастам“.

Мақбараи муқаддас дар Ерусалим

Баъди аз рӯи салиб гирифтани часади Исо дар дафни Ӯ ду шахс иштирок карданд: китобдони фарисӣ Ниқудимус, ки шогирди махфии Исо буд ва Юсуф аз Ҳаромот, яке аз одамони обрӯманди Ерусалим, ки инчунин Исоро бисёр кадр мекард.

Дар теппаи наздикии Чолчолто Юсуф мақбараи даруни кӯҳ қандашударо дошт, ки даромадгоҳи он бо санги калони осӣе пӯшида мешуд. Ин мақбара пештар ҳеҷ гоҳ истифода нашуда буд. Часади Исоро дар даруни он гузоштанд.

Дар давоми садсолаҳое ки аз он замон гузаштаанд, бисёр халқҳо барои соҳиб шудан ба ин мақбараи машҳуртарини ҷаҳон мубориза мебаранд. Дар соли 320-уми милодӣ қайсари Рум Константин дар болои он калисои бузургро бунёд кард, ки он баъдтар аз тарафи форсиён хароб карда шуд.

Ҳоло аз мақбара танҳо таҳкурсии он боқӣ мондааст. Дар болои он калисои хурде сохта шудааст, ки дар даруни калисои садсолаи 12-ум воқеъ аст. Масеҳиёни кишварҳои зиёд ба ин ҷо барои зиёрат меоянд. Барои ҳар як имондор албатта, на тамошои мақбара, балки орзуи дидани Исои эҳёшуда, дар дили худ ҷо додани тимсоли Ӯ муҳим мебошад.

Эҳёи Исо

Рассомони сершумор Исои аз мақбараи худ бо байраки галаба намудоршударо тасвир мекарданд. Ин расмҳо, албатта, ҳеҷ гоҳ наметавонианд он воқеаи субҳи фисхро акс кунонанд. Зеро эҳёшавии Исо воқеаи олами Худо буд, оламе ки ба тафаккури мо номафҳум аст, воқеае ки онро дидан номумкин буд. Он бе шохидон ба вуқӯъ омад — одамоне онро надиданд. Ва бо вучуди ин, ҳодисаи мазкур дар таърихи инсоният тамоман ҳақиқӣ аст ва аз ҳар як ҳодисаи дигар дар он равшантар нақш бастааст. Инчили Матто (28:2–4) танҳо дар бораи он чӣ то эҳёшавӣ ва баъди он рӯй дода буд, зикр мекунад: фариштаи дурахшони Худо санги калонро аз даромадгоҳ дур мекунад, посбонон барои баромадани Исо аз мақбара монъе шуда наметавонанд ва мисли мурда ба замин меафтанд. Ин посбонон гуё рамзи душманони Ӯ мебошанд, ки беимонанд ва зиндагиро, ки дар сари он Исои эҳёшуда истодааст, рад мекунанд ва бинобар ин, дар ҳолати марги рӯхонӣ ҳастанд.

Сипас Матто мегӯяд, ки чӣ тавр фаришта занони маъюсро таскин дода, ба онҳо мегӯяд: „Натарсед! Ман медонам, шумо Исоро ҷустуҷӯ мекунед, ки дар рӯи салиб кушта шуда буд. Ӯ дигар дар ин ҷо нест. Ӯ эҳё шуд; пешгуи Ӯ ба амал омад“.

Марқус ҳам дар бораи фаришта (ҷавоне бо либоси сафед) ва Луко низ дар бораи „ду мард бо либоси сафеди дурахшанда“ суҳан меронад. Фариштаҳо фармони Худоро иҷро карда, ба шохидоне ки мақбараро ҳолӣ ёфта буданд, дар бораи даҳолати Худо хабар медиҳанд ва дар айни замон тасдиқ мекунанд, ки Исо „Ҳокими Ҳаёт“ шудааст.

„Исо эҳё шуд“ чи ро ифода мекунад?

Ҳаввориён ва масеҳиёни аввалин, ки таассурот ва ақидаҳои онҳо дар Инчилҳо аниқ инъикос ёфтааст, соҳиби далелҳо буда, боварӣ доштанд, ки Исо дар зерини ҳукми марг намонд, балки ба ҳаёти нав гузашт; аз ҳамин вақт сар карда ӯ дар ҳузурӣ Худо зиндагӣ мекунад. Чисми Ӯ, ки аз ҷониби Худо боз офарида шуд, бо вучуди ин, дар як вақт ҷисми маслӯбшуда низ мебошад. Дар ҳаёти нави худ Исо аллақай ба қонунҳои замон ва макон, ки дар Зами́н амал мекунанд, тобеъ нест, Ӯ дигар ба дарҳои кушод эҳтиёҷ надорад, то ки мақбараро тарк кунад ё ба хона дарояд. Ӯ метавонад дар зиндагии ҳар яки мо ба таври номамоён ҳузур дошта, бо нерӯи худ ҳар шахсро мунтазам дастгирӣ кунад.

Галабаи Исо бар марг аз он шаҳодат медиҳад, ки ҳаёт баъд аз он ҳам давом дорад. Ҳар касе ки бо имон ва итоат бо Исо алоқаманд аст, аз мурдагон эҳё мешавад, бо ҷисми нав, ки бар хилофи ҳозира, ба фаношавӣ тобеъ нест. Баъди эҳёи худ имондорон ҳамроҳи Исо зиндагӣ хоҳанд кард. Ӯ „аввалин эҳёшуда аз мурдагон“ мебошад. Ҳар як одам ба вазифаи муъҷизавӣ — дохил шудан ба беинтиҳои малакути Худо даъват шудааст.

Бар хилофи Лаъзор, ки баъди марг ба ҳаёт оварда шуд ва боз ҷанд сол зиндагӣ карда аз нав вафот кард, Исо дигар ҳеҷ гоҳ нахоҳад мурд. Ӯ ба ҳолати тамоман нав гузашт. Мо ин ҳаёти навро ба худ муфассал тасаввур карда наметавонем; он дар андозаи дигар аст ва ба малакути Худо тааллуқ дорад. Лекин барои қабул кардани даъват ба ин ҳаёти нав, дар бораи он ба тамоми тафсилотҳои тамоман аниқ фаҳмидан лозим нест. Агар мо аз Китоби Муқаддас маълумот ва дар бораи ҷиддияти марг ва довари баъди он тасаввурот дошта бошем ва агар мо ба эътибор гирем, ки на фақат марги ҷисмонӣ, балки „марги дуҷум“ — абадӣ ҳам вучуд дорад, ин басанда аст.

Ба масеҳиёни аввалин мурочиат карда, ҳавворӣ Павлус мегӯяд: „Агар Исо дар ҳақиқат эҳё нашуда бошад, пас имони шумо беасос аст, ҳаёли хом аст“ (1 Қўринтиён 15:14). Дар ҳақиқат масеҳӣ будан, яъне ба Исои эҳёшуда имон овардан аст. Павлус, ки ин номаро ҳанӯз пеш аз навишта шудани Инчилҳои аввалин навишта буд, дар он ҳамаи вохӯриҳоро бо эҳёшуда зикр мекунад ва бештар аз 500 шохидро номбар мекунад, ки он вақт аксарияти онҳо ҳанӯз зинда буданд (ва пас наметавонианд гуфтаи Павлусро тасдиқ кунанд).

Дар замони мо бисёр одамоне ба эҳёи Исо шубҳа мекунанд. Магар чизе ки ба илм ва таҷрибаи мо муҳолифат мекунад, рӯй дода наметавонад? Шогирдони Исо ҳам шубҳа доштанд. Инчилҳо (масалан, Луко

24:11–14) дар бораи ноустувории онҳо ва ҳавфи қурбонии фиреби ҳис шудан маълумот медиҳад. Маҳз барои ҳамин Тумо мехост ба захираи ҷисми Исо ҳатмат даст расонад.

Дар давоми 20 садсолаи гузашта борҳо кӯшиш карда шуд, ки ҳодисаи эҳёшавии Исо аз ҳақиқати воқеаи бароварда шавад. Масалан, мегуфтанд, ки иборати „Исо эҳё шуд“ он ҳақиқатро тасвир намекунад, ки Исоро баъди маргаш зинда ва дар шакли аввала диданд, балки танҳо онро ифода мекунад, ки ӯ дар хотири шогирдонаш зинда мондааст, мақсадҳои олий ва таълимоти ӯ зинда ҳастанд ва дигар сохтани қалбҳои одамоне ва ҳаёти рӯи заминро давом медиҳанд.

Азбаски ин ақидаҳо ба маълумотҳои дар Инчилҳо овардашуда муҳолиф ҳастанд, тарафдорони онҳо мураттибони Инчилҳоро дурӯғгӯ ва ҳаёлпараст мешуморанд. Ба муқобили ин беимононе миллионҳо имондорони ҳақиқӣ дар тамоми ҷаҳон бо имони худ ба Исо шаҳодат медиҳанд: агар Исо монанди дигарон танҳо шахсияти таърихи машҳур ва кайҳо аз дунё рафта мебуд, масеҳиён наметавонианд ақаллан бо таълимоти ва фаёлияти ӯ ба вачд оянд, вале наметавонианд уро ҷунон дӯстдоранд ва тайёр бошанд барои ӯ ҷон нисор кунанд. Танҳо шахсияти ҳақиқатан зиндаро ҷунон дӯст доштан мумкин аст. Дар имони масеҳӣ аз ҳама муҳимтарин шахсияти абадзинда — Исо аст.

Инчилҳо, дар бораи вохӯриҳо бо Исо нақл карда, хусусан ду намуди маълумотро қайд мекунанд, ки шогирдони Ӯ гирифта буданд. Дар баъзе маълумотҳо таъкид карда мешавад, ки Исоро баъди маргаш зинда дидаанд ва аз ӯ далелеро пайдо кардаанд, ки Ӯ шабах нест: Ӯ дар намуди одатӣ буд, ба худ даст расонданро иҷозат медод, гап мезад, меҳӯрд, аз як ҷо ба ҷои дигар пиёда роҳ мегашт. Гарчанде ки ҷисми нави Ӯ ба қонунҳои фазо ва замон вобастагӣ надошт, вале наметавонист худро ба онҳо тобеъ кунад. Дар айни замон Исо нишон медод, ки аллақай ба олами дигар тааллуқ дорад — Ӯ ногаҳон дар хонае пайдо мешуд, ки дарҳои он баста буданд ва ҳамчунон якбора нопадид мегашт.

Дар маълумотҳои дигар, дар навбати аввал диққати асосӣ ба мақоми баланд ва аҳамияти шахси эҳёшуда дода мешавад. Пас аз галабаи Худ бар марг, Ӯ Ҳокими дунё гардид. Ҷунончи, ҳангоми вохӯрӣ бо шогирдонаш дар Чалил, Исо дар бораи Худ мегӯяд: „Ба Ман тамоми қудрат бар замин ва дар осмон дода шудааст“ (суҳанони охири Иничили Матто).

Ҳар ду намуди маълумот якдигарро мукамал месозанд. Исои эҳёшуда на танҳо ҳамсухбати шиноси хуб, балки Худованд ва Худо, Ҳокими дунё ва таърих низ мебошад.

Вохӯриҳо бо Исо пас аз эҳёи Ӯ

Он ҳақиқат, ки мақбара ҳолӣ буд, худ аз худ ҳанӯз исботи эҳёи Исо намебошад. Ин аз саволи Марям ба „боғбон“ низ бармеояд. Аммо далелҳои эҳё даркор мебошанд. Ба қатори онҳо ҳақиқати чанде дертар зикркардаи хавворӣ Петрус дохил мешавад, ки мувофиқи он, ҳисми Исо дар мақбара ба вайроншавӣ дучор нашуда буд (Аъмоли Ҳаввориён 2:24–32).

Вохӯрии Исо бо Маряма Мачдалия

Исои эҳёшударо якбора нашинохтанд. Лекин як сухани Ӯ (чунончи ба Марям), як аломат (чунончи ҳангоми пора кардани нон дар назди шогирдон дар Аммоус) кифоя аст, то ки ба Ӯ бовар кунанд ва дар Ӯ Исои эҳёшударо эътироф кунанд. Исо ягон қасро мачбур намекунад; ҳар як шахс озод аст ва метавонад имон наоварад...

Вақте ки Маряма Мачдалия Исоро мешиносад, меҳода ба Ӯ даст расонад ва Ӯро нигоҳ дорад. Вай фикр мекунад, ки акнун Ӯ бо шогирдонаш мемонад ва ҳама чиз чун пештара мешавад. Исо чизи дигарро ба вай мефаҳмонад. Минбаъд Ӯро дидан, ба Ӯ даст расондан, бо Ӯ гап задан, пойҳои Ӯро бӯсидан мумкин нест. Ин онро ифода намекунад, ки Исо шогирдони худро тарк мекунад. Ӯ ҳамеша ҳамроҳи онҳо хоҳад буд; ҳузури Ӯ дигар, аммо бо вучуди ин ҳақиқӣ хоҳад буд; шахси имондор аллакай Исоро намебинад, вале ҳузури Ӯро ҳис мекунад. Вохӯрии Ӯ бо Маряма Мачдалия инро ба мо таълим медиҳад.

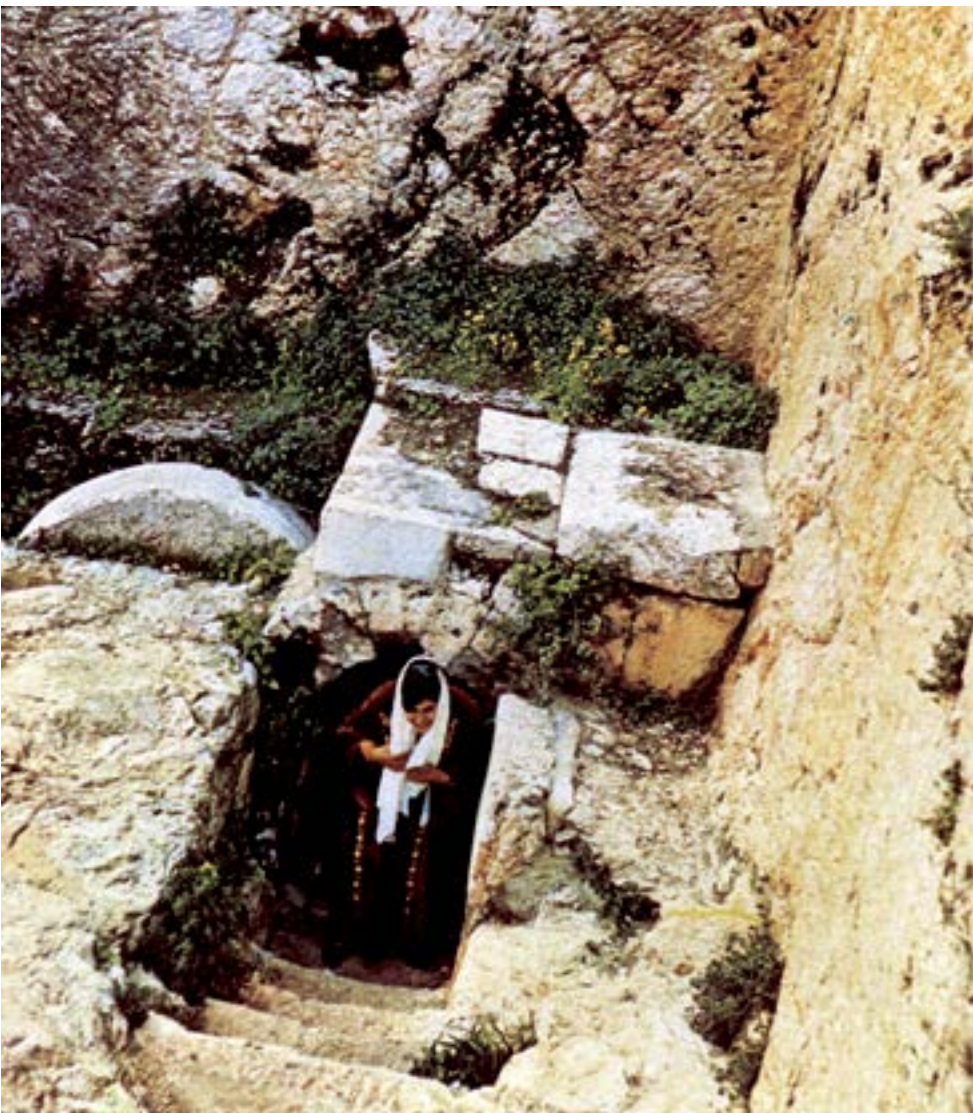
Вохӯрӣ бо шогирдон аз Аммоус

Чӣ тавре ки аз ин маълумот бармеояд, Луко дар маҷлисҳои ҷамоати масеҳиёни аввалин иштирок кардааст. Қисми аввали он маҷлисо ба амиқ гардондани маҷмӯи маълумотҳо дар бораи фиристодаи Худо бахшида мешуд; ба монанди он ки Исои эҳёшуда дар роҳ ба сӯи Аммоус Худаш ба ҳар ду ҳамроҳони худ пешгӯиҳои Аҳди Ҷадидро, ки ба Масеҳ дахл доштанд, баён мекард.

Мо ҳам имрӯз дар қисми аввали ибодати худ чунон рафтор мекунем, вақте ки дар асоси Китоби Муқаддас — Аҳди Қадим ва асосан Аҳди Ҷадид бо Ӯ наздиктар шинос мешавем. Лекин доништан дар бораи Ӯ басанда нест — бо Ӯ шахсан вохӯрдан лозим аст.

Вақте ки фикрҳои шогирдони Ӯ бо матнҳои муқаддас равшан ва қалбҳои онҳо рӯҳбаланд шуданд, Исо нонро пора кард ва дар хӯрокхӯрии онҳо иштирок кард. Дар қисми дуҷуми ибодати ҷамоати аввалин низ чунон буд — дар вақти „пора кардани нон“ суханони Исо дар бораи нон ва шароб тақдор мешуданд. Мо дар хӯрокхӯрии якҷоя — таоми шомӣ пинҳонӣ иштирок карда, ин одатро имрӯз ҳам давом медиҳем. Имон дарк карданро имкон медиҳад, ки дар баробари ин, Исо, чун замоне дар Аммоус, бо мо хӯрок мехӯрад, дар байни мо ҳузур дорад. Луко маҳз ҳаминро ба мо фаҳмондан мехост.

Ин сурати мақбараи замони Исои Масеҳ дар бораи он ҷое ки ҷасади Исо дафн шуда буд, маълумоти равшан медиҳад; он имконияти „дидан“-и онро медиҳад, ки чӣ тавр субҳи иди фисҳ замон сангро, ки даромадгоҳро менӯшонад, ба як сӯ гузошташуда ёфтанд.

Маънои Имонуил „Худо бо мо“ аст

Дар муддати 20 рӯз баъди эҳёшавӣ Исоро қариб 500 шохид дар ҷойҳои гуногун мебинанд. Набояд фикр кард, ки Исо ин вақтро барои интизории гузаштани худ ба малакути Худо мегузаронад. Ӯ аллакай аз лаҳзаи эҳёшавиаш дар олами Худо, дар назди Падари худ мебошад.

Луко Инчили худро бо вохӯрии охири Исо бо шогирдонаш дар наздикии Ерусалим дар кӯҳи Зайтун анҷом медиҳад (24:50–53). Дар он ҷо Ӯ „шогирдонро баракат дода, аз онҳо ҷудо шуд ва ба осмон баромад“. Мо инро сууди Исо меномем.

Ба худ тасаввур кардан нодуруст мебуд, ки Исо чун кайҳоннавард ба кайҳон парвоз кард. Дар маълумоти дуҷуми худ (Аъмоли Ҳаввориён), Луко ин ҳодисаро тасвир карда, мегӯяд: „Абр Исоро фаро гирифта, аз назари шогирдон пинҳон кард“. Ду фариштаи Худо ба ӯ хаввориёни боқимонда мегӯянд, ки „чӣ тавре Исо ба осмон сууд кард, боз ҳамон тавр хоҳад баргашт“. Матто аз тарафи худ дар охири маълумоташ қайд карданро зарур мешуморад,

ки видои зоҳирӣ бо Исо дар ҳақиқат онро ифода намекунад, ки Ӯ шогирдонашро тарк мекунад. Исо ба онҳо ваъда медиҳад: „Ман ҳамеша ва дар ҳама ҷо, то охирамон бо шумо хоҳам буд“. Бовар доштан — дар ҳар вазъият ваъдаҳои Исоро ба назар гирифтани аст.

Дар аввали Инчили Матто гуфта мешавад, ки пешгӯии пайғамбар Ишаъё дар бораи Исо иҷро шуд: „Бокирае ҳомила хоҳад шуд ва писаре хоҳад зод. Ӯро Имонуил меноманд, ки маънояш «Худо бо мо» аст“.

Инчил чуноне ки оғоз шуд, боз ҳамон тавр ба анҷом мерасад. Исо Имонуил аст; ба воситаи Исо „Худо бо мо“ мешавад. Саргузашти Исо дар рӯи замин ба охир расид. „Ӯ дар байни мо зиндагӣ мекард“, — шаҳодат медиҳанд хаввориёне ки танҳо дида ва шунидаи худро навиштаанд. Ва мо, масеҳиёни ҳозира метавонем тасдиқ кунем: Ӯ дар байни мо ноён, вале ба таври эҳсосшаванда зиндагӣ мекунад. То вақте ки Ӯ чун Худованди дидашавандаи тамоми ҷаҳон биёяд.

Эзоҳ

Гуноҳ — амал ва андешае ки ба талаботҳои Худо нисбати рафтори одам мувофиқат намекунад.

Имон — боварӣ ба Худо ва таълимоти Ӯ, ки дар Китоби Муқаддас ифода ёфтааст. Имон ба он, ки Худо ва таълимоти Ӯ манбаъҳои бозътимодтарини қоидаҳои рафтор, манбаъҳои ҳаёт мебошанд.

Ҷаришта — фиристодаи Худо бо супориши махсус ба шахси муайян. Ба забони юнонӣ „ангелос“ — сафири давлат дар кишвари дигар.

Рӯҳулқудс — қудрати Худост, ки ба вичдони мо таъсир мерасонад ва роҳи дурустро нишон медиҳад. Воситаи таъсири Худо бар одам (чӣ имондор ва чӣ беимон).

Муқаддас — одам ё ашёе ки аз дигарон бо он фарқ мекунад, ки мақсади мавҷудияти он хизмат ба Худо ва ҷалол додани қудрати абадии Худо мебошад.